

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani
na dom dostavlja: K 24— celo leto naprej v upravnih prejemih: K 22—
pol leta 12— pol leta 11—
četrt leta 6— četrt leta 5-50
na mesec 2— na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prilozi levo) telefon št. 34.

Izloži vanj dan svojo invencijo in pravnike.
Inserati veljajo: petostopna petit vrsta za enkrat po 16 vin. za dvakrat po 14 vin. za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.
Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne „Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:
za Avstro-Ogrsko: K 25— celo leto naprej K 30—
pol leta 13— za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50 celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravištvu (spodaj, dvostrice levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Avstrija in Italija v Albaniji.

Dunaj, 19. junija.

Boj za Drač je treba presojati s stališča avstrijske - italijanske politike. Knez Wied in njegovi Malisori ter Miriditi, žalostni junaki zadnjih dogodkov, so na politični šahovski deski avstrijske figure, vstajški muzlimani so reprezentanti Italije. To ni le prispodoba, to je resnica. Da je Italija glavni inspirator vstajškega gibanja, da so njeni zastopniki in agenti neumorni podpiralci insurgentov in da so italijanski zavezniki v mestu Draču pravi tajni poveljniki vstajških čet, njihov generalni štab takorekoč, ki dirigira njihove operacije — to je dognano in po objektivnih pričah dokazano. Da, tudi smrt vrhovnega poveljnika knezovih čet polkovnika Thomsona se že pripisuje Italijanom na rovaš, eno vsaj je skoro gotovo, da je Thomson padel kot žrtev zavratnega umora in ne od poštene sovražne krogle.

Na Dunaju govorijo sedaj že tudi oficijalni krogi o perfidiji in izdajstvu našega zaveznika, katerega politika se poslužuje vsakega in tudi najbrezvestnejšega sredstva, da izrine iz Albanije avstrijske vplive in potolče vse protivnike neoviranega italijanskega gospodstva v mladi državi, katere „neodvisnost“ naj bi bila po italijanskim načrtih le kulisa, za katero bi si italijanski pionirji gradili pozicije modernega Rima ob vzhodni jadranski obali, ter pripravljali pot za zmagoviti pohod novih Cesarjev po Balkanu.

Boj med vstaji in knezom Wiedom je avstrijsko - italijanska vojna na tuje stroške, vojna, v kateri slavi italijanska perfidija sicer svoj triumf nad avstrijsko nezmožnostjo in okornostjo, toda triumf, ki je le trenoten in ki še ne pomenja nikake razrešitve albanskega problema, te kristalizacije problema avstrijsko - italijanskega. Knez Wied bo moral proči, Malisore in Miridite bodo poginili, s patri vred v njihove brloge, toda avstrijska politika bo ostala in mora ostati v svoji načelni smeri: ostro naperjena proti italijanskemu vplivu, neumorna v pobijanju tega vpliva. In če zasede tudi albanski prestol izvoljenec Italije ter zavladajo nad Albanijo možje, ki bodo le poslušno orožje v rokah italijanskih državnikov,

potem se bo morda avstrijska diplomacija posluževala istih perfidnih, brezvestnih sredstev, katerih se danes poslužuje italijanska in boj se prične znova — dokler ne pade ona zadnja odločitev, o kateri je vsa javnost v obeh državah prepričana, da mora priti . . .

Niti Avstrija, niti Italija pa nimata danes povoda, to odločitev provocirati ali pospeševati. Internacionalna in notranja situacija obeh je skrajno neugodna in postane lahko v slučaju medsebojnega konflikta za obe katastrofalna. Zlasti nam ne morejo italijanske baharije prav nič imponirati. Italija si je s tripolitanskim podjetjem in s svojim nastopom v balkanski vojni pokvarila vse prijateljske zveze, ki jih je preje tako spretno gojila, takorekoč »na levo roko«. Njeni odnosi s Francijo so radi naprotstev v Sredozemskem morju skrajno slabi, njene zveze z balkanskimi državami so od časa, ko so drvil rinski državniški za svojimi dunajskimi kolegi čez drn in strn, pretrgane, nekdanja intimnost z Rusijo se je od lanske krize izpremenila v hladno korektnost. Libijska vojna je zahtevala in še zahteva kolosalnih žrtev, od 80.000 mož je že zdaj vezanih v Tripolitani in finančni angažmaji tripolitanske ekspedicije nalagajo državnemu gospodarstvu skoro neznoša bremena. Notranje politične razmere postajajo vedno neurejenejša. Zadnji dogodisopokazali, kako razpoloženje vlada v širokih ljudskih masah, in pojavi anarhije morajo italijanske državniške ravnoteže vznemirjati, kakor nešteti slučajni nezmožnosti in nepokorščine uradništva in revolucionarni duh v gotovih delih armade.

Italijanski politiki sicer zatrjujejo, da bi v slučaju vojne z Avstrijo ne vstal ne le celi narod kakor en mož, temveč bi se še kamenje proti Avstriji borilo — toda ta pretiravanja ne spravijo dejstva s sveta, da Italija danes sploh ni zmožna, se spustiti v vojsko, v kateri bi se morala boriti na življenje in smrt.

Položaj, v katerem se nahajata danes Avstrija in Italija vsled svojih albanskih kontroverz, je za obe skrajno mučen — in opasen. To je kazen za njuno zahrbtno politiko, s katero sta od vsega začetka vodili albansko zadevo. Ko se je bila samostojna Albanija ustanovila, bi se bila lahko dosegla internacionalizacija

mlade države, oziroma internacionalna okupacija in organizacija, katero bi bili izvedli zastopniki vseh vlesil. Toda Avstrija in Italija tega nista hoteli, oni sta vindicirali za sebe protektorske privilegije, ker jima od vsega začetka ni šlo za neodvisnost novega državnega organizma, temveč le za to, da postane ta organizem slepo orožje njunih namenov, ki so si povrh še medsebojno nasprotovali. Neodkritosrčni napram Evropi in hinavski napram eni drugi — tako sta se lotili Avstrija in Italija albanske zadeve in znane rezultate sta dosegli. Na Dunaju in v Rimu spoznavajo, da tako ne gre naprej, da vodi ta pot v pogubo. Italijanski in avstrijski državniški bi se sedaj radi vrnil na izhodišče londonske konference — toda zdi se, da so angažmaji že pretrdni, strasti že preveč razpaljene, nezaupanje že pregloboko vkoreninjeno, zdi se, da se ostala Evropa noče posejati kot rešiteljica iz zagate in tako bodeta morali Avstrija in Italija na poti, na katero sta stopili, naprej — kam, to vedo bogovi.

Kranjski klerikalci in celovski Nemci.

V Celovcu, 19. junija.

Znano je, da pomeni vse prizadevanje kranjskih klerikalcev za reševanje koroških Slovencev samo besedičenje, votel ropot in prazen krik.

Odkar rešujejo kranjski klerikalci koroške Slovence, se tem vedno slabše godi, kar najbolj dokazujejo dopisi v »Miru«, dasi je položaj še slabši, kakor ga opisuje »Mir«.

Najnovejša je, da pošiljajo klerikalci pri posebno svečanostih prilikah tudi govornike s Kranjskega na Koroško. Ti govorniki se cedijo narodnega navdušenja in narodne koraje, posebno tam, kjer se ni bati nobene nasprotnika. Ta korajža pa izgine kakor kafa, kadar pridejo ti gospodje zopet v dotiko z vladnimi organi in roke, ki so se prej stiskale v grozečo pest, se odprejo za sprejem vladnih milodarov za strankarske namene na Kranjskem. Kot pobotnico pa dobijo koroški Slovenci na svoje pritožbe razne odgovore od sodišč, železniškega ravnateljstva ali od okrajnega glavarstva razne fer-

mane, s katerimi se zavračajo vse pritožbe proti najhujšim krivicam.

V najnovejšem času so si pa izmislili kranjski klerikalci še boljši pomoček, namreč romarske procesije s Kranjskega na Koroško.

Tako so naznanili, da se bo dne 21. junija pripeljal poseben vlak, poln navdušenih kranjskih Slovencev, posetit koroške Slovence, oziroma pravilno, posetit romarske cerkve v Gospe Sveti in romarsko cerkev na Otoku na Vrbskem jezru.

Da v Gospe Sveti razven par duš, žalibog, ni več zavednih Slovencev, vedo tudi klerikalni voditelji, čeravno koroške narodnostne razmere prav slabo poznajo. Ravnotako tudi vedo, da na Otoku, razven nekaterih vil in par nemških, oziroma nemških gostiln, ni najti posebno mnogo slovenskih hiš in slovenskih prebivalcev. Ta poset bi bil torej iz vsega početka ostal to, za kar je bil namenjen, namreč romarski vlak, pri katerem navadno tista klerikalna organizacija, ki ga priredi, kaj profitira. Takih romarskih prireditev se je videlo v Celovcu že večkrat; navadno imajo pobožne ženske med enim in drugim vlakom nekaj časa in si med tem časom ogledajo mesto. Ne glede na to, da pridejo navadno v vagonih, ki sploh niso več v rabi in se z navadnim ljudstvom v takih romarskih vlakih prav grdo ravna, se tudi sicer ne pokažejo za kaj drugega, kot romarje, četudi imajo semtertja slovenske znake.

Dosedaj tudi ni znan slučaj, da bi tem romarjem s slovenskimi znaki ne bili dovolili svobodno hoditi po celovškem mestu.

Stvar bi se bila torej tudi sedaj dne 21. junija 1914 ravno tako ponovila, če ne bi bil slučajno ta dan nemški »Volkstag« v Celovcu in če bi ne bili klerikalci v »Slovincu« to romanje posebno poudarili kakor kak narodni izlet.

Celovski Nemci so vsled tega res začeli misliti, da pride semkaj slovenska armada kranjskih Slovencev na pomoč in v spodbudo koroškim Slovincem, da demonstrirajo v Celovcu s slovenskimi znaki in proti nemškemu shodu.

Pri koroških Nemcih je sedaj tudi že na deželi narodno prepričanje jako razvito; nemški »Schulvereine« deluje celo že v najbolj zakonitih krajih. Posebno kmetski stanovi in mlaj-

ši posestniki nosijo že prav mnogo krat znake nemškega »Schulvereina« in »Südmarke«, ker podpirajo tudi duhovniki po celom Koroškem ti dve bojni družbi.

Nemci torej ne razumejo, da romarske ženice in romarji, kateri se prikažejo semtertja s kakim slovenskim trakom, tega ne nosijo iz narodnostnega prepričanja, ampak samo kot romarski znak, da se poznajo.

Vsled tega je nastalo v Celovcu velikansko razburjenje. Vsa nemška društva so apelirala na župana v odprtem pismu, naj skliče takoj izredno občinsko sejo. »Freie Stimmen« so pisale krvave članke, da si celovski Nemci takega napada ne dajo dopasti, da smatrajo to kot »Einbruch in das deutsche Gebiet« in da bodo tako nesramnost, če treba, tudi s silo zavrnili. Letaki pozivljajo na posebno zborovanje »gegen Einbruch der Krainer in das deutsche Gebiet« in vsa javnost se organizira, da odbije »napad«.

Ker je »Slovenec« pisal, da si hočejo »slovenski romarji« pogledati tudi vojvodski prestol, je deželni odbor dal vojvodski prestol na daleč okoli visoko — zaplankati, tako, da se ga sploh ne vidi. Odrejena je tudi posebna straža, da nihče ne more blizu, ker se menda bojijo, da bodo romarji, katere smatrajo seveda kot odločne narodnjake, tudi tam demonstrirali v zvezi s koroškimi Slovenci in mogoče celo kaj odnesli.

Tudi na Otoku se bojijo slovenskega prihoda in zaradi tega je župan v zvezi z deželno vlado odredil, da se slovenski izletniki, pravilno nedolžni romarji, sploh ne pustijo v mesto. Ker so imeli naročene že posebne tramvajске vozove in posebno ladjo, se jim je vzela tudi ta možnost, pripeljati se na Otok, in tako bi bil Celovec rešen — in blamaža bi bila ostala seveda celovškim in koroškim Nemcem, ki se med seboj čutijo že tako slabe, da so se vsled »Slovenčevih« fraz naenkrat zbali navadnih romarjev.

Toda tista žilica, ki preskrbi našim klerikalcem navadno celo na koncu še kako blamažo, jim tudi sedaj ni pustila mirovati.

Poslali so v Celovec odposlanca, da užene celovške Nemce v kozji rog in doseže dovoljenje za rešilno procesijo skozi mesto Celovec. Kako so si mislili to intervencijo, je še neznano. Znano pa je, da je prišel

LISTEK.

Prevžitek.

Luigi Calco.

»Prevžitek« je na videz jako nedolžna beseda, ki pa igra v gospodarstvenem življenju našega kmeta čestokrat naravnost usodopolno vlogo. Veliko dobrih kmetij je šlo že rakom živžigat zavoljo prevelikega prevžitka in veliko jih bo še. Da pa dobiva pri nas prevžitek v kmečkem gospodarstvu tako nevarno obliko, je vzrok najbrž ta, da izročajo gospodarji prezgodaj svoja posestva svojim otrokom in da se v posledici tega poslednji tudi veliko prezgodaj ženijo. Le preveč pogosto se dobe kmečki gospodarji, ki so še v najboljših moških letih in pri polni moči, a se naenkrat naveličajo gospodarstva in prevale skrb za svoje posestvo z obilnimi novimi bremenami na svojega, komaj otroškim letom odraslega in še docela neizkušnega sina. Komaj pa je posestvo izročeno, že pozabi izročitelj, da ni več gospodar in hoče v prevzemniku videti še vedno le svojega otroka, ki mu je dolžan pokorščino, ne pa samostojnega gospodarja, s katerim se

nahaja sedaj v pogodbenem razmerju. Posledica nerazumevanja novih dejanskih razmer so številne pravde med izročitelji in prevzemniki zemljišč, pri katerih se pa kaže toliko silnega sovraštva med najožjimi krvnimi sorodniki in se odigravajo tako nelepi prizori, da prihaja neprizadejemu človeku kar mrzlo okrog srca. Rabuzova hiša v Brezji je bila nekdanj zelo trdna hiša. Ko je sedanjega gospodar Matevž Rabuza pred petindvajsetimi leti prevzel gospodarstvo, bila je hiša skoro brez dolga, v hlevu pa dokaj repov. Ker je mladi Rabuza tedaj priženil tudi prav lepo dobo, bi bil prav lahko izhajal, če bi se bil le pošteno brigal za gospodarstvo.

Mladi Rabuza pa je začel pohajati na semnje in se mešati med živinske mešetarje. Kjerkoli se je sklepala kaka kupčija za kravo, vola, telico ali tele, povsod je hotel posredovati mladi Rabuza in si prislužiti kak goldinarček ali pa vsaj pijačo, ki pri nas žalibog zaključuje skoro vsako kupčijo. Rabuza si je pridobil sčasoma veliko spretnost v mešetarstvu, ker se je zgodaj seznanil z znano mešetarsko moralo, da ne jemlje hudič goljufa, ampak ogoljufanca, navadil se je pa tudi pijače.

Pohajanje vseh bližnjih in daljnih semnjev in opotekajoči povratki iz istih pa seveda niso ugodno vplivali

na Rabuzovo gospodarstvo, ki je šlo vedno bolj rakovo pot. Mlada žena, ki se je v potu svojega obraza ubijala doma z zemljo, prosila je vedno in vedno svojega moža, da naj pusti svoje nesrečno mešetarstvo in se brija rajši za svoj dom in gospodarstvo. Njene besede, prošnje in svarila so bile pa bob ob steno, ker se je Matevž Rabuza lahkoživega mešetarskega življenja skoro tako privadil, da ga ni mogel več pustiti.

Ker je mladi gospodar hodil po semnjih, trpela je zelo njegova kmetija. Začeli so se nabirati dolгови, ki jih je bilo treba obrestovati. Te obresti so pa še bolj pokopavale Matevža Rabuza. Čim starejši je postal Rabuza, tim bolj je lezel v dolgove. Vzlic vedno naraščajočim dolgovom pa ni mogel opustiti mešetarjenja in pohajkovanja po semnjih in s poslednjim združenega pijančevanja.

Ker so pa postajali upniki vedno sitnejši, skušal se jih je Rabuza otrestiti s enim mahljem. Njegov najstarejši sin je med tem dorasel in tudi že odslužil vojake. Rabuza je sklenil svoje zadolženo posestvo izročiti svojemu sinu Martinu, sebi in svoji ženi izgovoriti kot, živež pri skupni mizi, potrebno obleko in obutev ter še nekaj pobojška, svojim ostalim otrokom pa primerne dedne odpravke, da se tako odkriža upnikov.

Ko je odkril svojo misel ženi, je

bila poslednja vsa iz sebe in mu je odločno ugovarjala, češ, da je komaj dopolnil svoje petdeseto leto, da je še krepak, da še prav lahko dela, če le hoče in da je še veliko prezgodaj, da bi zlezle že za zapeček. Tudi je menila žena, da je sin še veliko premlad, da bi postal samostojen gospodar in da še prav lahko nekaj let čaka.

Matevž Rabuza pa ni bil prav nič pristopen pomislekom svoje žene, temveč se je trmasto oklepal svoje misli. Le-to mu je rojilo po glavi, kako prijetno življenje bo imel potem, ko se iznebi gospodarstva in upnikov, ko bo lahko dan na dan hodil po semnjih, si služil lepe denarce in vedno imel dovolj pijače na razpolago. Zato mu je bila odslej edina skrb, da izbere sinu petično nevesto, ki bo prinesla k hiši dovolj denarja, da se bo lahko poplačalo najsilnejše upnike in da bo še nekaj okroglega ostalo pri hiši.

Ker se je Matevž Rabuza sukal toliko vrsto let po semnjih, poznal je vse ljudi daleč na okrog in torej dobro vedel, kje bi bilo najti petično nevesto. Potrkal je na več krajih na vrata, toda brezuspešno, ker so ljudje vedeli, da je Rabuza zelo zadolžen in na taka posestva kmetje nič kaj radi ne može svojih hčera. Rabuza pa začetni neuspehi niso ustrašili. Mož je le naprej vrtal toliko časa, da se

mu je posrečilo nekje v hribih najti nevesto svojemu sinu pri hiši, ki je bila zelo trdna, gospodar pa ne posebno iznajdljiv.

Ko je Rabuza stvar toliko okopal, da je bila zrela, nagnal je svojo ženo, svojega sina in svojo bodočo sinovo z njenim očetom in materjo v Ljubljano, da so šli delat pisma, to je izročilo ter h kratu ženitno in dedno pogodbo.

V prvi je izgovoril Matevž Rabuza sebi in svoji ženi v izročeni hiši primeren prevžitek, obstoječ iz dosmrtnega stanovanja v izročeni hiši, hrano pri skupni mizi in nezaprtim kruhu, potrebno obleko in obutev, ženi za pobojšek vžitek dveh jablan, dveh hrusk in treh češpelj in pravico, da sme imeti pri hiši svojih deset kokoši z enim petelinom ter sebi za pobojšek vžitek treh jablan, treh hrusk in petih češpelj, razun tega pa še 500 K izročnine in vsak dan po 20 v za tobak. Obljubil je tudi, da bodeta z ženo po svojih močeh pomagala sinu pri obdelovanju. Za slučaj, da bi s sinom izročitelj in žena ne mogla ali ne hotela skupaj živeti, naj pa uganemo denarni nadomestek za izgovorjen vžitek in pobojšek trije nepistranski možje.

Ker je Matevž Rabuza, ko se je vse to zapisalo v izročilno pogodbo, mlademu prevzemniku in poslednjega bodočemu taštu v enomer pel in

poslanec in profesor Jare v Celovec in med drugimi končno tudi prošil župana Metulitza, naj prekliče prepoved glede prehoda skozi mesto, glede lažje itd. Da je bil odločno zavržen, je pri teh razmerah samo ob sebi ugotovil, ker so duhovi že preveč razburjeni. In tako se je končalo tudi to reševanje koroških Slovencev z Mazašo klerikalcev. Za romarsko procesijo ni treba take prošnje; če pa je bil skrit za romanjem drug namen, je pa vendar več kot naivno in tudi poniževalno, da se ta dovolitev zahteva ali prosi od zagriženega nasprotnika. Nemške planke pri vojvodskem prestolu so rešene in koroški hafflovi bodo nemškimi gostom lahko pripovedovali o boju in o zmagi nad — kranjsko klerikalno armado!

Škandalozno ljub. mestno gospodarstvo.

Odgovarja župani dr. I. T.

(Dalje.)

VXI.

Mestna elektrarna.

Tako je prav! Le počasi nazaj! Končno vendar pridemo do tega, da bo tudi »Slovenec« prišel prisegati na resnico! Včeraj je že zapustil bojišče ter se umaknil za par milj nazaj. Pri ti retiradi se slovesno zaklinja, da ni nikdar trdil, da so se na magistratu godile kake nepoštenosti. To izjavo vzamemo v vednost, pričakujoč, da bo ta politični list kmalu prisegal, da ni nikdar trdil, da so se na magistratu godile kake liberalne samoposrbenosti!

Cetudi grešniku, ki se je v resnici spokoril, nočemo nasuti ajdovega zrha pod kolena, moramo preje, nego se podamo v razpravo o mestni elektrarni, na včerajšnja izvajanja »Slovenčeva« kratko odgovoriti.

Oklepa se naše izjave, da je knjigovodstvo na magistratu nekoliko zastarelo. To pa ni nasprotnikom nikakoli tolažba, ker sami ne trdijo, da se vsled tega prikriva lahko kaka nepoštenost, ali da je vsled tega občina imela stroške, katerih bi drugače ne bila imela!

Dalje se navaja, da je občina leta 1909. vsoto 3981 K 16 vin., leta 1910. vsoto 9418 K 93 vin., leta 1911. vsoto 14.355 K 55 vin., leta 1912. vsoto 11.172 K 38 vin. zaračunala in izkazala pod naslovom: »Posojilo za osuševanje Barja«, oziroma pod naslovom: »Razni izredni prejemki«. — »Slovenec« pa pravi: »Pravilno bi se bili morali zaračunati in izkazati ti prejemki vsa leta le pod naslovom: »Interkalarni obresti od mestnega prispevka za osuševanje Barja«. Zares velika napaka! Da so se ti zneski pravilno vpisali, bi bili prejkone še enkrat tako visoki!

Potem čitamo, da se je okrog Prešernovega spomenika napravila ograja in da se je od dotičnih stroškov zaračunil leta 1905. znesek 183 kron na posebni naslov: »Prešernova slavnost«; leta 1906. pa znesek 134 K 75 vin. na posebni naslov: »Upravna Marijinega trga okoli Prešernovega spomenika«; l. 1908. znesek 500 K na naslov: »Razni izredni izdatki«. Ponosno pa se dostavlja: »Pravilno bi se vsi ti delni zneski morali zaračunati na naslov: »Upravna Marijinega trga okoli Prešernovega spomenika«.

zatrjeval, da je vse to le radi lepšega in da bosta z ženo izgovorjeni prevzitek in poboljšek s pridnim delom trikrat odslužila, se poslednja dva za posamezne podrobnosti nista dovoljno brigala, temveč mirno trpela, da se je sestavila izročilna pogodba povsem tako, kakor si je to namenil in določil izročitelj Matevž Rabuza.

Ko je bila izročilna pogodba gotova, se je v nadaljevanju iste zapisala še ženitna in dedna pogodba, katerih vsebina je do počice odgovarjala sličnim pogodbam, kakršne se vsaki dan dela po notarskih pisarnah.

Ker se je Matevž Rabuza silno mudilo, vršila se je skoro na to poroka, združena z bahavo svatbo.

Po dokuhanju mlade žene k Rabuzovi hiši je prevzitek Rabuza popolnoma pozabil na vse svoje lepe obljube, ki jih je delal v notarski pisarni. Poprijel ni prav za nobeno delo, temveč se brigal samo za svoje mešetarske kupčije ter hodil slej kot prej le po raznih semnjih, iz katerih se je vračal domov več ali manj okajen. Čeprav so mu ušle iz spomina njegove obljube, kako bo pomagal pri delu, ni pa pozabil za izgovorjeni poboljšek dnevnih 20 v. za tobak. Ta poboljšek mu je moral prevzemnik redno odpravljati, ker je bil sicer takoj ožen v stregi in je prevzitek Rabuza rentabil in grozil z doktorji in sodiščem, da se je vse kadilo.

k a. — Saperlot, potem bi ti stroški bili vsaj za polovico nižji, kakor so sedaj pri nekoliko zastarelem knjigovodstvu na magistratu!

Stvar je resnejša, nego smo mislili! Sedanjí župan, ki bi moral, kakor jih pozna deželni glavar dr. Ivan Šusteršič, poznati celega sveta sisteme knjigovodstva, ne bo samo sramotno odstavil, temveč posadil ga bodo vsled naznanila deželnega odbornika dr. Lampeta pred krvavo sodišče na zatožno klop. In prav se mu bo godilo, ker ni takoj prvih pet minut, ko je prišel na magistrat, opazil v nebo tuleče okolščine. Da spada ograja okrog Prešernovega spomenika k uravnavi Marijinega trga okoli Prešernovega spomenika! — Prejkone bo župan dr. Tavcar tudi obsojen, vendar pa se nam dozdeva, da bo ta obsodba krivična, ker nam bo menda še kdo pritrtil, da streljajo tu deželni revizorji s kanoni — na mušice!

V drugem vzamemo v vednost, da je bilo to, kar je »Slovenec« priobčil, le posnetek; priobčeno pa je bilo tako, da smo si morali misliti, da je vse le citat iz oficijalnega revizijskega poročila. Če bomo iz tiskanega poročila sprevleli, da smo s svojimi opazkami delali komu krivico, bomo to priznali, bomo svoje opazke tudi preklicali; ali danes še nimamo povoda kaj preklečevati.

Preidimo sedaj k mestni elektrarni!

Menda ga ni pod milim nebom podjetja, glede katerega bi se od gotove strani toliko naltolcevalo, kakor se je ravno mestno elektrarno. »Slovenec« trdi, da bilancne mestne elektrarne za l. 1898. — 1901. ne podajajo prave slike in da je bilo knjigovodstvo mestne elektrarne izročeno osebam, ki so bile knjigovodstva popolnoma nevede. Res je, da se je v navedenih letih osebe, ki je imelo posla v knjigovodstvu mestne elektrarne vsled raznih nezdov (bolezen, nenadna smrt) neprestano menjavalo. To je imelo za posledico, da so se vsled izpremembe v uradništvu izpreminjali tudi načini vknjiževanja, dokler se ni ustanovil najprikladnejši knjigovodstveni načrt. Ni pa v teh gibanjih bilancnih najti niti vinarja, kojega izdatek se ne bi mogel pojasniti, ali ne povsem opravičiti.

Uspehi v letih 1900 in 1901 so povsem pravilno izkazani. Da so posamezne investicije izkazane v letih 1900, 1901 in 1902 v različni visokosti, izvira od tod, da se je v prvih letih vodil pri mestni elektrarni en sam skupni račun za vse investicije in ga je bilo pozneje treba šele deliti na posamezna bilančna aktivna. Pri tem se je pač lahko pripetilo, da je uradnik po svojem naziranju smatral kako investicijo n. pr. za del stavbe, dočim je njegov naslednik bil mnenja, da bolj pripada n. pr. računu parnih kotlov itd. Zagovarjati se da eno in drugo, visokosti obratnega uspeha pa to čisto nič ne moti.

Poročilo deželne revizijske komisije, kakor ga priobčuje »Slovenec«, pa nasprotuje samemu sebi. — Začetkom namreč poročilo graja in slika kot kardinalno napako to, kar skoro v isti sapi težko pogreša. Prvotno namreč graja, ker se je z zaračunavanjem odplačil na račun posojil nabirala pri mestni elektrarni neka tiha rezerva, ki je koncem leta 1912. dosegla ogromno vsoto 197.585 K 90 vin. Koj nato pa revizijsko poročilo britko naglašja, da mestna elektrarna nima nikakih rezerv. V tem oziru pač manjka jasnosti in preglednosti komu drugemu, ne pa elektrarniškim bilancam! Če bi

mestna elektrarna imela danes svoje rezervne zaklade naložene v denarnih zavodih, bi bilo njeno gospodarstvo pač slično onemu trgovca, ki sedi doma na svojem premoženju, a v svojem obratu dela dolgove in plačuje od njih visoke obresti. Iz bilance mestne elektrarne za leto 1913. je slehernemu razvidno, da je mestna elektrarna tekem svojega obstoja iz lastnih sredstev napravila novih investicij za 500.777 K 49 vin. Težko je ujeti, da tudi deželna revizijska komisija ne bi uvidela ogromne gospodarske važnosti, ki jo nudi nove investicije v propevajočih tovarniških podjetjih napram skromnim obrestim, ki jih plačujejo denarni zavodi od naloženih glavnih.

Kratko povedano: deželna revizijska komisija zahteva gospodarstvo v tem smislu, da naj mestna elektrarna sedi na debelih hranilničnih knjižicah, za svoje nove investicije pa da naj dela dolgove in plačuje visoke obresti od njih!

Mestna elektrarna ljubljanska pač bode deželne revizorje v oči, ker krasno propeva in je eno najbolj cvetočih mestnih podjetij. Saj so se morali deželni revizorji sami prepričati, da je mestna elektrarna do konca leta 1913. izplačala mestni občini nič manj kot 565 285 K 88 vin. čiste dobička, kljub temu, da je, kakor že omenjeno, porabila na lastne nove investicije 500.777 K 49 vin. Ti dve številki pač bodeja v oči onim faktorjem, ki o rentabilnosti svojih lastnih sličnih naprav danes še niti sanjati ne smejo.

Koliko je vreden vedno naraščajoči donos mestne elektrarne za ljubljansko mestno občino, more izprevideti tudi oni, ki ne plačuje nikakih davkov. Lahko si je pa tudi predstavljati, da mestna občina od mestne elektrarne nima le onega dobička, ki ga prejema v gotovini. Razveseljiv razvoj mestne elektrarne skuša revizijsko poročilo uničiti s tem, da očita preizkusno vsakoletno odpisovanje. Upoštevamo sicer vse deželne elektrotehnične nasvete, če so količnik umestni, a priznati moramo, da nam je v tem oziru vendarle bolj merojajna lastna izkušnja in mnenje ene izmed svetovnih tvrdk, to je »Siemens & Halske« na Dunaju. Ta tvrdka, ki je v Evropi med prvimi elektrotehnične stroje, je mestni elektrarni ljubljanski preračunala in načrtala visokost potrebnih vsakoletnih inventarnih odpisov. Resnici na ljubo bode povedano, da je mestna elektrarna že v prvih letih svojega obstoja po tej trditvi kot zadostno nasvetovane odpise vendarle izdatno povisala, ker se je ravno hotela gospodarsko temeljito okrepiti. Da se ji je to tudi povsem posrečilo, dokazuje to, da je elektrarni bilo mogoče napraviti za preko pol milijona kron novih investicij, ne da bi napravila le en vinar dolga. — V naslednjem bode dokazano, kako krivično je očitiranje, da mestna elektrarna od svojih investicij premalo odpisuje.

Odpisi mestne elektrarne za tekoče leto so določeni v naslednji izméri:

	Visokost odpisa	Preračun Siemens Halske
pri akumulatorjih	7%	13%
» elektrovodni mreži	6%	13%
» strojih in kotlih	5%	28%
» elektroštevcev	15%	67%
» transformatorju	5%	13%
» stavbah	2%	01%
» telefonski napravi	5%	13%
» hišni opravi in orodju	5%	—

naenkrat na dan z zahtevo, da se mu mora brez odloga odšteti še izgovorjena izročilna 500 K. Vse prošnje mlade žene za odlog in njene obljube, da mu bode plačala, čim pošlje mož kaj denarja iz Amerike, so bile zaman, ker je stari Rabuza zahteval le v enomer ves denar.

Ker mlada gospodinja ni mogla ustreči njegovi zahtevi, zatekel se je k odvnetiku, ki je vložil tožbo na roke skrbnika, ker ameriškansko bivališče mladega Rabuze tedaj še ni bilo znano. Stari Rabuza si je izposloval razsodbo, ne da bi mlada gospodinja kaj zvedela za to poprej, predno ni prišel birič in zarubil živino in ji povedal, da je stari prevzitek tožil svojega sina za 500 K.

Mlada gospodinja je bilo prosila svojega tasta, da naj odneha, da bo že dobil vse pošteno plačano, ko pošlje mož iz Amerike denar. Stari Rabuza pa o kakem odlogu ni hotel nič slišati. Ko je mlada žena, ogorčena nad trdosrčnostjo starega prevzitkarja, začela rabiti nekoliko ostrejša beseda, vnel se je med njima pošten prepir, tekem katerega so padle tudi marsikateri psovke.

Posledica tega prepira je bila kazenska tožba in obsodba mlade gospodinjine v tridenadni zapor.

Vsa v obupu se je zatekla mlada žena za pomoč k svojemu očetu, ki ji zaprosene pomoči ni odrekal in pre-

Na ta način je mestna elektrarna od svoje naprave, ki je stala 1.720.217 kron 85 vin., odpisala do konca leta 1913. znesek 559.907 K 84 vin.

Glede preizkušnje odpisovanja pri mestni elektrarni bi bilo na podlagi predloženih podatkov pač škoda izgubljati še nadaljnjih besedi. Pribito le bode, da dobiva mestna elektrarna kljub temu, da izplača mestni občini vsako leto okrog 50.000 K, na podlagi navedenih odpisov vsako leto še okroglo 100.000 K lastnih sredstev, kar ji popolnoma zadostuje v pokritje vseh pričakovanih in nepričakovanih novih naprav.

Pribito bode tudi še, da bo naprava mestne elektrarne, ki je stala, kakor že omenjeno 1.720.217 K 85 v, tekem 11. let popolnoma amortizirana, tudi če bi ostali inventarni odpisi na dosedanja višini.

Glede trditve, da bi mestni elektrarna pri odpisovanju, kakor ga zahteva revizijska komisija, imela koncem leta 1913. najmanj 400.000 kron rezerve, bode vnovič naglašeno, da nima mestna elektrarna samo 400.000 kron rezerve, temveč celo 500.777 K 49 vin. v svojih novih investicijah, ki se ji naravno vse drugače obrestuje, kakor hranilne vloge, ki jih pogreša revizijska komisija.

Z ozirom na žep ljubljanskih davkoplačevalcev bi bilo pač iskreno želeli, da bi imela mestna občina več tako cvetočih naprav kakor je mestna elektrarna, kajti iz sličnih naprav bi skoro zadostovalo, da mestni občini ljubljanski sploh ne bi bilo potreba pobirati nikakih občinskih dokač.

Nam se ne vidi potrebno, da bi še kaj dostavili. Le toliko bode še omenjeno, da je jadikovanje deželnih revizorjev radi tistega višjega dohodka, ki ga je vlekla mestna občina iz elektrarne in katerega bi ne bila imela, da je pri elektrarni tako postopala, kakor žele deželni revizorji, naravnost nesimpatično. Ta gospoda zavida mestni upravi vsak vinarček, ne občuti pa, da so se s temi višjimi dohodki plačevale različne potrebe mestne uprave, katere bi drugače morali mestni davkoplačevalci na kak drug način iz svojega žepa pokriti.

In končno še enkrat: Le čevlje sodi naj kopitar!

XVII.

Mestni regulacijski sklad.

V svrhu ustanovitve tega sklada je izplačala državna uprava mestni občini 200.000 K brezobrestnega posojila. Kranjsko hranilnica je podarila v isti namen 100.000 » nadalje se je prejelo za regulacijo mesta 3% državno posojilo v znesku 900.000 » Efektna loterija, katero je smela prirediti mestna občina v regulacijske namene, je dala okroglo 135.000 »

na razpolago je bilo torej 1.335.000 K

Denar se je sproti plodonosno nalagal v hranilnico in iz nje jemal po potrebi, oziroma se vedno na to, da niso šle obresti v izgubo.

Na ta način se je dogajalo v potresnem času neupravnosti, da si je izposojeval regulacijski sklad denar pri drugih zakonitih in obratno je posojeval regulacijski sklad drugim zakonitimi svoj denar, vselej pa so se zaračunjevale in poravnavele 4% obresti.

vzel od starega Rabuze odstopnim potom tirjatev na izročilni. Odslej je bil nekaj časa pri hiši mir, vendar so se gledali mlada gospodinja in stara dva prevzitekarka kakor pes in mačka in je trebalo le najmanjšega netiva, da se razplamti na tihem goreče sovraštvo v plameteč ogenj.

Taka prilika se je pa skoro ponudila. Mladi Rabuza je prišel v Ameriko ravno ob neugodnem času, ko radi vednih stavk in bodoče volitve predsednika ni bilo nič zaslužka. Zato tudi ni mogel poslati domov nič denarja. Ker pa pri hiši ni bilo denarja, ni mogla mlada gospodinja plačevati staremu Rabuze dnevno 20 v, temveč je začela s plačili zaostajati.

To je dalo prevzitekarku Rabuzi povod, da je začel svojega sina tožariti za ta izgovorjeni poboljšek. Narasčali so stroški in birič je bil skoro vsakdanji gost v Rabuzovi hiši. Vsled tega so bili pri hiši vedni prepri, ki so rodili zopet nove kazenske tožbe, poslednje pa nove stroške in obsojbe.

Stvar se je skoraj zasukala tako daleč, da je prišla na javno prodajo Rabuzova živina, za njo odvečno poljsko orodje in pridelki, ko pa je bilo to odprodano od hiše, začel je pa stari Rabuza goniti na dražbo posestvo samo.

Ker se je oče mlade gospodinjine naveličal vednih plačil in ker stari

V letu 1913. je nastal primanjkljaj 7062 K 92 vin.; glavnica in narasle obresti iz nje so se bile takrat docela porabile. Kakor pri vsakem večjem podjetju, se je tudi pri tem zakladu pokazalo, da je bila s početka zanj določena glavica premajhna, ker so obstajale pravnoveljne obveze, morala jih je mestna občina izpolniti in tako je postal zaklad pasiven koncem leta 1913. za 101.890 K 34 vin. Ali bolje povedano, mestni sklad je moral pokriti iz svojih sredstev ta primanjkljaj.

Regulacijski sklad je imel na razpolago, kakor gori omenjeno 1.335.000 K Ker se je z denarjem kar najbolje gospodari- lo, je narasla lepa vsota na obrestih in odprodalo ali zamenjalo se je večkrat tudi kaj sveta, ter se je na ta način pridobilo še okroglo 365.000 »

porabilo se je torej v regulacijske namene skupaj okroglo 1.700.000 K

Kdor noče namenoma krivice delati mestni upravi, mora priznati, da se je s to vsoto res veliko izreguliralo. Kdor je poznal Ljubljano pred potresom in si jo ogleda danes, se mora čuditi, da se je s tem malim denarjem toliko doseglo!

Če si je šel ogledat bivši župan v družbi načelnika mestnega stavbne urada nekatera v zadnjih desetletjih izregulirana mesta in če so se obema povrnila potni stroški za to informacijsko potovanje, je mestna občina prav dobro prišla na svoj račun, kar najbolje dokazuje, da se je s primerno majhnim denarjem doseglo veliko.

Povedano še bode, da so se po potresu, ko se je že bila povečini izvršila mestna regulacija, oglašali različni odposlanci laških in nemških mest, kateri so pregledovali vse regulacijske naprave. Tem gospodom ni šlo v glavo, da se je ta regulacija mogla napraviti z zneskom 1.700.000 kron. Zastopnik nekega nemškega mesta je bil celo tak neveren Tomaž, da si je dal predložiti knjige regulacijskega sklada in ko se je prepričal, da mesto res ni več potrošilo, nego 1.700.000 K, je čestitil mestni upravi, češ, da bi se s tem denarjem ne bila mogla nikjer drugod izvesti tako obsežna regulacija.

Glede potnih stroškov javkajo deželni revizorji! Gg. deželni revizorji, tukaj ste pa naravnost malenkostni! Mi čitamo obilokrat, da se je ta ali oni gospod napotil v deželnih zadevah na Dunaj. Mi smo zadnji, ki bi hoteli trditi, da so taka pota nepotrebnosti. In sedaj poglejte v deželno knjigovodstvo in povejte nam, se li taka pota pri Vas ne vknjižujejo v breme deželnih financ? Če bode pod vestjo in prisego izrekli, da se opravljajo pri dež. odboru aka pota brezplačno, pa se sedanjí župan ljubljanski zaveže, povrnuti regulacijskemu fondu stroške tistega pota, ki so se temu fondu v breme zapisali. — Torej: aut! aut! govorite!

Delovanje pangermanov.

Pred nedavnim smo priobčili poročilo o obnem zboru nemškega šulfrajna, na katerem je bil sprejet značilni predlog, naj se društvena pravila v toliko izpremenijo, da bo društvo smelo ustanovljati »podružnice po vsem inozemstvu. To se pravi z drugimi besedami: Nemški šul-

Rabuza ni odnehal od svoje trme, dozorela je stvar celo tako daleč, da je prišlo Rabuzovo posestvo med tem, ko je mladi gospodar trpel glad in pomanjkanje v daljni Ameriki, na javno dražbo, na kateri se je skoro za slepo ceno tudi prodalo. Mlada gospodinja se je s svojim otrokom preselila k svojemu očetu. V Rabuzovi hiši je pa nastopil gospodarstvo združitelj, ki si je bil tudi skoro v laseh z obema prevzitekarkama, katerih prevzitek je moral prevzeti na račun najboljšega ponudka. Zdražitelj pa je bil mož trdega srca, ki je znal skoro naviti uro obema prevzitekarkama. Kar jima je šlo, jima je dajal redno, a nič več. Kakor hitro sta pa začela sitnari, ju je pognal pred civilnega ali kazenskega sodnika in ker je imel v svojih domačih vedno zanesljive priče, je izšel tudi iz vseh sodnih homatij kot zmagovalec.

Starega Rabuze je to nezno ježilo. V svoji jezi se je popolnoma vdal pijaci in v svoji pijanosti je enkrat zabredel v vaški potok in utonil. Njegova žena ga ni dolgo preživela. Na Rabuzovem posestvu so živeli sedaj sami tuji ljudje in na nekdanje gospodarje ni spominjalo nič drugega, kakor domače hišno ime, ki je hiši ostalo.

teraj bo povsod, kjer prebivajo Nemci, nabiral denar za germanizacijo slovenskega življa v Avstriji. Enake pangermanistične cilje zasleduje tudi društvo za nemštvo v tujini, ki pa ima svoje središče v Nemčiji. To društvo je organizacija, katere namen je, pripravljati tla za bodoči odločilni boj vsenemštva, predvsem v Avstriji, kamor se osredotočuje skoraj vse delo tega društva. To društvo je imelo 5. t. m. v Lipskem obč. zbor. Predsednik društva je državni minister dr. pl. Hentig iz Berlina, prvi njegov namestnik kontreadmiral Becke iz mornariškega ministrstva v Berlinu, drugi namestnik pa profesor dr. Grosscourth iz Hamburga. Na tem običnem zboru so bili tudi zastopniki avstrijskih Nemcev, za nemški šulferajn dr. Wotawa, za »Bund der Deutschen in Böhmen« dr. Perko, za tirolski »Volksbund« po šolski svetnik dr. Rohmeder. Na običnem zboru so napravili jako značilen sklep, da bodo v prihodnjem letu ustanovili Bismarckov fond, podoben Roseggerjevemu fondu, ki ima predvsem služiti vsenemški propagandi na Češkem in v slovenskih deželah zavezniške Avstrije. Državni minister pl. Hentig se je veselil v svojem govoru dejstva, da je našla vsenemška misel v Lipskem tako rodovitna tla. Tajni svetnik dr. Ayer je pozval navzoče Nemce na boj za brate, »ki tako brezpravno trpe«. Lipski župan dr. Weber je konstatiral, da je glavni cilj društva razširjenje Nemčije (»ein grösseres Deutschland zu schaffen«). Lepo je bilo gledati edinstvo cerkvenih zastopnikov. V imenu pruskega evagelijskega višjega cerkvenega sveta je tajni svetnik dr. Kappler iz Berlina obetal, da bo evangelijska cerkev vršila svojo dolžnost v Avstriji v boju za zatiranje Nemce. Katoliški prelat monsignore dr. Werthmann iz Freiburga je isto obetal za katoliško Nemštvo. V imenu društva Gustava Adolfa pa je obetal superintendent D. Hartung, da bo delovanje društva predvsem v Avstriji stremilo za tem, da se okrepi zavest skupnosti med avstrijskimi in rajhovskimi Nemci.

Društvo je imelo 391 podružnic s 60.000 članov. Društvo je izdalo za podporo nemštva v Avstriji leta 1913. vsoto 255.511 mark napr.: 227.253 markam leta 1912.

Slavnostni govornik je bil tajni svetnik univerzni profesor dr. G. Seeliger iz Lipskega, ki je med drugim rekel: »V nemški državi živi kakih 3 in pol milijona prebivalcev drugega jezika. Čeprav v Avstro-Ogrski ogrožuje ojačeno valovanje slovanstva ondotno nemštvo, vendar ne jemljejo v Nemčiji pripadnikom drugih narodov njihove materinske. (Na Poljake je menda pozabil!) In to zahtevamo tudi mi od drugih narodov v tujini, predvsem od Čehov, da bi nam ne odtujevali naših ondotnih nemških bratov. Mi se bomo branili predvsem s šolo. V prvi vrsti moramo skrbeti za tiste, ki so bili za nas proti svoji volji izgubljeni, kajti sreča naše države je bil začetek njihove žalostne usode. Kakor ogromen klin se zatika Češtvo med nje in nas. Mi moramo za to skrbeti, da bo to Češtvo zvezano in do dobrega stisnjeno, tako tesno, da bo končno podleglo naši kulturi. Bodočnost nemške države je zelo odvisna od razmer na Češkem. Z ruskih mi moramo sčesoma odpoklicati svoje predstraže, toda na Češkem so tla za nas ugodnejša. Avstrija potrebuje nemštvo, če se noče poslopaviti, ravnotako tudi Ogrsko. Na vzhodu smo izgubili svojo gospodovalno prednost, toda gledati moramo, da postanemo na Češkem gospodarji. Državne meje nimajo za nas več pomena. Nemštvo je enoten političen činitelj in kot tak mora nastopati brez ozira na desno ali na levo.«

Te besede jasno kažejo tendenco, ki jo zasleduje to društvo, ki raztrese vsako leto toliko mark po Avstriji. V Avstriji pač ni treba Nemcem skrbeti za nemške šole, vsaj je nepobitno dejstvo, da država ustanovi za vsako pest otrok nemških uradnikov, ki jih namenoma naseljuje po slovenskih deželah, posebno nemško šolo. Društvo noče reševati nemštva, marveč germanizirati slovenski živeli, toda to se dandanes pač ne bo več posrečilo, kajti tudi Slovani, ki imamo v sebi še vso mlado, neizrabljeno življensko energijo, smo začeli čutiti ter se zavedati svoje slovenske krvi, svojega slovenskega sorodstva.

Resnico je govoril.

Na nemškem vseučilišču v Pragi se je zgodila „neolikanost“, „predržnost“ in bog ve kaj še vse, da je prominent govoril pri promociji resnico. Trije juristi so bili večer promovirani za doktorje prava. Po nagovoru rektorja je odgovoril v imenu promoviranih dr. Gabriel Kraus. Naenkrat pa so se začele širiti rektoriju in promo-

torju oči, napenjali so ušesa, rdečica jih je obšla, žile so se napele in končno je zarohnel rektor nad novopečenim doktorjem, da ne pripusti političnega govora. Rektor in promotor sta zapustila nato dvorano. In kaj se je zgodilo? Nič drugega, kakor resnica je prišla na dan. Dr. Kraus namreč je v uvodu svojega govora trdil sledeče: „Prvič imam danes priliko, da profesorjem ne povem predpisanih fraz, marveč da lahko prosto govorim z njimi. Ne bom grajal dejstva, da se veda na našem vseučilišču podučuje popolnoma napačno in da se z zastarelim sistemom ubija vsako veselje do studij. Pred vsem se obračam proti temu, da se veda na nemškem vseučilišču v Pragi izkorišča narodno in teroristično. Veda je na celem svetu mednarodna. Samo na praškem nemškem vseučilišču je izvor puhlih fraz“. Dalje mladi doktor ni prišel, rektor se je repenčil in končno je bil naenkrat sam. Zbali so resnice.

Zavarovanje rudarjev proti neizgodbam.

Kakor je znano, je stopil zakon o zavarovanju rudarjev proti neizgodbam v veljavo z naredbo s pomočjo § 14. Pred kratkim se je višila v notranjem ministrstvu enketa zastopnikov rudarskih organizacij in rudarskih podjetnikov glede statuta zavarovalnice proti neizgodbam za rudarje Avstrije s sedežem na Dunaju, ki ga je izdelalo notranje ministrstvo sporazumno z ministrstvom za javna dela. Glasom tega statuta naj bi obstojalo predstojništvo zavoda iz 30 članov in iz ravnih toliko namestnikov, od katerih imenujejo 1/3 delodajalci, 1/3 delojemalci, 1/3 pa vlada. Za volitev predstojništva se razdele rudokopi v 6 volilnih okrožij in sicer:

1. okraje revirnih rudarskih oblasti St. Pölten, Wels, Hall, Ljubno, Gradec, Črnovice,
2. okrožja Celovec, Celje, Ljubljana, Zader,
3. okrožje Krakov,
4. zahodnočeško okrožje,
5. vzhodnočeško okrožje in
6. severnočeško okrožje.

Tako dolgo, da se imenujejo pravo predstojništvo, imenuje vlada kolegij za provizorično upravo zavoda.

Hrvatski sabor.

Včeraj je obravnaval hrvatski sabor zakon o izenačenju dohodkov deželnih uradnikov z državnimi uradniki. Proti zakonu so bili Frankovci in Starčevići. Predloga je bila sprejeta v prvem in drugem branju. Poslanca Peršić in Hrvoj sta stavila nadalje predlog za ureditev dohodkov pisarniških uradnikov in predlog za podporo po toči prizadetih prebivalcev v Hrvatskem Zagorju. Prihodnja seja v torek. Na dnevnem redu je proračun.

Rusija in Rumunska.

Kakor poroča „Az Est“ baje iz zanesljivega rumunskega vira, je tvoril mlajši med Rumuni, živčimi na Ogrskem in med Madjari ceno, za katero bi bila ohranila Rumunska svojo dosegajočo politiko. Ko se pa ogrski vladi ni posrečilo napraviti miru, je sporočil rumunski kabinet petrogradskemu kabinetu, da Rumunija ne bo obnovila svoje vojaške konvencije z Avstro-Ogrsko. Nato je bilo v Petrogradu sklenjeno potovanje v Konstanco. Iz tega se da razlagati tudi način, kako je grof Czernin letos po zimi opozarjal na potrebo madjarsko-rumunske sprave.

Revolucija v Albaniji.

Še nekaj o zadnjih bojih.

Prvi strah po strahovitem porazu braniteljev Drača se je poleg. Sedaj skušajo iz Drača popraviti vtisk, ki ga je napravila zmaga vstašev ter pošiljajo v svet nova poročila. Vendar tudi v teh poročilih ne morejo zatajiti hude stiske, v kateri se nahaja Drač, niti ne morejo utajiti, da so bile vladne čete odločilno poražene. Poročila iz Drača se glase sledeče:

Miriditi, Malisori in kosovski Arnavti so bili prodrli do polovice brd pri Rašbulu. Naenkrat, brez pravega povoda in ne da bi bil ožen sovražnika močnejši, so se obrnili, ker se niso več hoteli nadalje boriti. Sedaj so začeli vstaši živahnejše streljati in vladne čete so se začele hitreje umikati. Eden izmed topov baterije inženirja Hässlerja je bil pri teh četah. Bil je kakih 1000 korakov za prvimi vrstami. Albanci so zapustili top in Evropejce, ki so bili pri topu. Kljub temu so ti še streljali naprej, potem pa so spravili top nazaj, da se ne izgube. Kmalu so se raztrgali

jermeri in artileristi so morali top sami vleči. Kljub hudemu streljanju se jim je posrečilo, spraviti top za most na varno. Tekom popoldneva so prihajali Miriditi v gručin v mesto. V severnem delu mesta je zavladala strahovita zmeda. Šele počasi so se prebivalci pomirili. Pozneje so prinesli v mesto mnogo ranjenih. V bolnišnico so pripeljali neko Alban-ko, ki je bila ranjena sredi mesta, ko je razobešala oprano perilo. Turkan paša je na glavni cesti oštel voditelje Malisorov. Baterija na holmu je streljala cel popoldne. Bojazen pred topovi je očividno zadržala vstaše, da vladnih čet niso zasledovali. V mestu so prepričani, da je bil vstašem načrt napada izdan, ker so izkoriščali vse slabosti vladnih čet. Pokazalo se je, da je bil boj proti vstašem neodločen. Samo na ta način se da odločiti, da pošlje Evropa mostvo svojih vojnihi ladij proti vstašem. Če Evropa tega ne stori, potem je slabo za kneževino.

Ranjeni.

Številnim ranjencem v bolnišnicah skrbno strežijo. Tudi v avstro-ogorskem poslanstvu skrbno pripravljajo obveze in perilo. Ranjencem strežijo doma avstro-ogrske in nemške kolonije. Tudi knežinja obiskuje dan za dnevom ranjence. Tudi še 24 ur po boju so našli na bojišču več ranjencev. Od braniteljev mesta je padlo približno 400 mož. — Tudi vstaši zbirajo na bojišču svoje mrtve in ranjence. Z belo zastavo so dospeli tik pred mesto, da so odnesli ranjene vstaše.

Tuje vojne ladje. — »Hercegovina«.

Kakor smo že poročali, je albanska vlada najela parnik »Hercegovina« avstrijske paroplovne družbe »Dalmacija« ter namestila na parnik en top, s katerim so potem inženir Hässler, pruski ritmojster v p. Lippe in častnik Lirch streljali na Albance pri Kavaji na Rašbulu in pri Šjaku. Zvečer je došla vest, da se zbirajo vstaši v velikem številu severno od Drača pri Porti Romani. Da prepreči nov napad na mesto, je odplula »Hercegovina«. S parnika so nato bombardirali okolico Kavaje. Tekom pol ure so izstrelili 20 granat. V majhnem mestecu Kavaji je izbruhnila panika. Nekako ob 5. se je nenadno prikazalo na obali kakih 100 vstašev, ki so začeli streljati na parnik. Ta pa je odgovoril s par šrapneli, od katerih je eden padel v vrste vstašev. Nato so se vstaši vrnili. Iz Drača je parnik streljal tudi proti Šjaku. Tako brezbarvno poročilo. Da pa je nastop avstrijskega parnika skrajna neprevidnost, da ne rabimo drugega izraza, je razvidno iz raznih drugih poročil.

Nobeno presenečenje nemogoče.

Tako piše neapolski »Matino«: »Skrajno usodepolno je lahko, kar dela avstrijski parnik, da se na ta način Avstrija očitno udeležuje boja proti vstašem. Parnik »Hercegovina« je vzel v Kotoru na krov dva topa ter z njima obstreljeval pozicije vstašev na Rašbulu in Šjaku, dočim se je nasprotno zgodilo, da so pri Porti Romani stoječi Malisori dne 17. junija obstreljevali neko italijansko torpedovko, ki je plula ob obali. Malisorom se je namreč povedalo, da dovažajo italijanske torpedovke vstašem municijo in živila. Pod takimi razmerami je le svariiti, da bi odplula tjakaj italijanska dreadnoughtska divizija, ki bi bila morala na svoji poti skozi Jadransko morje pristati v Draču, in pred Dračem ni nobeno presenečenje, tudi najneverjetnejše, nemogoče. Je pa še nekaj, kar daje mnogo misliti in kar je — upajmo — dokaz, da so ves dogodek s »Hercegovino« povzročili le nekateri prepotentni in lakomiselni ljudje, ki ne smejo, kadar se vrnejo v Avstrijo, oditi zasluženi kazni, ker so spravili s svojo lakomiselnostjo in morda tudi zlobnostjo v nevarnost ne samo prav znatno avstrijsko premoženje, ne samo življenje mnogo avstrijskih podanikov, marveč tudi evropski mir.

Grožnja »Hercegovini«.

Ali je vest resnična, ali ne, ne bomo raziskovali, zadostuje nam, da je sploh mogoče, da se govori o tem. Angleški admiral Troubridge je namreč baje signaliziral avstrijskemu parniku »Hercegovini«, da bo dal parnik bombardirati in razstreliti, če ne ustavi takoj s streljanjem. Kaj se je potem zgodilo, ni znano.

Tuje ladje bodo streljale.

Iz Drača poročajo, da so dobili poveljniki pred Dračem stoječih avstrijskih in italijanskih vojnihi ladij od svojih vlad pooblastilo, da smejo, če vdoro vstati v mesto in če obstoja za

knežji dvor, za poslaništva in tuje kolonije neposredna nevarnost, streljati s topovi na ladjah.

Avstrija in Italija.

Da taki in podobni dogodki, katerih je bilo, kakor znano, v zadnjem času prav mnogo, ne morejo utrditi prijateljstva med Avstrijo in Italijo, je samo ob sebi umevno. Odmeve te vedno naraščajoče napetosti slišimo tudi iz članka, ki ga priobčuje italijanski »Messaggero«, v katerem pravi sledeče:

V Draču k sreči ne žive samo avstrijski in italijanski diplomati in častniki. Svarila kontrolne komisije in obsodba pariških, londonskih in petrogradskih listov, naperjene proti prevlekemu vplivu avstrijske diplomacije v Draču, so najboljši dokaz za sovražnost protitalijanske kampanje. List pravi, da dovoljujejo straže v Draču avstrijskim častnikom, da prodirajo do mostu, kjer je boj najljubejši, medtem ko vse druge častnike zavračajo. Top ob mostu je stal pod poveljništvom nekega častnika v uniformi. Celotno akcijo vodijo v resnici avstrijski častniki. Položaj je silno resen. Vstaši so odgovorili na verski boj z verskim bojem. Knežev konak je samo še filijalka avstrijskega poslaništva, glavno mesto kolonija, v kateri daje zakone pl. Löwenthal.

Pomoč?

Iz Konstance je dospelo v Drač 25 romunskih prostovoljcev. V Trst je dospel albanski vladinovec Kristo Meksi, ki potuje v Bukarešto v zapadni misiji kneza Viljema do kralja Karla. Iz Malisije pričakujejo v Draču tudi pomoči, če bo pa prišla, je zelo dvomljivo. Z Dunaja sicer poročajo, da je Prenk Bib Doda odkorakal iz Grušija proti jugu in da se na poti ne bo spuščal z Albanci v boj, marveč bo takoj napadel vstaše pri Šjaku v hrbtu, pa to so z Dunaja poročali tudi že koncem minulega meseca. Prav malo upanja na pomoč imajo v Draču tudi

iz južne Albanije.

Iz Drača imamo tozadevno dve poročili. Prvo poročilo pravi, da je bil Aziz paša, ki bi bil moral priti Draču na pomoč, speljan pri Kavaji v zasedo in vjet. Po drugi verziji pa so ga v Valoni aretirali, ker je držal z vstaši. Iz Drača poročajo tozadevno sledeče: V četrtek popoldne je bila razširjena vest, da so vstaši pri Kavaji vjeli Aziz pašo v zasedi. Aziz paša naj bi bil z 2000 možmi korakal iz Lušne v Šjak in napadel vstaše od zadaj. Sedaj pa se zatrjuje, da je bil Aziz paša, eden najvplivnejših voditeljev z juga, razžaljen, ker ga niso sprejeli v novo ministrsko listo ter je vlado izdal. Pač je zbral 2000 oboroženih mož in trdil, da jih bo peljal knezu na pomoč. Ko pa bi bil moral odkorakati, se je branil ter je kompromitiral vladno stvar. Zatrjuje se, da je bil v Valoni aretirani. Del njegovih ljudi se je razpršil, del pa je odkorakal v Fieri, kjer se je združil z vstaši. Tako se bo pričelo na jugu vstaško gibanje, ki se bo pozneje združilo z gibanjem v centralni Albaniji.

Albanska vlada pa trdi, da je obljubil v Valoni neki drugi voditelj Husein Tosca tamošnjemu mestnemu poveljniku, da bo dal vladi na razpolago 1500 mož iz Caberije in Malakstra.

Iz notranjosti Albanije ni natančnejših poročil. Ahmed beg ne prodira, ker čaka na prodiranje Prenk Bib Dode, da se združi z njim. V merodajnih krogih pa dvomijo o zvestobi Ahmed bega ter pravijo, če bi mu kazalo, bi se pridružil tudi vstašem.

Izmail Kemal.

Izmail Kemal je dospel v četrtek v Valono. Izjavil je napram nekemu poročevalcu »Tribune«, da je celega gibanja kriva okolica kneza, tudi Holandci, ki naj bi ne bili politizirali. — Končno je dostavil, da upa, da bodo velesile same vzele ureditev vprašanja v roke. Precej skrbni dela albanski vladi Izmail Kemal, ki so ga v Valoni slovesno sprejeli. Albanska vlada pravi sedaj, da ne verjame, da bi delal Izmail Kemal proti vladi, marveč upa celo, da bi bo mogel koristiti. S strahom pa se vpraša, kako plačilo bo Izmail Kemal zahteval za svojo nezaprošeno, vendar popolnoma nepogrešljivo pomoč.

Mladoturki.

»Albanische Korrespondenz« poroča iz Drača, da izhaja iz izpovedi ranjenih vstašev, da je bilo vodstvo vstaje v rokah mladoturških častnikov, med katerimi se nahaja tudi neki major turškega generalnega štaba.

Kneza prežene 10 vstašev.

Italijanski »Resto del Carlino« pravi, da se zbira mednarodna kontrolna komisija vsak dan šestkrat ter se posveta, kako bi bilo mogoče, ustaviti vsta-

še v mesto, ne da bi prišlo do neljubih spopadov. Deset vstašev, tako pravilist, bi zadostovalo, da napravi sedanjemu stanju konec in prisili kneza, da zapusti Albanijo. Knez noče itti iz Drača, prednostnik temu prišljen, ter pravi, da sene bo umaknil, dokler vstaši ne bodo streljali na njegovo hišo.

Vojna nevarnost med Grško in Turčijo.

Uspeh Srbije.

Odločen preobrat na boljše v grško-turškem sporu je pripisovati odločno samo posredovanju Srbije, ki je v Carigradu resno posvarila in izjavila, da bi Srbija v slučaju vojne ne mogla ostati nevtralna.

Odgovor Turčije.

Grški zunanji minister dr. Streit je z ozirom na že objavljeni odgovor Turčije izjavil, da bo Grška sedaj počakala, da izpolni Turčija svoje obljube in da zaupa v akcijo velesil.

Komisija za Malo Azijo. — Kaznova-turški uradniki.

Grški poslanik na Dunaju Gry-pais je obiskal včeraj zunanjega ministra, da mu poroča o sedanjem položaju. Zdi se, da bodo vse velesile privolile v turški predlog ter odpisale posebno komisijo v Malo Azijo.

Turški poslanik v Atenah je sporočil grškemu zunanjemu ministru, katere korake je storila Turčija proti preganjanju Grkov. Med drugim mu je sporočil, da je bil prefekt Dardanel odstavljen in da je smirenski vali sporočil vsem uradnikom, da so bili prefekti cele vrste vilajetov odstavljeni. Talaat beg obljubljuje tudi, da bo dal zopet zgraditi razdejano grško cerkev v Ephezu.

Štajersko.

Iz Trbovelj. Škratica se med otroci vedno bolj širi vkljub vsem varnostnim odredbam in skrbi domačega zdravnika g. dr. Tone Jamarja, katerega moramo tukaj javno pohvaliti. Nekaj razredov je zaprtih, a mi menimo, da bi bilo vendar v splošnem interesu, ako bi se vse šole zaprle dotle, da se bolezen popolnoma ne zatre. Procesije sv. Rešnjega Telesa se otroci niso smeli skupno udeležiti, v šoli se pa smejo tlačiti drug poleg drugega, kakih 80 v enem razredu skupaj. To ni doslednost! Na ta način ne bode uspeha in ves trud policanih zdravstvenih organov zaman. Končno pa trdimo, da vsaka taka bolezen izvira in se tudi nastane najraje tam, kjer vladajo nezdružene stanovanske razmere in teh je v Trbovljah po rudniških hišah več kot odveč. Pa kaj bi človek govoril!

Iz Celja. Te dni so se vršili nabori za celjski okraj. Ob nabornih dnevih je po mestu vedno precej trušča, ker fantje mislijo, da morajo biti takrat pijani. Naša celjska policija pa tudi misli, da si pridobi posebne zasluge, ako prime enega ali drugega že malo okajenega nabornika. Zdi se nam, da jo posebno bodejo slovenski trakovci, ki jih nosijo naborniki. Posebno smešno je bilo, ko so policaji skrbno pazili, da niso fantje peli pred rotovžem. Seveda, »slovenska nevarnost« je to — in povrh bi še bolela »Germana« Ambrožiča ušesa!

Iz Savinske doline. Davčni vijak jemlje vedno bolj na piko kmečko prebivalstvo in obrtnike izven mesta Celja. Posebno pri odmeri letošnjega pridobinskega davka se godi obrtnikom na deželi naravnost krivica. Oglejmo si razliko med odmero v mestu in na deželi. Najnižji davek znaša za mestnega obrtnika 2 K 46 v in za obrtnika na deželi 2 K 79 v. V istem razmerju raste potem razlika, ki doseže pri davčnem nastavku 64 K, lepo svotico po 7 K 04 v, ki jo mora obrtnik na deželi plačati več nego obrtnik v mestu s prav istim prometom. Še krivičnejša je obdačba pri višjih davčnih nastavitvah. Trgovcu v mestu se n. pr. predpiše od prometa kakih 70.000 do 90 tisoč kron pridobinski davek po 79 K, trgovcu na deželi pa od pravega prometa 99 K. In vendar so stroški trgovca na deželi, oddaljenega od železnice, mnogo višji nego mestnega trgovca, ki ima železnico in kolodvor tik pred nosom. Obrtniki, protestirajte proti taki krivici! (Dopisniku bo najbrže odgovoril kdo iz mesta, tako, da se bo koncem koncev videlo — da davčni vijak pritiska prehuho ene in druge. Op. ur.)

Vzoren parček. 30letni potnik Rihard Pavel Stein iz Luckenwalda na Nemškem se je v Mariboru spoznal s 23letno, babično hčerko Ano Wenlerjevo, katero je pregovoril, da je popustila mater in šla s Steinom

baje nekam v inozemstvo. Okrožno sodišče v Mariboru se pa sedaj ne zanima samo za Steina, marveč tudi za Weilerjevo. Le-ta je namreč na sumu, da je pred odhodom ukradla hranilnično knjižico in tako dobila, ko prideta v roko pravice, vsak svoje plačilo, le denar se bode bržkone ta čas izjal.

Narodna čitalnica v Ptuj. 23. junija t. l. mine 50 let, odkar je imela Narodna čitalnica v Ptuj svojo prvo veliko skupščino. Kako potrebna da je bila, se razvidi že iz tega, da se je udeležilo prve skupščine blizu 70 udov, ki so se odlikovali po vednosti in socialni veljavi. Svojo prvo veliko ustanovno slavnost pa je imela šele 5. septembra istega leta. Zato je tudi sedanjí čitalniški odbor sklenil proslaviti 50letnico z enako slavnostjo, ki se bo vršila en dan kasneje, t. j. 6. septembra t. l., h kateri pričakuje istotako obilnega poseta.

Iz Ljutomer. V ponedeljek so zaprli 26 let staro viničarko Trezo Grmjak. Dolžijo jo, da je hotela svojega bolehnega moža zastropiti z mišico, ker se je bala, da bo dolga moževa bolezen povzročila prevelike stroške.

Iz Gradca. Mestni svet je imel v sredo sejo, v kateri je vzel odstop 16 nemškonskijalnih svetovalcev na znanje in sklenil razpisati nove volitve. Te se bodo vršile 1. in 4. julija. Boj med nemškonskijalnim zastopniki uradništva na eni in trgovine, obrti ter hišne posesti na drugi strani se bode torej nadaljeval. Slednji niso s svojim odstopom dosegli razpusta graškega mestnega sveta in splošnih novih volitev.

Iz Gradca. Pred porotnim sodiščem se je obravnaval v četrtek zanimiv slučaj. Ob času stavke krojaških pomočnikov v Gradcu je napadel neki pomočnik Matašič tajnika socialne strokovne organizacije Kosela z revolverjem in ga je na prsih ranil. Ta napad je izvršil zato, ker ni dobil kot »divjak« od socialistične organizacije nobene stavkovne podpore; ko pa je v sili sprejel neko delo, so mu socialisti grozili, da pride njegovo ime v strokovni list in ne bo dobil potem nikjer dela. Porotno sodišče je oprostil Matašiča obtožbe poskušene umora, pač pa mu je prisodilo teden dni zapor, ker se je pregrešil proti orož. patentu. Razsodba je vzbudila v Gradcu mnogo pozornosti.

Iz Gradca. Štajerski deželni odbor je prestavil uradni sedež potovalnega učitelja Goričana iz Maribora v Celje.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu. III. redni občni zbor akad. tehn. društva »Triglav« v Gradcu se vrši dne 24. junija (v sredo) 1914. ob 8. zvečer v društvenih prostorih z običajnim sporedom.

Drobne novice. Iz Zidanega mosta. Hčerka železničarja Kammerdienerja je 15. t. m. neznanu kam izginila. Drugi dan so jo našli v bližnjem gozdu mrtvo. Pognala si je kroglo v srce. Dekle je bilo 21 let staro in se je končalo življenje boja zaradi nesrečne ljubezni. — Iz Maribora. Tiskovna pravda proti »Štajerčevemu« Linhartu, ki bi se morala včeraj vršiti, je preložena. — Iz Celja. Porotno sodišče je obsodilo poštnega slugo Vincenca Gorjupa iz Mislinja zaradi ponarejanja denarja na tri tedne strogega zapor, na 28-letnega hlapca Janeza Pokliča iz Čerenožič na 10 mesecev težke ječe, ker je posilil neko 12 let staro deklico. — O povodnji, ki je preplavila in poplavlja travnike, poročajo iz mnogih krajev v Pesniški dolini.

Koroško.

Nestronost in strah koroških Nemcev. Kako se boje celovski Nemci slovenskih »nevnamih« romarjev, kaže najbolje dejstvo, da je celovski župan pl. Metnitz sklical za včeraj izredno sejo občinskega sveta, v kateri se je izrekla županu zahvala za njegove korake, katere je on storil, da se prepreči prihod Slovencev v Celovec. Ob enem se ga pozivlja, da naj kar naj-energičnejše nastopi jutri, t. j. v nedeljo, kot šef policije in naj stori vse, da se ne prikažejo nevarni »slovenski romarji« na svetih germanskih tleh Celovca. — Po tej seji se je vršil tudi neki shodič v neki gostilni, kjer so »Alldeutsche Kärntens« protestirali proti slovenski nevarnosti, ki grozi koroškemu nemštvu s prihodom slovenskih romarjev. — Po zborovanju so šli zborovalci na Novi trg, kjer so zapeli svojo himno »Die Wacht am Rhein« s čemur so bila celovška nemška tla blagoslovljena in varna proti slovenskim romarjem.

Požar. Iz Reke pri St. Jakobu v Rožu je nastal te dni požar pri posestniku Janezu Janah, ter mu napravil škodo za 8000 K. Od te vsote je vsled zavarovanja kritih le 2000 K. Pogorel je tudi Valentin Siter, ki so mu zgorela vsa poslopja z milino vred. Škode ima 20.000 K, zavarovan pa je bil le za 8500 K. Tudi druga poslopja v bli-

žini so bila v nevarnosti, a so jih požarna bramba in domačini obvarovali z velikim trudom nesreče.

Roparski umor. 13. t. m. je nesel nadkopač Rigelnik 8365 K iz Moziče, da izplača delavce pliberške unije. To je vedel rudar Janez Grmadnik in ga je na samotnem kraju pričakoval in ustrelil iz bližine v hrbet. Ta se je zgrudil, a je imel še toliko moči, da ni izpustil torbe z denarjem, ko mu jo je hotel ropar izpuliti. Nato mu je Grmadnik prerezal žile na vratu. Smrtno ranjeni Rigelnik se je zvalil po bregu, ropar pa je s torbo pobegnil; revolver je pustil na licu mesta. Rudar Koprivnik je slišal Rigelnika klicati na pomoč, prišel je in videl bežati roparja. Rigelnik je imel še toliko moči, da je povedal ime roparja, nato pa je vsled izkrvavljenja umrl. Mrliča so spravili v Mozičo. Kmalu nato so vjeli tudi morilca Grmadnika v nekem grmovju, kjer je šel denar. Oddali so ga sodišču v Celovcu. Umrjeni Rigelnik je bil 47 let star in zapušta vdovo in enega sina.

Drobne novice. Strela je opekla pri Ljubdu dne 10. t. m. štiri drvarje, ki so zbežali pred nevihto pod neko skalo. Udarila je v skalo in pobila na tla drvarje. Vsi štirje so dobili hude opekline. Enemu je strela raztrgala podplat na enem čevlju, drugemu pa je popolnoma raztrgala hlače. Vsem se obrača na bolje. — Zadušil se je te dni v Vembergu trimesečni otrok zakonskih Petra in Ane Hoja med tem, ko se je mati za nekaj časa odstranila po opravkih. — Vsled padca se je sprožila puška gozdarskemu pomočniku Ivanu Reissnerju v Rikari vasi ter mu je krogla odtrgala mazinac na desni roki. Prepeljali so ga v celovško bolnišnico. — Velika tatvina denarja. V Šmarinem pri Beljaku je ukradel do sedaj neznan tat posestniki Mariji Anderwald, ko je ta delala na polju, iz zaprte omare, v kateri je imela 780 K denarja, 280 K. Pred kratkim ji je bilo od vsote 800 K ukradel neznan tat 140 K. V obeh slučajih je izvršil tatvino najbrže isti tat, ki je moral biti o domačih razmerah dobro poučen. O tatu nimajo še nobene sledi. — Vlom. Pri Vembergu je vlomil do sedaj še neznan tat v trgovino z mešanim blagom Jakoba Rogyja. Tat je s 4 metri dolgo palico vdrl skozi zamreženo okno v trgovino, a je našel le kakih 20 kron denarja. Vzel pa je s seboj hlebec sira in več peciva. Čudno je, da se ni v hiši nihče zbudil, čeprav je moral tat povzročiti precej ropota. O tatu nimajo še nobene sledi.

Primorsko.

Duhovnik in godba. V Ajdovščini praznujejo god sv. Ivana z običajno procesijo. Iz za prastarih časov je navada, da svira pri tej procesiji godba. Ta procesija bi se letos imela vršiti v nedeljo, dne 28. t. m. Običajno godbo preskrbi vedno občina. Tudi letos je najela v to svrhu občina prvaško godbo. Ker je pa občina v naprednih rokah, ni bilo to po volji župnemu upravitelju Rejcu. Le-ta je pisal županstvu pismo, v katerem prepoveduje, da bi pri procesiji svirala prvaška godba in grozi, da bo ves občinski odbor in godce ovadil radi hudodelstva motenja vere, ako bi godba vkljub njegovi prepovedi sodelovala pri procesiji. Ob enem se je Rejec proti sklepu obč. odbora, da naj pri procesiji igra godba, pritožil na okrajno glavarstvo v Gorici, ki je seve hitelo ustreči njegovim pritožbam ter razveljavilo gori omenjeni sklep obč. zastopa z nasvetom, naj občina najme za procesijo vojaško godbo. Tako je nastal med obč. odborom in Ajdovščini in župnim upraviteljem oster konflikt, ki grozi provzročiti še velike posledice. V Ajdovščini je namreč zaradi tega malenkostnega nastopa župnega upravitelja proti že stoletnim krajevnim običajem zavladalo tako ogorčenje, da prete nekatere celo s prestopom v protestantizem. Ne vemo, če je res, pravijo pa, da se jili je že okrog 400 prišlo za prestop v protestantizem. Mali vzroki, a velike posledice!

Upravni svetniki vipavske železnice in — alimenti. Železniški vozovi na progi Gorica-Ajdovščina imajo tako imenitno razsvetljavo, da ugasnejo luči v vozovih pri najmanjši burji. Potniki se morajo potem v takih slučajih voziti v temi. Lani spomladi se je vozila z vipavskim vlakom ponoči iz Gorice neka ženska. Bila je sama v kupeju, ko so ugasnile luči. Med vožnjo je prišel v kupe neznanec ter revo spolno zlorabljal. Na to je izginil, ne da bi ga dekle mogla spoznati. Čez devet mesecev pa je dekle zazbala. Sedaj je jela iskati očeta. Ker je pa ves njen trud ostal brezuspešen, ji je neki pravnik svetoval, naj toži za alimente upravne svetnike vipavske železnice, ki je edino kriva, da dekle ne more najti očeta svojemu otroku, ker ni imela takrat, ko se je dekle vozilo z vlakom, razsvetljenih vozovov. T-žba

je baje že vložena in upravni svetniki vipavske železnice prof. Berbuč, poslanec dr. Gregorčič, Godina in dr. bode nemara solidarno primorani plačevati dekletu alimente za otroka za to, ker ob gotovi priliki ni bilo luči v železniškem kupeju!

Hrib se je udrl na progi Vipavske železnice med Dornbergom in Batujami tik pred batujskim predorom. Zveza se je vzdžala s tem, da so potniki prestopali iz enega vlaka v drugega. K sreči se je zgodila nesreča ob času, ko je bil slučajno na progi proti Ajdovščini cel vlak, ker bi bila sicer zveza od Batuj do Ajdovščine nemogoča, ker v Ajdovščini ni na razpolago nobenega železniškega materiala za slučaj sile.

Divača. Podružnica sv. Cirila in Metoda divaška priredi v nedeljo, dne 5. julija t. l. ob 4. popoldne na dan godu slovanskih apostolov na prekrasnem vrtu poleg šole, sredi vasi, svoje veliko vrtno veselico s petjem in godbo. Pevske točke poje pod spretnim vodstvom pevovodje pevski zbor divaški, koncertne godbene točke svira slavna društvena godba »Kraška vila« iz Sežane. Za dobro in točno postrežbo skrbele bodo vroje dame in gospodične divaške v svojih lepo okrašenih paviljonih z različnimi jedili, kakor pečene ribe in drugo. Tudi s kraškim teranom, kakor z dobrim senožeškim pivom si bode vsak lahko željo gasil v lepi senci. Bogat srečolov prinesel bode vsakemu svojo srečo, če bode le količkaj dobro segal v torbico nežnim prodajalkam srečk. Za vesela srca in lahke noge skrbela bode s pridnim igranjem sezanska godba pozno v noč. Vabila se bodo pravočasno razposlala.

Tržaški občinski svet. V predvečerašnji seji občinskega sveta tržaškega je prišlo do burnih prizorov, zlasti ko je govoril svetnik dr. Wilfan o »Tržaški kmetijski družbi«. Pri tem govoru, v katerem je grajal svetnik dr. Wilfan postopanje občinskega sveta, ki podpira pač laško družbo »Agraria«, ne pa tudi slovenske družbe, ki je storila že mnogo za tržaško poljedelstvo, je razžalil svetnik Braidotti svetnika dr. Wilfana in je hotel ta zapustiti dvorano, a ga je župan lepo prosil, naj se povrne in naj konča svoj govor. Ob enem je župan izrekel svoje obžalovanje nad tem, kar se je zgodilo. — Tudi sicer je bila seja zelo burna.

Uspeh cvetličnih dnevo v Trstu. Kljub temu, da so laški listi ščevali proti slovenskemu cvetličnemu dnevu in kljub temu, da je laška družba napadala zavedne Slovence, ki so prodajale cvetke in se jih celo dejansko lotila, je uspeh teh cvetličnih dnevo povsem zadovoljiv. Nabralo se je okrog 5000 K denarja.

Sokol pri Sv. Jakobu v Trstu priredi jutri, v nedeljo 21. t. m. na lastnem telovadišču (za konsumnim društvom »Jadrano«) veliko javno telovadbo, pri kateri nastopi okoli 250 oseb. Proste vaje naraščajo bo izvajalo kakih 200 otrok. — Dolžnost vsakega zavednega Slovenca v Trstu je, da se udeleži tega slavlja, da s tem dostojno odgovori na napade laških listov in pomore potrebnemu društvu v gmotnem oziru.

»Piccolova« vestnost. Zanimivo je, kako vester v poročanju je »Piccolova«, ki vedno trdi, da je najbolje informiran list v Avstriji. Te dni je prinesel notico o veselici zveze poštnih in brzojavnih uslužbencev, ki se bi morala vršiti minulo nedeljo, to je 14. t. m. Ta veselica se vsled slabega vremena sploh ni vršila, a »Piccolova« je kljub temu prinesel notico in poročilo o lepem uspehu te veselice. Je bil pač res dobro informiran ter je res vestno poročal.

Tržaška porota. Pred tržaško poroto je stal včeraj kot obtoženec neki Krevatin, ki mu očita obtožnica, da je 1. junija minulega leta po nekem prepriu v neki gostilni v Koprju vrgel posestniku Matiji Glavinu, ko je ta zapustil gostilno, kamen v glavo. Vsled tega je padel Glavina na tla in je dobil epileptični napad. 12 dni po tem dogodku je Glavina umrl. Obtoženec Krevatin vsako krivdo taji in pravi, da je šel takoj po onem prepriu domov. Ker se po pričaj ni dala dognati njegova krivda, so porotniki zanimali vsa vprašanja glede krivde, nakar je sodišče Krevatina opustilo.

Krutost zavarovalnice proti nezgodam. Franjo Svrtačič, tesar, doma iz Dubice ob bosanski meji, je delal pri tvrdki Weiss v Sucurcu v Dalmaciji, kjer si je 20. novembra 1913 zlomil nogo. Zavarovalnica proti nezgodam v Trstu mu je priznala 35% rento za dva meseca in sicer za čas od 16. januarja do 15. marca t. l. Svrtačič se je proti tej odločbi pritožil na obrtno sodišče, ki je določilo razpravo na — 3. septembra t. l. Šele pozneje se je potem to razpravo preložilo na 2. julija in to na ponovno

prošnjo Svrtačiča. Od 15. marca naprej ni dobil potem nikake podpore in šele na ponovno zdravniško preiskavo mu je zavarovalnica za čas od 16. aprila dala podporo za dva meseca, a v višini 15%. Za čas od 16. marca po do 15. aprila Svrtačič sploh ni dobil nikake podpore. Ko je potokekel ta dvamesečni rok in zopet ni dobil od zavarovalnice nikake podpore, pripeljal se je v Trst ter šel v zavarovalnico, kjer so ga pa poslali k zdravniku dr. Martinisu, da ga preišče. Ta ga je preiskal ter ga poslal v zavarovalnico, da mu izplačajo potne stroške. V zavarovalnici pa so mu hoteli izplačati 20 K za vožnjo v Trst, niso mu pa hoteli plačati vožnje za povratek v Dubico, temveč so določili, da mora nemudoma oditi na kolodvor z nekim zavarovalnim uradnikom, ki mu bo na kolodvoru kupil vozni listek, s katerim se mora takoj odpeljati iz Trsta. Ker pa Svrtačič tega ni hotel storiti, so mu zagrozili, da ga bodo dali po policijskem odgonu opravičiti iz Trsta. Tudi tega se Svrtačič ni ustrašil ter je odločno zahteval, da se mu izplača potnina, kar se je končno tudi zgodilo. — Vse to je hotela zavarovalnica storiti zgolj zaradi tega, da bi se Svrtačiča čimprej iznebila. Menda upa tudi na to, da Svrtačič, ki je vsled zlomljene noge v Trstu, ne bo prišel k razpravi obrtnega sodišča in da bi spravila rento, ob kateri živi ubogi pohabljenec in njegova rodina. Pripomniti pa se mora še, da Svrtačič tudi za tekoči mesec ni dobil svoje rente. — To je pač krutost prve vrste!

Rodbinska drama v Pulju. Kakor smo že včeraj poročali, prepeljali so težko ranjeno taščo dr. Zahalka, Milko Tezis, ki ji je dr. Zahalka na njeno željo prerezal žile na roki, v deželno bolnišnico, kjer je včeraj umrla. Vsa tri trupla se bodo kakor je izrazil v pismu željo dr. Zahalka, položila v skupen grob. Pogreb se je vršil danes, v soboto.

Drobne novice. Žepni tat. V neki kavarni na ribiškem obrežju v Trstu je bil te dni aretiran neki policijski dobro znani 27letni Rajmund Russian, ker je izmaknil kurjaču Ceregato 50 kron denarja, a neki ženski tudi denarnico z okrog 60 kronami denarja. — Tatinska beračica. Policija je aretirala predvečerašnjim 25letno beračico Marcelino Jadrassich, ki je pri beračenju kradla. Zasačili so jo ravno, ko je pri neki stranki ukradla neko šest kron vredno kriolo. Oddali so jo sodišču. — Nesreča pri delu. 39letni zidar Jakob Benussi padel je v ulici Solitario v Trstu pri delu z odra iz višine par metrov ter se poškodoval zelo nevarno. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Poskušene samomoru. 16letna Ivana Stock v Trstu spila je v samomornem namenu večjo množino morfija. Prvo pomoč jej je nudil zdravnik rešilne postaje, nato pa so jo prepeljali v mestno bolnišnico. Vzrok poskušene samomora ni znan. — Najden utopljenec. Predvečerašnjem so našli v bližini Žavelj truplo utopljenca precej velike postave, starega kakih 35 let s črnimi brkami in brez jopiča. Domneva se, da je najbrže v pijanosti padel v vodo in utonil. Truplo je moralo biti v vodi kakih 20 do 24 ur. Identiteta trupla se do sedaj še ni dala dognati. — Nezvest uslužbenec. Predvečerašnjim so aretirali 24letnega težaka Kornelija Vucicha, ker je kradel svojemu gospodarju, trgovcu s kavo Harry Gützlu večjo množino kave. Trgovec trdi, da ima vsled teh tatvin kakih 720 K škode. — Samomoru. Iz četrtega nadstropja neke hiše v ulici Scussa v Trstu je skočila včeraj 25letna bančna uradnica Ada Tüller na cesto ter obležala na mestu mrtva. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen.

III. Slov. vsesokolski zlet v Ljubljani 1. 1914.

Razstavljeni odsek prosi ponovno vsa društva, da naj mu v najkrajšem času določijo opis društvene zgodovine in predmete za razstavo. Določeni rok je minil že — 1. junija. V začetku julija začne odsek z razbiranjem in razvrščanjem, v sredi julija z razstavljanjem. Na poslatve, ki bodo došle po 5. juliju se ne bo mogel ozirati. — Razstavljena bo tudi velika statistična tabela Slovenskega Sokolstva po stanju 31. decembra 1913. Statistični odsek je razposlal koncem februarja župam potrebne pole, termin je bil do 25. marca, toda do 20. junija so poslane statistiko šele — 4 župe. Zato ponavlja razstavljeni odsek poziv statističnega odseka, ki pozivlja ponovno župe, da čimprej vpošljejo statistiko do 1. 1913. Doslej so vrnile statistične pole šele Celjska, Idrijska, Mariborska in Novo-meška župa. Termin za poslatve je potekel že pred par meseci in kljub

temu še 5 žup ni vrnilo statističnih pol. Župna predstava naj energično zahteva od vpošljenih društev točno in pravilno izpolnjen pol; malomarnost in brezbriznost nekaterih društvenih funkcionarjev zadržuje celo delo odseka. **Bratje, več sokolske točnosti!**

Trgovcem s potrebinami, ki so v zvezi s Sokolstvom in njega prirreditvami, poročila razstavljeni odsek, da lahko razstavijo svoje izbrane vzorce na Sokolski razstavi proti majhni odškodnini (prostor 1 m² velja 10 K, prostor 2 m² 20 K) aliparazpoložesvoje reklamne listke porazstavi za reklamne listke 1 tvrdke 5 K). Priglasje sprejema razstavljeni odsek do 10. julija t. l.

Dnevne vesti.

+ Vodna sila na Ljubljani. Mestna občina je vložila pritožbo na c. kr. upravno sodišče proti odločbi poljedelskega ministristva, s katero se je kakor z odločbo deželne vlade prisodila prednost projektu deželnege odbora za izrabo vodne sile. Upravno sodišče je mestno pritožbo sprejelo ter jo začetkom tega meseca dostavilo poljedelskemu ministristvu, da poda protispis v 60 dneh. O tem je obvestilo tudi deželni odbor in c. kr. železniško ministristvo, ki zamoreta odgovoriti na pritožbo. Ker pritožbe na upravno sodišče vobče nimajo odločilne moči, ampak se vzlic temu odločba zadnje upravne instance lahko takoj izvrši, zato je mestna občina vložila predpisano prošnjo na c. kr. poljedelsko ministristvo; naj se njeni pritožbi na upravno sodišče pripozna odločilna moč, tako da deželni odbor ne more poprej vložiti podrobnih načrtov za izrabo vodne sile na Ljubljani, dokler ne bo upravno sodišče rešilo mestne pritožbe. Kakor se nam poroča, je poljedelsko ministristvo predlogu mestne občine ugodilo in njeni pritožbi na upravno sodišče priznalo odločilno moč.

+ Ob Završnici. O podjetju dr. Lampeta ob Završnici se v zadnjem času čujejo prav čudne stvari. Stvar ne gre izpod rok tako, kakor so si v svoji lahkomišelnosti predstavljali deželni kristjani. Govori se, da so se razne zgradbe podirle, da je voda vdrla v nabiralnik itd. Koliko je na teh vesteh resnice, se da težko dognati, ker ne pripuščajo deželni podjetniki k zgradbi nikogar, o katerem ne vedo, da se absolutno lahko zanašajo na njegovo molčečnost. Ta strah pred nepoklicanimi očmi je nad vse značilen, saj dokazuje, da odgovarjajo one vesti, ki se širijo v javnosti, kolikor toliko resnici. Ako bi bilo ob Završnici vse v redu, potem bi pač podjetje ne imelo prav nobene vzroka, da bi zabranjevalo vpogled v zgradbena dela tudi tujim očem. Nasprotno, ako bi dela ob Završnici redno napredovala, bi bilo celo v interesu podjetja, da bi dobili dostop k zgradbam najširši sloji, da bi se tako na svoje oči lahko prepričali, kako neupravičena je uničujoča kritika, ki jo je bilo čitati v naprednih listih o tej »velikopotezni« akciji deželnega odbora ob Završnici. Tako pa so zgradili kitajski zid široko naokrog prostora, kjer se naj v dogledni bodočnosti dviga mogočna električna centrala, ki naj s svojo čarobno svetlobo osvetljuje vesoljno kranjsko deželo. Toda vkljub »kitajskemu zidu« se vendar semtertja marsikaj izve iz »prepovedanega svetlišča«. Tako smo na primer izvedeli, da kopljejo v »svetišču« dolg jarek, tik ob jarku pa je potegnena dolga žica, na daleč vidljivem mestu pa je postavljena tabla z napisom: »Deželnim uslužbencem je pod kaznijo prepovedano stopati na ta svet.« Kaj pomeni ta napis? Ali vlada med deželnim podjetništvom in med domačini tako »priateljsko« razmerje, da so potrebni taki napisi. »Slove-nec« bo nam stvar gotovo rad pojasnil, povedal pa nam bo tudi, za koliko stotisočakov je že prekoračen proračun pri zgradbah na Završnici?

+ Obravnava proti deželnemu poslancu K. Josipu Turku. K včerajšnji obravnavi proti deželnemu poslancu K. Josipu Turku se nam še poroča: Senatu je predsedoval g. sodni svetnik Milčinski, votantje so bili: g. višje deželnosodni svetnik Presker, dež. sod. svetnika Persche in dr. Papež. Državno pravdnštvo je zastopal g. dr. Neuberger, g. Josipa Turka pa je zagovarjal g. dr. Fran Novak. Obravnava sama, pri kateri je bil g. Josip Turk vsake krivde popolnoma oproščen, je s svojo razsodbo preprečila nakane naših klerikalcev. Hoteli so provzročiti v Ljubljani čisto nepotrebne volitve, ker bi g. Josip Turk v slučaju svoje obsodbe tudi izgubil svoj mandat. Imunitetni odsek deželnega zbora, oziroma njegova večina je s klasično lahkoto predlagala izročitev g. Josipa Turka sodišču in

klerikalci so se že naprej veselili nove žrtve. Niso jih izmordili dosednji uspehi njihovih ovadb in denuncijanstev, — hoteli so imeti zopet novo blamažo! Dosegli so jo! G. Josipu Turku pa le čestitamo na njegovi oprostitvi!

— **O ustanovitvi sladkornih tovarov na Kranjskem.** Prejeli smo tale dopis s prošnjo, da ga priobčimo: Z ozirom na razne časniške novice o nameravani kranjski sladkorni industriji, priobčene pred malo dnevi v ljubljanskih dnevnikih, se naprošate, da priobčite nastopno pojasnilo: Od vsega početka sem se zavzemal inicijatorji akcije za ustanovitve sladkornih tovarov na Kranjskem načelo, da se naj izvede to povsem gospodarsko podjetje izven domačih političnih borb. Po tem načelu so se povabili v ustanovni odbor zemljiški posestniki, tehnični in agrarni strokovnjaki, posamezne ugledne osebnosti po deželi ter slednjič župani prizadetih občin, to pa ne oziirajo se na strankarsko pripadnost. Med drugimi gospodi pristopilo je odboru tudi več aktivnih politikov S. L. S. Kmalu pa se je menda objavil baš v tej stranki odpor proti novemu podjetju, kajti še pred ustanovnim občinim zborom dne 1. oktobra m. l. zaprosila je večina gospodov S. L. S. odveze od dane besede ter so leti gospodje izstopili iz komiteja. Da sklicatelj sam ni dal nikakega povoda za tak pojav, se umeje ob sebi. Pogled v imenik članov ustanovnega odbora, priobčen koncem decembra m. l. dokazuje, da ni govora o separatistični „kranjski“ akciji. Agitacija za namišljeno podjetje veljala je mnogo truda in dosti denarja. Povsem pomotna pa je trditev, da je ustanovni odbor podpisal in izplačal za to agitacijo in za ustanovne stroške vsoto 7000 K. Ustanovni odbor ni podpisal nikake vsote, niti ni plačal nikakega zneska. Da se je moglo trudopolno delo izvesti, je pomogla izredna požrtvovalnost posameznih gospodov, izvoljenih in izvrševalnih odsek, denarne izdatke pa je po večini pokrili predsednik Fr. pl. Šuklje. Slednjič se jo stvari sami. Protiagitacija, ki so jo koji početka zasnovali razni skeptiki po deželi proti naši ideji, nas je privedla do opreznega postopanja in je bila ona prvi povod, da smo pripravljali podrobno delo na širši podlagi. Med tem časom se je pojavila vsled skrajno neugodnih trgovinskih razmer na jugovshodu splošna kriza v avstrijski sladkorni industriji, kriza, kakršne še ne pomni doslej cvetoča obrt. Vsi upamo z gotovostjo, da bo kmalu konec tem izrednim gospodarskim težavam in da tudi sladkorna industrija preboli zadane ji udarce. Ni pa povsem izključeno, da bo treba za to nekaj let. Vsled tega je naša dolžnost, počakati ugodnejše konjunkturo. Naše zveze z izvenkranjskimi interesi nikakor niso pretrgane, pogajanja se nadaljujejo. Upamo, da se v kratkem približamo svojemu cilju. — V Ljubljani, dne 20. junija 1914. Fran pl. Šuklje, l. r. dr. Janko Kersnik, l. r.

— **Kranjski deželni odbor ima smolo.** Veleindustrijalec Schmid pl. Schmidfelden v Wilhelmsburgu je vzel v najem triglavlski lov ob Bohinjskem jezeru za dobo od leta 1917. do 1922. in sicer od upravnega odbora tega okoliša. Do leta 1917. ima lov v najem dunajski univerzitetni profesor Wertheim. Profesor Wertheim pa je hotel tudi od leta 1917. nadalje obdržati lov v najem ter se je pritožil na deželni odbor. Ta je ugodil njegovi pritožbi ter razveljavil najemniški pogodbo Schmidovo zaradi pomanjkljivega postopanja. Proti temu ukrepu se je Schmid pritožil na upravno sodišče. Njegov zastopnik je naglašal, da kranjski deželni odbor ni bil kompetenten za svojo odločbo, ker je lovišče last 124 oporavnicev, vsled česar sklepanje najemniške pogodbe ne spada v ingerenco deželnega odbora. Upravno sodišče je ugodilo pritožbi ter razveljavilo odločbo deželnega odbora kot nezakonito.

— **Mestna občina je pravdo z Dolenjskimi železnicami v zadnji stopinji izgubila.** Razlogi so tako karakteristični, da jih hočemo v eni prihodnjih številkih deloma priobčiti. — Habet sibi!

— **Zadnja justična imenovanja.** Poročali ste uže, da je bil tukajšnji gospod nad sodni svetnik Ivan Kavčnik imenovan dvornim svetnikom pri najvišjem sodišču na Dunaju. On je tedaj prvi slovenski sodnik iz okoliša graškega nad sodišča, ki je bil poklican na tako odlično mesto. In kakšen interes je imela justična uprava, ki nam Slovincem ni naklonjena pri tem imenovanju? Dvorni svetnik in podpredsednik tukajšnjemu deželnemu sodišču Pajk bi šel rad v pokoj, in če bo šel enkrat v pokoj, bil bi edini resni kandidat za podpredsedniško mesto nad sodni svetnik Kavčnik, katerega bi bilo težko prezreti. Potem takem bi bilo podpredsedniško

mesto oddano Slovincu. Da se to ne zgodi, bil je Kavčnik imenovan po principu »Promoveatur, ut amoveatur« dvornim svetnikom pri najvišjem sodišču; Pajkovo mesto pa bo zasedel gospod Nemec, sodni nadsvetnik Kočvar pl. Kondenheim. Tako je ta stvar! In slovenske delegacije bodo to preziranje mirno gledale! — Predno je postalo Kavčnikovo mesto prosto, pa je že deželni svetnik Sturm pritiskal za kljuko v Gradcu in na Dunaju, ter je se priporočal za to mesto. Sturm se namreč čuti vsled svojega nastopa v jezikovnem vprašanju, kvalificiranega in vrednega za avanzma! To so lepe razmere!

— **Brežičani Slovinci v obrambo svojih pravic.** Krivica, ki so jo Slovincem o priliki sokolske slavnosti dne 14. junija t. l. prizadejali vlada in Nemci, je zdramila brežičke Slovence, da so se dne 18. junija zbrali vsi, ki čutijo narodno, in sklenili odposlati vladi ta-le protest: »Z odločbo c. kr. okr. glavarstva v Brežicah z dne 2. junija 1914 št. 15.388, se je dovolilo telovadnemu društvu »Sokol« v Brežicah, da se sme vršiti slavnost na travniku za hišo št. 78 v Brežicah. To dovoljenje je c. kr. namestniško predsedništvo razveljavilo, ker se je po »nezajamčenih poročilih« prepričalo, da se je za slučaj, da se slavnost priredi v ozemlju mestne občine, vsled obstoječih narodnih nasprotstev bati spopadov in izgrediv. Ker vidijo prebivalci slovenske narodnosti v tej prepovedi veliko krivico, sklenili so na sestanku dne 18. junija 1914 podati c. kr. namestniku to-le izjavo: Znatno del brežičkih prebivalcev je slovenske narodnosti; glede na njih število in davčno moč zahtevajo za se iste pravice in iste udobnosti, katere uživajo prebivalci druge narodnosti. V tem, da se Slovincem zabranjuje slavnost v lastni občini in na privatni zemlji, oddaljeni nad sto korakov od javne ceste, vidimo veliko krivico, proti kateri odločno protestiramo, in to tem bolj, ker smo prepričani, da se je prepoved le izdala na željo in zahtevo naših soobčanov druge narodnosti. Naglašamo, da je veselico v mestu dovolilo c. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah, ki gotovo prav dobro pozna razmere in ki je, vpoštevajoč faktične odnose, vedelo, da o kakih spopadih in pretepih ne more biti govora. Obžalujemo, da se je c. kr. namestnika bolj zanesla na pritožbo se Brežičane, kakor pa na svojo podrejeno oblast. Takšno postopanje mora razburiti najmirnejše duhove. Poudarjamo, da se n. pr. maloštevilnim Nemcem v Sevnici vključ v protestom od strani slovenske občine vsako leto dovoli prireditve veselice v sevnici občini, nam slovenskim Brežičanom pa ne. Enaka pravica bi pač morala veljati za vse! Konstatiramo končno, da je zadnja leta vladal po naši zaslugi popoln mir v Brežicah; obe narodnosti so v miru in slogi skupaj živeli. Če se bodo te razmere v bodoče spremenile, ne bo to naša krivda. Sporočamo vladi, da bomo vključ vsem zaviram nadaljevali borbo, dokler si ne priborimo v postavi nam zajamčene pravice«.

— **Iz državnega železniškega sveta.** Železniški minister je imenoval predsednika trg. in obrtne zbornice Ivana Kneza za člana državnega železniškega sveta, podpredsednika zbornice Kamila Pamerja pa za njegovega namestnika.

— **Iz politične konceptne službe.** C. kr. okrajni komisar dr. Henrik Schäffer je bil poklican v notranje ministrstvo. C. kr. okrajni komisar dr. Leopold Žužek je prestopil iz Kamnika k deželnim vladim v Ljubljani, c. kr. deželni vladni koncipist dr. Josip Hubad pa v Kamnik.

— **Krščansko usmiljenje, kje si?** V Trnovem na Notranjskem sta pogorela dva posestnika — klerikalec in naprednjak. Za pogorelce se je nabiralo v cerkvi. Nabralo se je menda okrog 115 K. Pogorela sta prišla po denar v župnišče. Klerikalec je dobil 113 K, naprednjaka Peterlina pa je Kristusov namestnik spodil in vrget za njim dve kroni, zaviti v papir. Nesrečni naš somišljenik se je nam smilil in napravili smo v listu na naše občinstvo poziv, naj odgovori na to barbarsko dejanje katoliškega duhovnika z obilnimi darovi za nesrečnega somišljenika Peterlina. Naš poziv je imel uspeh: v dveh dneh smo nabrali 114 kron, kar je sijalen dokaz napredne darežljivosti, dobrote in krščanskega usmiljenja. Zares pomisli smo na svoje somišljenike. Nadaljne darove sprejema naše upravištvo. Ko se zbirka zaključí, pošljemo denar pogorelcu Peterlinu.

— **»Matica Slovencev«** p. a. g. g. poverjenikom in članom. »Matica Slovencev« najljubšeje opozarja in prosi vse svoje g. g. poverjenike in člane, da ji naj pošljejo članarino za leto 1914, ker treba v smislu njenih pravil plačati članarino v prvi polovici leta.

— **Slovenskim pisateljem!** Prosimo vnovič slovenske pisatelje, da bi prispevali za »Branibor«, kolektarček slovenski mladini. Doslej se je našemu pozivu odzval samo še pisatelj Cvetko Golar. Kaj pa drugi naši pisatelji? Omenjamo, da se razpeča 6000 izvodov kolektarčka med slovensko mladino! Odbor narodno-obrambena društva »Branibor«.

— **Odvetniška zbornica kranjska** je imela v ponedeljek 15. t. m. popoldne svoj redni občni zbor, ki ga je otvoril kmalu po 3. uri predsednik g. dr. Majaron, konstatujoč sklepčnost. Pozdravil je dole zbornične člane in s toplimi besedami spominjal se umrlih odvetniškov: I. Vencaja in dr. Golfa, zlasti pa dr. Kušarja, ki je bil od leta 1898. dalje član disciplinarnega sveta in tudi predsednik Zveze odvetniškov. Zbornice so se po počasenju poslušali stoja. — Na dnevnem redu je bilo predvsem poročilo o odobrovanju poslovanja za dobo od 1. junija 1913 do 31. maja 1914, katero se je prečitelo. V preteklem letu je bilo rešiti predsedstvu, oziroma odboru 571 vlog. Število odvetniškov znaša sedaj 48, število kandidatov pa 75. Zastopstev revnih so opravili odvetniški v 87 kazenskopravnih slučajih in v 72 civilnopravnih. Poročilo, ki je naštevalo stanovske pritožbe in njih rešitev, nadalje dopisovanje z oblastmi in drugimi odvetniškimi zbornicami ter razne odobrove korake, se je brez ugovora odobrilo. Nadalje so se odobrili zbornični računi za preteklo leto ter se je v pokritje proračuna za tekoče leto določil zbornični prispevek na 20 K. Zbornični podporni zalozi, ustanovljeni leta 1908., je prisrlo 1320 K, tako, da njena glavnica sedaj znaša 3030 K. Pri dopolnilnih volitvah za bodoča tri leta je bil zopet izvoljen za zborničnega predsednika g. dr. Majaron, za podpredsednika g. dr. Papež, v odbor g. dr. Krisper, za člana in g. dr. Triller za namestnika. V disciplinarni svet je bil iznova izvoljen za predsednika g. dr. Sayer, za člane gg. dr. Krisper, dr. Ravnihar in dr. Papež, za namestnika g. dr. Novak. Zbornični pravdnik ostane še nadalje g. dr. Tekavčič, njegov namestnik pa g. dr. Pirce. Vse volitve so se vršile skoro popolnoma soglasno. Rešile so se pritožbe treh odvetniškov proti odredbi odbora, katerim občni zbor po poročilu odbornika dr. Pirca ni ugodil. Na petičio Društva odvetniških in notarskih uradnikov se je po poročilu podpredsednika dr. Papeža sklenila izjava, da se maksimalni delavni čas in nagrada za nadurno delo ne da enotno določiti, da je pa vsekakor nadurno delo primerno nagraditi. Pri slučajnostih se je razvila živahna razprava o načinu sestave imenika za vojaške zagovornike ter o tozadavnem dopisu graške zbornice. Razprave so se udeležili, oziroma predloge so stavili gg. dr. Švigelj, Triller, Krisper, Pirce in Tavčar. Ko je predsednik pripomnil, da zadeva pride v kratkem na razgovor v stalni delegaciji vseh odvetniških zbornic, se je sklepanje o predlogih za sedaj odložilo. Konec zborovanja ob en četrti na 6.

— **Idrija za razstavo »Jugoslovanska žena«.** Gosp. Dragotin Lapajne, ki ima v Idriji veliko eksportno trgovino čipk, opremi na razstavi »Jugoslovanska žena« posebno sobo s prekrasnimi idrijskimi kleklanimi izdelki. In sicer pošlje na razstavo v Ljubljano vsa ona dela, ki pojdejo potem na svetovno razstavo v San Francisko. Tudi bo v tem oddelku kleklala gospodična, da bodo imeli posetniki priliko videti, kako se izdelujejo znamenite idrijske čipke. Posebno zanimanje bo vsekakor vzbujal prekrasen plašč, kakršnega je imel papež Pij IX. in ki velja 5000 K.

— **Slovenska umetniška razstava** se otvori v začetku meseca avgusta. Ker je velik del prostora določen za posebno razstavo, mora se število umotvorov za posamezne razstavljavalce omejiti na povprečno šest. Prijave naj se pošiljajo do 5. julija slikarju R. Jakopiču, umotvoru pa najkasneje do 15. julija na: Umetniški paviljon R. J., Ljubljana, Lattermannov drevored.

— **Nekaj neverjetnega je,** da se vrši jutri v Ljubljani ena sama veselica, in ta je kresna slavnost v Trnovem. Da pa še na to kdo ne pozabi, se bo pričetku veselice oddalo primerno število strelav. Saj bo pa tudi ta veselica nudila zabave za par družih. Opozorjamo na veliki kres, umetniški ogenj in še nekaj drugih zabav te velike veselice s tako obširnimi sporedom. — Torej na svidenje jutri v Hribarjev gaju!

— **Šentjakobčani!** Pozivljamo vas, da se v največjem številu udeležite kresne veselice Trnovčanov in Krakovčanov jutri popoldne v nedeljo v Hribarjevem gaju. Trnovčani in Krakovčani imajo to navado, da jim žilica ne da miru, da bi ne prišli na vsako našo prireditev, zato se jim jutri ovestimo! Če bog ga in sreča ja-

naška, jim bomo polovili toliko žab, da bo ta rod čisto izmril v Krakovem in Trnovem. — Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj.

— **Vse prijatelje Sokolstva** opozarjamo še enkrat, da se udeležijo III. jav. telovadbe štepanjskega Sokola, spojeno z veliko narodno veselico, ki se vrši jutri, v nedeljo, na prijaznem vrtu g. Matije Babška, p. d. Mraka v Štepanji vasi.

Zgodovinski dan. Stara in lepa navada je, da prihajajo ljudje še vedno leto za letom na dan sv. Ahacija na Turjak, ter se spominjajo zgodovinskega leta 1593. Tega leta so namreč napadli Turki naš krasni Turjak. Toda zmaga nad Turkom je bila slavna! Osramočeni in potolčeni je moral zapustiti Turke naše lepe pokrajine in za spomin je moral pustiti marsikaj dragocenega, med tem tudi plašč sultana paše Hasana. Leto za letom prihajajo ljudje na ta dan na Turjak, še celo iz daljnih krajev. Tudi letos dne 28. junija se proslavi ta zmaga nad Turčinom. Lepi, visoki hrib Sv. Ahacija bo ponosno nosil vse tiste, ki bodo pohiteli ta dan k Sv. Ahaciju. Pravijo sicer, da zgodovinskega plašča ni več na Turjaku in da ga je nevidna roka zamenjala, a zanimivosti se vidi vkljub temu dovolj. Zato v nedeljo, dne 28. junija t. l. vsi prijatelji lepe narave na Turjak k Sv. Ahaciju. Pot do tja je krasna in slozna. In ko dospo človek na vrh, se mu poraja krasen razgled. Ko se nadihno vsem lepoto naše slovenske zemlje, pa pohitimo v znano narodno gostilno pri Prajerju, kjer se dobi vedno pristna kapljica in izborna mrzla in gorka jedila. Med tem si bomo tudi lahko ogledali slavni turjaški grad in druge zanimivosti. Vsakdo torej, kdor hoče imeti lepo zabavo in se navžiti naše lepe narave naj ima za parolo: V nedeljo, dne 28. junija na Turjak. — Izletnik A. P.

Zaljublenci na protokol v farovž. Pišejo nam: Župnik stopiški, Porenta oznanjuje: Če se v moji fari nahajata fant in dekle, ki se rada vidita, in upata, da bosta kdaj »skupaj prišla«, ali če se že dlje časa poznata in sta takorekoč že zarocenca, tedaj opominjam pri živem Bogu, da je sveta dolžnost vseh takih zaljubljenih in zarocenih parov, da se čim prej zgledajo v farovžu, da se jih da na protokol, kjer morajo svečano kakor pred živim Bogom pismeno se zavezati, da se bodo v »zakon vzeli«, kjer bodo na katoliški podlagi zgradili novo stavbo katoliške družine, da se v slučajih, ko razmere ne dopuščajo, da se sveti zakon čimprej skleni doma v cerkvi, fant in dekle zavežeta pred menoj kot božjim namestnikom, da če tudi jih razmere za nekaj časa ločijo, ne zapusti fant svojega dekleta, ne dekle svoje fanta... Pripominjamo, da se župnik Porenta pri tem sklicuje na okrožnico sv. očeta, torej da to, kar velja za stopiške Podgorce, mora veljati tudi za vse kristjane, oziroma krščanske zaljubljene parčke celega sveta, ker sv. oče gotovo niso imeli v mislih samo podgorskih fantov in deklet, ko so tisto okrožnico izdali. Torej vsi zaljubljeni parčki kar hitro v farovže in dajte se na protokol, pa hitro, ker zdaj, ko se v cerkvi delajo že take kozlarije, je pričakovati, da bo res kmalu konec sveta.

Novo gostilno je odprl g. Ferdinand Vode, veletržec z vinom v Komendi. Kljub sedemletnim intrigam klerikalcev, osobito bivšega klerikalnega poslanca Mejača je c. kr. deželna vlada podelila g. Vodu gostilničarsko koncesijo. Priziv občinskega odbora v Kaplji vasi je c. kr. trgovsko ministrstvo zavrnilo, spoznavši, da gre edinele za politično preganjanje, še več pa za nelepo in nekrščansko stanovsko zavist.

Iz Jesenic. V četrtek zjutraj po drugi uri kotil se je sokolski strahovalec Slomškar Salberger zopet do nezavesti pijan po jeseniškem blatu. Da ga ni spremljal obč. tajnik, bi gotovo obležal v kakem jarku. Salberger pričena zopet svojo nizko preteklost. Ubogi Sedlak je moral v grob, da je naredil prostor temu nezvestnemu alkoholistu, vodji šestrazredne šole.

Na državni realki v Idriji bo vpisovanje v I. realni razred dne 4. julija popoldne ob 8. do 10. Takoj po vpisovanju se vrše sprejemne izkušnje. V jesenskem terminu se bodo vpisovali učenci v I. razred dne 15. septembra, izkušnje pa bodo dne 16. septembra. — Z realko je spojen tudi pripravljalni razred; vanj se bodo sprejemali učenci, ki so dovršili vsaj tri razrede ljudske šole, dne 18. septembra. Staršem priporočamo ta zavod, ki ima skoraj v vseh predmetih in razredih slovenski učni jezik. Tudi je danes še najhujše tehnično izobražen mladeničem dobiti primerne službe, in to ne samo doma, ampak tudi v tujini.

Kapljevec in trgovec s papirjem Fran Čalburk v Idriji je svojo trgo-

vinu v isti hiši premestil na sprednjo stran, tako da je dohod v trgovino izpred cerkve in ne več s sadnega trga.

Vojska zoper žganjeptije je gotovo vse hvale vredno prizadevanje in kar nič se ne moremo strinjati s tistimi, ki pravijo, da bi klerikalci ne smeli preganjati žganja, ko ga vendar sami izdelujejo v trapistovskem samostanu v Rajhenburgu. Pa to nazarjanje je napačno. Žganje, ki ga kuhajo trapiši v Rajhenburgu, je jako fino in jako drago. To žganje je samo za prelato in korarje in take odlične gospode, ki toliko trpe in delajo, da so res potrebni izdatnega okrepčila, ne pa za navadne ljudi. Torej le nič izgovorov. Kdor samo za prelato in korarje žganje kuha, je še vedno lahko odkritosrčen nasprotnik žganjeptije.

Izlet Hrvatskega pevskega društva »Lovor« iz Opatije na Bled. Gornje društvo priredi v nedeljo, dne 28. junija t. l. izlet iz Opatije na Bled po sledečem sporedu: odhod iz Opatije ob 1/25. zjutraj; prihod v Gorico ob 10. dopoldne; odhod iz Gorice ob 2. 53 min.; prihod na Bled ob 5. 29 min. popoldne. Na Bledu priredi »Lovor« isti dan koncert v tamkajšnji dobrodelne namene. Pričetek koncerta ob 8. zvečer. Koncert se vrši na vrtu, a v slučaju slabega vremena v dvorani hotela »Jokler«. Vstopnina 1 K za osebo, a obitelji čez 3 osebe plačajo 3 K vstopnine. 29. junija si ogledajo izletniki Bled in okolico in odpotujejo od tam (iz Jesenic) ob 6. 34 min. popoldne čez Ljubljano (prihod ob 8. 20 min., odhod ob 8. 30 min.) nazaj v Opatijo, kamor pridejo ob 12. ponoči. Kdor od naših rojakov iz Voloske, Opatije, okolice in Reke se želi udeležiti izleta, naj se izvoli prijaviti do 26. junija Hrv. pjev. društvu »Lovor« v Opatiji. Vozna cena tja in nazaj okoli 13 K za osebo.

Slovenskim podjetnikom in denarnim zavodom. Proda se ze zelo poceni na slovensko-nemški meji velika tovarna, žaga, velika vodna moč, električna naprava in več poslopj ob dveh železnicah. Interesenti naj se pismeno obrnejo na naše uredništvo ter prilože znanko za odgovor.

Otroci s ceste, senzacionalna čustvena ljudska drama v treh dejanjih se predvaja od danes naprej v kinematografu »Ideal«. Gotovo bo vsakoga ganila bridka usoda matere, posebno še, ker igra glavno vlogo iz »Otrok iz Pariza« znana mala Suzana Privat in sedemletni Bubi. V torek »bitka pri Gettysburgu« z vojaškim koncertom.

En milijon se lahko zasluži, naj-novejša, najbolj senzacionalna veselohra. Velika opremna komedija v treh dejanjih in 7 slikah, veselo potovanje okoli sveta a la Jules Werne se predvaja od danes naprej v Bachmaier Elektro Bioskopu. Kdor se hoče dobro zabavati, ta naj ne zamudi obiskati teh predstav. Navadne znižane cene.

Zabave slona. Ko so včeraj pe-ljali iz cirkusa Kludsky po Dunajski cesti slone na kolodvor, zlomil je eden od njih pri mitnici lesen tram ter prevrnil neki voz s kamenjem. Ker so se otroci smeja in ga dražili, ubral jo je za njimi ter prišel končno v kuhinjo nekega železniškega uslužbenca, kjer si je privoščil večjo množino fižola in pojedel cel črešnjev zavitek. Zelve, ki se je na štedilniku kuhalo, pa mu ni ugajalo in je vrget vse skupaj s posodo vred v strop. Razentega je pobil več kuhinjske posode, ko so pa med tem časom prišli ponj, se je mirno dal odpeljati na kolodvor. Posestnik cirkusa je moral plačati železniškemu uslužbencu za zabavo slona in za njegovo večerjo 70 kron.

Smrtna nesreča pri kuhanju. 23 letna kuharica Justina Misel, ki je bila uslužbena na Bleiweisovi cesti št. 11, se je predvčerajšnjim smrtno ponesrečila. S samovarom je tako nedrogo ravnala, da je bencin eksplodiral. Kuharici se je vnela obleka in se je nesrečnica lako zelo opekla, da je še popoldne umrla v bolnišnici, kamor so jo prepeljali.

Zlobnožl. Na Sv. Petra nasipu so zasajene lepe, senčnate lipe. Toda kaj pomaga to, če otroci trgajo in lomijo kar cele veje. Želeti bi bilo, da starši nekoliko bolj ostro primejo otroke. Tudi policija naj bi nekoliko pazila na to, da se ne bo delala škoda po drevju.

Samomorilec, katerega truplo so v četrtek našli v travi pri Brezovici, kakor smo včeraj poročali, je 27letni Srečko Železnikar iz Šmartnega pri Litiji. Kaj ga je gnalo v smrt, nam ni znano.

Dva nova gosta so dobili danes v tukajšnji prisilni delavnici in sicer 36letnega Jožefa Kožuha iz Dramelj, okraj Celje in 39letnega Jožefa Urha iz Cerklje, okraj Krani.

Izgubljene stvari v času od 18. do 16. junija 1914, naznanjene pri policijskem ravateljstvu: 1 srebrna ura z verižico, izgubljena 11. junija, 1 črna denarnica z 90 K in 1 zlat prstan, 1 bankovec za 20 K, 1 svinčnik

z 4 m bele svile. Najdene stvari v času od 13.—16. junija 1914, ki se dobe pri policijskem ravnanju: 1 modra svilena pompadura z denarnico, 1 nov telovnik, 1 črna denarnica z 2-25 K, 1 ura iz kovine s srebrno veržico, najdena 14. junija t. l. v St. Vidu, 1 denarnica z 18 K, 1 svilena bluz, 1 listnica z 80 K v bankovcih, 1 telovnik iz modrega blaga, 1 „Kinta“ kolo št. 60.501, 1 zlata damska ura.

Narodna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda je poslala moška podružnica v Ribnici 64 K, čisti dohodek prireditve v spomin 500 letnice ustoličenja koroških vojvod. G. Janko Džak, tržan v Ljutomeru je poslal 16 K s poročilom: „Od posojilnice v Ljutomeru za udeležbo pri obnem zboru dne 7. t. m. izplačanih 16 K darujejo Ciril-Metodovi družbi“. G. Mirko Bernard, tajnik izvenakadem. m. C. M. podružnice v Gradcu je nabral 17 K 48 v, kot odgovor nabiranja podpisov za lex Kolisko. Pri shodu v Sv. Križu dne 7. t. m. je nabrala podružnična blagajničarka g. Mar. Bonetova 7 K 03 v. G. Ant. Hren, nadučitelj na Muti je poslal 6 K 40 v, nabranih ob izletu Mariborčanov v slovenski gostilni na Muti. Uradniki železnični in poštni so vplačali še tretji obrambni kamen naši družbi. Uvažuje to dejstvo, uvažuje, da so prvi delavci C. M. podružnice za Pivko, ki tekmuje po svojih prispevkih letos naravnost z mestnimi podružnicami, moramo dati vse priznanje in najtoplejšo zahvalo tem našim zavednim in vzornim rodoljubom.

Podružnična družba sv. Cirila in Metoda za Prem in okolico priredi dne 28. junija (v nedeljo) veselico v velikem obsegu na vrtu pri g. Grahorju v Bitnjah. Že danes vabimo vse rodoljubno občinstvo od blizu in daleč: pridite vsi, ki čutite narodno, da se prijateljsko razveselimo in gmotno podpremo našo najkoristnejšo družbo sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda si je nabavila zopet nove vrste narodni kolek: deklet s cvetjem. Želimo, da dobi mnogo odjemalcev.

Na Premu priredi v nedeljo 28. t. m. ondota C. M. podr. vsestransko zanimivo veselico. Igra sloveča Sokolska godba iz Hrpelja, nastopijo tudi izborni pevci. Tudi ostali spored je bogat in zanimiv, kakor srečolov, vabljeni šotori itd. Veselica bo ob bregu Reke, kjer bo tudi plesišče na prostem. Ako bi bilo vreme neugodno, vrši se veselica v prostorni dvorani pri Grahorju v Bitnjah. Začetek ob 3. popoldne, vstopnina le 60 v. Ta dan bi se naj zbralo v Bitnjah vse, kar ljubi pošteno domačo zabavo in našo domovino, ker veselica je v pomoč naši šolski D. C. M. Dajte z obilo udeležbo nadaljnjega poguma pridnemu odboru na Premu iz vseh sosednjih krajev, iz cele Reške doline pa tudi iz bratske Istre. Še Liburnija naj bi pripeljala svoje zastopnike.

Društvena naznanila.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1. 1914. Seja slavnostnega odbora se vrši jutri v nedeljo dne 21. t. m. točno ob 9. dopoldne v zvezni sobi v „Narodnem domu“.

Sokol I. priredi 5. julija t. l. veliko javno telovadbo in ljudsko veselico na stavnih parcelah „Kmetke posojilnice“ na Dunajski cesti. Bratska in sorodna društva se naprošajo, da se ozirajo na to veliko narodno in sokolsko prireditev. — Na zdar!

Popoldanski izlet v Škofjo Loko priredi pevsko društvo „Slavec“ v nedeljo 28. junija. Po prihodu v Škofjo-Loko se vrši ob 4. popoldne na dvorišču restavracije „pri Guselju“, na zgor. trgu ljudska veselica s petjem godbo in drugimi zabavami. Ako bi bilo vreme v nedeljo neugodno se vrši izlet v ponedeljek 29. junija (praznik).

Sokol v Štepanji vasi priredi 21. t. m. svoj III. javno telovadbo z veselic. Člani Sokola I. se pozivljajo, da se v največjem številu udeležijo te prireditve in sicer v kroju. Zbirališče ob 3. pop. Trg Tabor. — Na zdar!

Z Viča se nam poroča: Priprave za slavnost praznovanja 40letnice tukajšnjega gasilnega društva so v polnem teku. Obširni senčnati vrt bode slavnostno okrašen, postavljeni bodo paviljoni za vino, pivo, jestvine, kavarno itd., tako da bode ta veselica gotovo v vsakem oziru prekašala vse dosedanje prireditve. Za mladino bode v prostornem salonu posebna godba za ples, v mraku pa se bode zažigal krasen umetniški ogenj. Ker je društvo včlanjeno pri stari gasilski zvezi, je dolžnost narodno mislečega občinstva, da se tako redke slavnosti polnoštevilno udeleži. Da pa bo društvu mogoče radi obedov in drugega vse točno in v pravem času preskrbeti, obračamo se še enkrat do vseh tov. načelnikov z ujudno

prošnjo, naj nam oni gotovo vsaj do 24. t. m. po dopisnici, katero so z vabilom prejeli, naznanijo število mož, ki se slavnosti udeležijo, ker le v tem slučaju zamore društvo biti odgovorno za točno postrežbo.

Telovadni odsek v Velikih Laščah priredi s sodelovanjem Sokola v Ribnici, eventualno v Kočevju in Sordražici v nedeljo, dne 21. junija 1914 popoldne v Velikih Laščah javno telovadbo. Po telovadbi se vrši velika ljudska veselica pri g. Grebencu. Postavijo se šotori za pivo, vino, jestvine, slaščice, cvetke in trafiko. Igra ciganska godba iz Celja. Za veselike se postavi vrtiljak. Točilo se bo pristno Gregoričovo vino iz Gadove peči. Začetek ob pol 4. popoldne. Pričakuje se velika udeležba, ker bo vreme ugodno, ker je Jupiter že obljubil, da ne bo nagajal. Slavno občinstvo se vjudno vabi k ti prireditvi.

V. zlet Gorenjske sokolske župe se vrši 4. in 5. julija 1914 v Kranju. Spored: Predvečer, dne 4. julija ob pol 9. zvečer je tekma v telovadnici. 5. julija je ob 7. uri zjutraj nadaljevanje tekme, ob 9. uri zjutraj skušnje sester, ob 10. uri zjutraj skušnje za popoldanske nastope, ob 11. uri stik članstva na telovadišču in razvrščanje za izprevid, ob pol 12. uri dopoldne izprevid in pozdrav sokolstva pred mestno hišo. Popoldne ob pol 2. uri javna telovadba, nato ljudska veselica v Zvezdi.

Ildrijska sokolska župa priredi v nedeljo, dne 28. junija svoj IV. zlet v Žireh o priliki slavnosti razvijanja prapora ondotežnega Sokola. Ob 6. zjutraj je izbirna tekma za vseslovenski sokolski zlet v Ljubljani. Ob 12. popoldne zbiralšče sokolskih in drugih društev pred Sokolskim domom, ob 12. razvijanje novega prapora, ki ga je žirovsko narodno žensko poklonilo Sokolu. Po razvijanju prapora ja slavnostni sprevod v Žiri in odtod nazaj na Dobračevu. Po sprevodu obed po raznih gostilnah. Popoldne ob 4. javna telovadba na travniku za Sokolskim domom, po javni telovadbi velika narodna veselica ravno tam. K slavnostnim dnem žirovskega Sokola, ki si je v najtežavnejših razmerah prvi postavil svoj lastni Sokolski dom, naj prihihi slovensko sokolstvo v najčistnejšem številu. V I. S. Z. združenih društev pa je bratska dolžnost najštevilnejša udeležba, saj je tudi žirovski Sokol vedno rad posecal vse župne priredbe v lepem številu v drugih krajih župnega okoliša in to ob najneugodnejši prometni zvezi. Zeleti je, da i drugo narodno čuteče občinstvo iz Notranjske poleti ta dan v žirovsko dolino izkazat vrlenu žirovskemu Sokolu svoje simpatije in pomoč v nadaljnjem boju za sokolska načela. Od letos naprej je v Žiri odprta zveza iz Logatca po novi deželni cesti ob divnih Matjaževih kamrah, ki so bile do danes javnosti nepoznane, a vsled svoje romantičnosti vredne zanimanja vsakega ljubitelja prirode in naše slovenske zemlje. Vožnja na vohoz iz Logatca v Žiri traja dve uri in stane 1 K za osebo. Za vožnjo se je priglasiti vsaj do petka opoldne starostu Sokola v Logatcu br. Fr. Hladniku. Prihodnjo nedeljo torej vsa zavedna Notranjska na čelu s svojim Sokolstvom v Žiri. Na zdar!

Prostovoljno gasilno društvo v Postojni priredi dne 21. t. m. ob 4. popoldne glavno vajo v c. kr. kobilarni v Prestraneku.

Telovadno društvo Sokol v Senožečah priredi v nedeljo, dne 21. t. m. I. javno telovadbo spojen z veliko ljudsko veselico in plesom. Telovadba in ples se vrši ob vsakem vremenu. Vabimo vsa cenj. bratska društva in narodno občinstvo, da se te veselice v kolikor mogoče velikem številu udeležijo. — Začetek ob pol 4. popoldan.

Društvo kmetijskih učiteljev iz južnih avstrijskih kronovin naznanja, da se vrši letošnji občni zbor v nedeljo dne 28. t. m. v Pulju, v Riviera Palace Hotel, ob 10. uri dopoldne. Na dnevnem redu je tudi znanstvena razprava člana g. Zdoška o slovenski sadjarski terminologiji. Popoldne si člani ogledajo otoke Brioni in za praznik 29. t. m., Petrovo, se eventualno določijo drugi izleti.

Umetnost.

Spored I. produkcije gojencev „Glasbene Matice“ v ponedeljek, dne 22. junija 1914. Spored: 1. Dvofak: Humoreska. Na klavir igra gdč. Vladimir Vrstovšek. (Sola g. J. Pavčiča, 5. razred.) 2. a) R. Savin: Romanca, b) Fr. Gerbič: Romanca. Na klavir igra gdč. Danica Počivalnik. (Sola g. Fr. Gerbiča, 5. razred.) 3. a) H. pl. Káan: Berceuse. b) G. Fr. Händel: Menuet. Na gosli svira gdč. Anica Sadar. (Sola g. B. Pospisilove, 3. razred.) 4. a) Chopin: Marcia funebre. b) Mozart: Menuet iz simfonije v Es-duru. Na klavir igrajo gročno: gdč. Nilka, Helena in g. Fr. Potočnik. (Sola g. J. Pavčiča.) 5. K. Böhm: Ritornel. Na gosli svira g.

Mirko Hribar. (Sola g. J. Vedrala, 4. razred.) 6. a) Moszkowski: Serenada. b) Grieg: Norveški ples. Na klavir igra gdč. Nilka Potočnik. (Sola g. J. Pavčiča, 5. razred.) 7. a) Dr. B. Ipavic: Na Poljani. b) Ch. Gounod: Pesem iz opere „Faust“. c) K. Oldmark: Studenček. Poje gdč. Marija Pirh. (Sola g. M. Hubada, 2. razred.) 8. S. Heller: a) Barkarola. b) S. Heller: Impromptu. Na klavir igra gdč. Mici Jurman. (Sola gdč. J. Chlumceke, 5. razred.) 9. a) Seeling: Barkarola. b) Grieg: Valse-Impromptu. Na klavir igra gdč. Nada Kolšek. (Sola gdč. J. Chlumceke, 5. razred.) 10. Fr. Drdla: Souvenir. Na gosli svira g. Zoran Hribar. (Sola g. J. Vedrala, 4. razred.) 11. a) Schumann: O. 15. Iz otroških prizorov. — Dete zaspi. b) E. Schütt: Etude mignone. Op. 16. št. 1. Na klavir igra gdč. Zdenka Tominšek. (Sola g. A. Trosta, 6. razr.) 12. a) Grieg: Polnička. b) F. S. Vilhar: Mrtva ljubav. c) R. Schumann: Nikar me ne vabite! Poje gdč. Zora Ropas. (Sola g. M. Hubada, 2. razred.) 13. a) V. Novak: Iz op. 5. Bagately št. 1. Vspominka. b) Čajkovskij: Iz letnih časov Zetev. Na klavirju igra gdč. Emilija Marolt. (Sola g. A. Trosta, 7. razr.) 14. P. Rode: Prvi stavek iz koncerta št. 16. Na gosli svira g. Fedor Gregorič. (Sola g. J. Vedrala, 5. razr.) 15. a) E. Adamič: Nokturno. b) Haberbier: Spomladno vzbujenje. Na klavir igra g. Rudolf Koleča. (Sola g. Fr. Gerbiča 8. razred.) 16. Rachmaninoff: Polichinelle. Op. 3. št. 4. Na klavir igra g. Anton Cerne. (Sola gdč. L. Petranove, 8. razred.) — Gojencem pri produkcijah ni dovoljeno odzviati se ponov. odobravanju.

K produkcijam „Glasb. Matice“ letos ni brezplačen vstop, temveč se naznanja občinstvu, da je odbor dočel vsaj malo vstopnino po 20, 40 in 60 vin. za sedeže in 10 vin. za stojšča, da se vsaj en del stroškov, takih, v pedagogičnem oziru potrebnih priredb pokrije. Od dobrotnikov se v ta namen tudi preplačila hvaležno sprejemajo. Vstopnice se dobivajo v predprodaji kakor običajno pri koncertih.

Razne stvari.

*** Velika nesreča v premogokopu.** Iz Calgarije v Kanadi poročajo: V premogokopu blizu Fernie se je dogodila eksplozija. Sodiijo, da je 200 do 600 mrtvih. Do včeraj zvečer so izvele iz rova 50 mrtvecev.

*** Eksplozija na italijanski transportni ladji.** Iz Rima poročajo: Na italijanskem transportnem parniku za vojaštvo „Juliana“ se je pripetila velika nesreča, koje parnik prišel v adensko pristanišče ter oddal predpisani salut. Kartuša je eksplodirala prezgodaj ter usmrtila dva mornarja in enega artilerista pa je smrtnonevarno poškodovala. Škoda na parniku je velika.

*** Orel odnesel otroka?** V neki občini blizu Bolcana je pred par dnevi izginil 4letni sin nekega kmetovalca. Dozdaj niso mogli dognati, kam se je bil izgubil. Utoniti ali pasti v kak prepad ni mogel. Najbrže ga je odneselorel, katerih je v bolcanski okoličini mnogo. Več nego 300 oseb in več policijskih psov je preiskalo vso okoličino brez uspeha. Orli so odnesli že več ovac.

*** Špionaški proces.** Iz Crnovic poročajo: Prizivni senat deželnega sodišča v Crnovicah je predvčerajšnjem obsodil radi špionaže v prospek Rusije bivšega agenta tukajšnjega policijskega ravnanstva Vladimirja Seninka na dve leti in zasebnico Fani Jojnovičevo na 6 mesecev težke ječe. Senink je svoj čas deloval pri aretaciji bratov Gerovskih, prišel pa je potem v roke tajne ruske policije, ki ga je pridobila v svoje namene.

*** Atentat na carjev vlak.** Iz Petrograda poročajo: Na neki vlak na železniški progi Kičenev-Petrograd je bil izvršen atentat. Neposredno po carjevem posebnem vlaku se je dogodila nedaleč od postaje Čavdnov grozna eksplozija, vsled katere se je prevrnil osební vlak. Več vagonov je skočilo s tira. Več oseb je bilo poškodovanih. Brezdomovno je bil atentat namenjen carjevemu vlaku, samo da je bomba prepoznala eksplozivnost.

*** Miss Pankhurst.** Iz Londona poročajo: Miss Pankhurst je stavila, da bo toliko časa stradala, dokler Asquith ne sprejme deputacije East-End-sufražetk, in je stavo dobila. Asquith je včeraj sprejel to deputacijo. Miss Pankhurst je po 8 dnevnem stradanju predvčerajšnjim zvečer odšla iz zapora. Okoli devetih je šla proti parlamentu, blede kot smrt, z udrtimi očmi, njene spremljevalke so jo morale skoraj nesti. Zahtevala je, naj jo spuste v parlament, kar pa ji niso dovolili. Dobro, je rekla bom pa pred parlamentom naljevala svojo stavo s stradanjem. Zgrudila se je na tlak pred parlamentom ter tam obležala vsa oslabljena. Pod glavo si položila par blazin. Ves prostor okoli nje je policija zastražila. Okoli kordona so se nabrali radoved-

neži. Iz zbornice so prišli poslanci ter se postavili poleg Pankhurstove. Vlada je popolna tiho, ni bilo slišati niti ene zaničljive besede. Poslanec Keir Hardi, star prijatelj rodbine Pankhurst je skušal pomiriti. Bilo je že pol enajstih zvečer, ko je došla vest, da je Asquith sprejel deputacijo. Pankhurstova je dosegla, kar je hotela ter se odpeljala domov.

*** Lumbago (Hexenschuss), živčne in mišične bolezni** hitro in zanesljivo odstranijo tablete Kephaldol.

*** Veseli so otroci** samo takrat, ako se zdravstveno dobro počutijo. Sem spada v prvi vrsti dobro telesno odvajanje. Kako pogosto deklice ali dečki premalo pazijo nase. Izpreobrnjeno obnašanje, odpor do igre in dela izdaja, česa manjka. Brž nekaj dni zapored kupica prirodne »Franc Jožefove« grenčice in igranje lahko se da motena prebava zopet spraviti v tek, z njo pa se povrneto radost in dobra volja malih. Stvariteljni učne knjige za otroške bolezni, tajni svetnik prof. Gerhardt, 1888, do 1889. leta rektor na kralj. univerzi v Berlinu, izjavlja v nekem izvidu, da je odrejal Franc Jožefovo vodo mnogokrat, pa vselej z zanesljivim uspehom. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in trgov. z mineral. vodami.

Telefonska in brzojavna poročila.

Izid deželnozborskih volitev v istrskih kmečkih občinah.

Trst, 20. junija. Izvoljena sta bila pri deželnozborski volitvi v istrskih kmečkih občinah kandidata Slovencev in Hrvatov Matej Škerbec, župnik v Kerkavcih in Josip Valentič, nadučitelj pri Sv. Antonu. Škerbec je dobil 1177, Valentič 1110 glasov.

Cesar.

Dunaj, 20. junija. Cesar bo najbrže že 25. t. m. odpotoval v Isl. Prvič ga bodo spremlili predstojnik vojaške pisarne baron Bolfrass, dvorni župnik Seidl in en častnik cesarjeve vojaške pisarne. Cesar se bo vozil tudi na lov.

Obtožba ministrstva.

Dunaj, 20. junija. V sredo je imela nemška svobodnomiselna stranka shod, na katerem so poslanci Zenker, Ganser in Omer vehementno napadali vlado zaradi naredb, uveljavljenih s pomočjo § 14. Sprejeta je bila resolucija, ki pozivlja poslance, da naj zahtevajo jeseni v parlamentu proti kabinetu Stürgkh obtožbo.

Niževavstrijski deželni zbor.

Dunaj, 20. junija. Niževavstrijski deželni zbor bo imel za posvetovanje o proračunu za 1915 še jesensko zasedanje. Dne 5. januarja 1915 poteče legislativna perioda deželnega zbora.

Konferenca v Pragi.

Praga, 20. junija. Bivši češki deželni poslanci so imeli včeraj posvetovanje, na katerem so se bavili s praško konferenco. Da bi Čehi izpremenili svojo taktiko, na to ni mislili, in ker tudi Nemci ne odnehajo, ni misliti na ugoden uspeh konference.

Avstrijsko veleposlaništvo v Berlinu.

Dunaj, 20. junija. Dolgoletni avstrijski veleposlanik na nemškem dvoru Ladislav grof Szögyeny hoče baje odstopiti. Njegov naslednik bo princ Gottfried Hohenlohe-Schillingfürst.

Italijanski državni zbor.

Rim, 20. junija. Italijanski državni zbor je sprejel šestmesečni proračunski provizorij z 264 glasovi proti 21 glasovom.

Ruska дума.

Petrograd, 20. junija. Duma je sprejela dopolnilne kredite v znesku 9,630,219 rubljev za ministrstvo javnega poduka in zakonski načrt o reorganizaciji centralnih uradov zunanjega ministrstva.

Francosko in rusko vojno brodogve.

Pariz, 20. junija. Oficijozni listi pišejo, da je ruski admiral Rusin sicer neuradno v Parizu, da pa gre za posvetovanja glede razširjenja in reorganizacije ruskega vojnega brodogva.

Predsednik francoske republike na potovanju.

Pariz, 20. junija. »Figaro« piše, da bo predsednik republike na povratku iz Petrograda obiskal tudi švedskega kralja v Stockholmu.

Velikanska zrakoplovna nesreča.

Dunaj, 20. junija. Tik pred Dunajem v Fischamendu se je dogodila danes dopoldne velikanska nesreča. Ob 8. zjutraj se je dvignil v zrak z balonom stotnik Hauswirt z nadporočnikom Bajerjem, poročnikom Hochstetterjem, poročnikom Heidingerjem, desetnikom Hajdino, poddesetnikom Weberjem in inženirjem Kämmerjem. Namen je bil, da z balona delajo fotografske poskuse. Balon je plaval v višini 400 m. Pol ure noznejše sta imela na Barmanovem

dvokrovcu zasledovati zrakoplov. nadporočnik Flatz in fregatni poročnik Buchta ter nalog balon prehiteti. Aeroplan se je zaletel v zrakoplov in ga raztrgal. Sledila je silna eksplozija. Iz zrakoplova se je dvignil silen plamen in par sekund nato sta treščila balon in aeroplan na tla kot nerazložna masa, iz katere so izkopali pozneje 7 popolnomazgorelih vojakov. Oba poročnika v aeroplanu sta bila strahovito razmesarjena. Padec je bil tako silen, da so ponesrečencem kosti predrle meso in kožo. Na kraj nesreče so prihiteli častniki in vojniki. Katastrofa je vzbudila na Dunaju splošno žalost.

Zrakoplovstvo.

Petrograd, 20. junija. V ruski dumi je 140 poslancev predlagalo, da se dovoli inženirju Sikoriskemu, izumitelju ruskega zrakoplova »Ilija Muromec«, posebna premija 100.000 rubljev.

Budimpešta, 20. junija. Aviatik Prodan je včeraj padel s precejšnje višine ter se smrtno nevarno pobil.

Velikanska nesreča v rudniku.

London, 20. junija. »Reuter« poroča iz Victorije (Brit. Columbija), da se je zgodila v nekem rudniku eksplozija, ko je bilo v rudniku 600 rudarjev. Kakih 200 rudarjev so rešili — vsi drugi so poginili.

Dogodki na Balkanu.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Nov načrt vlade.

Rim, 20. junija. Albanska vlada zbira, kjer more, čete, da bi vstaje zopet napadla. Miriditi izjavljajo, da se ne bodo izpostavljali novemu klavnu in da se bodo udeležili boja samo, če bo dosti čet. Ministrski svet je sklenil vstaje napasti z morja.

Boji v Draču.

Drač, 20. junija. Včeraj ponoči je izbruhnila v Draču panika. Ob pol 1. ponoči so neznani ljudje v mestu streljali, naker se je vnel zunaj mesta pri predstražah ljut boj. Čez pol ure je boj prenehal. Gre za komplet muzlimanov v Draču. Včeraj dopoldne so aretirali v Draču veletržca Hadži Sulejmana, ki je stal baje komplotu na čelu. Pri hišni preiskavi so našli mnogo orožja. Sledile bodo nadaljne aretacije. Vlada je osnovala posebno narodno gardo 120 mož, ki naj zasleduje zarotnike.

Parnik »Hercegovina«.

Drač, 20. junija. Parnik »Hercegovina« je tudi včeraj bombardiral vstaške pozicije pri Kavali in Rašbulu.

Vstaši se hočejo vdati?

Drač, 20. junija. Vstaši so baje poslali v Drač štiri hodže, od katerih so v Draču pridržali dva, druga dva pa poslali nazaj. Vstaši prosijo baje dvodnevne premirja ter so pripravljeni kneza priznati. Vlada v Draču je baje ponudbo sprejela, če dajo vstaši garancije, da Drača ne bodo več napadli.

Pomoč?

Drač, 20. junija. Vlada je baje obveščena, da stoji Prenk Bib Doda z 2000 možmi pri Islmi, 4 km severno od Drača, ter namerava danes napasti vstaše.

Drač, 20. junija. Včeraj je prispele v Drač 80 Arnavtov s Kosova, katerim sledi baje še sto.

Vstaši.

Drač, 20. junija. Vlada je dobila obvestilo, da so vstaši izborno založeni z municijo. Imajo baje 4 milijone patron.

Valona, 20. junija. Pri Elbasanu je prišlo do novih krvavih bojov.

London, 20. junija. Listi poročajo iz Drača, da je tam položaj neizpremenjen. Vstaši so poslali kontrolni komisiji pismo, v katerem pravijo, da so pripravljeni takoj razpustiti čete, če knez obljubi, da zapusti Albanijo.

VOJNA NEVARNOST MED GRŠKO IN TURČIJO.

Atene, 20. junija. Grški uradni krogi trde, da je prvi del turške note, ki obljubuje, da bo Turčija ustavila preganjanje Grkov, zadovoljiva, drugi del pa je nejasen, ker Turčija ne pove, ali namerava podati garancije, da se vrnejo begunci v svoja selišča in da se jim vrne konfiscirano in oropano premoženje. Atenski kabinet bo vztrajal na tem, da ugodi Turčija tudi tej zahtevi.

Carigrad, 20. junija. Pristanišče v Smirni je še vedno zaprto z minami. Ponoči ne gore morski svetilniki.

Ob srbsko albanski mejl.

Dunaj, 20. junija. Kakor poročajo listi, je odposlala srbska vlada na albansko mejo dve diviziji z ozirom na vedno bolj se razširjajoče nemire v Albaniji, ki ogrožajo tudi mir v Srbiji. V zadnjih dneh je pribežalo mnogo Albancev čez mejo ter se naselilo v okolici Debra in Prizrena, od koder so se bili ti Albanci svoj čas izselili.

Gospodarstvo.

— **Goriški eksportni trg.** Iz Gorice poročajo: 18. t. m. je bilo na tukajšnjem eksportnem trgu na prodaj: 7 met. stotov hrušk po 40 K met. stot; 3 kg breskev po 2 K kg; 130 met. stotov češenj po 46 K met. stot; 6 met. stotov agrez po 36 K met. stot; 8 met. stotov ribizelja po 52 K met. stot; 15 kg jagod po 1-30 K kg; 20 met. stotov vstročnega fižola po 52 K met. stot; 10 met. stotov graha po 20 K met. stot; 8 met. stotov špargeljev po 60 K met. stot; 30 met. stotov krompirja po 13 K met. stot.

— **Polom dunajskega bančnega zavoda.** Z Dunaja poročajo: Lastnik znanega bančnega zavoda Th. J. Plewa, banir Gustav Schöber, je bil večer arretiran, ker je obdolžen, da je poveril velike depote. Schöber je priznal da je poveril za 500.000 K depotov. Njegova pasiva znašajo tri milijone kron.

— **Orijske železnice.** Kar natiroma so pokopali načrt internacionalizacije orijskih železnic, ki jo je Avstrija pozdravila kot edini izhod iz zagate, v katero je zašla s svojo prvotno kategorično zahtevo, da se namreč srbske orijske železnice ne smejo poddržaviti in da mora transport vršiti avstrijska družba, ki je pred letom svoje pravice kupila (?) na povelje Berchtoldovo od nemških in švicarskih kapitalistov. Srbija bo poddržavila orijske železnice ter za nje plačala okoli 40 milijonov frankov, tako da bodo stari in novi akcionarji napravili prav dobro kupčijo. To je pravzaprav edina koncesija, ki jo da Srbija. Tako je torej grof Berchtold s svojo politiko pripomogel le nekaterim finančnikom od masne provizije. Sicer pa obeta Srbija, da pripoji svoje železnice na bosanske čez Uvač in Mokro ter zgradi železnice v Sandžaku. Prva zveza je važnejša za Srbijo, nego za Avstro - Ogrsko, kajti Srbija dobi na ta način vsaj ozkotirno zvezo z Jadranskim morjem. Druga zveza, ki se proglašja za važen interes Avstro-Ogrske, zveza čez Mitrovico do Soluna, je za zdaj samo na papirju. Srbija se zaveže, da trasira to progro. In tedaj se bodo šele pokazale prave težkoče. Ta železniška progro bo zelo draga in vsled redkega prebivalstva v Sandžaku, ne bo mnogo prinašala. Toda Srbija bo najbrže to progro le tedaj zgradila, če Avstrija izpremeni zvezo bosansko progro v normalnotirno, ker sicer bi zveza z orijsko železnico ne imela pravega pomena. Južnobosanske železnice izpremeniti v normalnotirne, bi pomenjalo za Avstrijo veliko finančno žrtve, kajti teren je naravnost grozen. In treba bi bilo premagati velike težkoče in ovire, ki se mnogo lažje premagajo z ozkotirno železnico, nego z normalnotirno železnico, kar bi stalo ogromne vsote. In vprašanje je, ali se bo mogla Avstrija v doglednem času odločiti za tako podjetje. In tako bo ostal projekt sandžške železnice še dolgo časa na papirju. Jasno je torej, da grof Berchtold ni prav ničesar pridobil za našo državo s težkočami, ki jih je delal Srbiji in ki bi se kmalu izpremenile v ultimatum. Še eno koncesijo, ki bi mogla biti kaj vredna, dobi Avstrija. Srbija obeta, da bo kupila železniški material v Avstriji. Pred časom je bilo naravno in samo ob sebi razumljivo, da je Srbija naročala take stvari v Avstriji. Protisrbska politika Avstro - Ogrske pa je to popolnoma izpremenila. Kar je bilo prej naravno, je zdaj koncesija, ki se mora odkupiti. Diplomatično pogajanje se še ni začelo in vsled tega še ne moremo povedati, kaj pomenja ta koncesija za našo industrijo. Če bi šlo le za material za nove železnice, ki so objekt pogodbe, tedaj bi pomenjala srbska obljuba zelo malo, kajti zveza čez Uvač in Mokro je neznatna in sandžška železnica bo še dolgo le na papirju. Glede drugih železniških gradb pa Srbija ne bo mnogo obetala, kajti Srbija potrebuje za gradbo železnic v lastni režiji denarja, ki ga mora preskrbeti vedno oni, ki hoče imeti dobiček od dobav. In železnice, ki jih bodo gradile francoske družbe, bodo iz francoskega in belgijskega materiala. — Pogajanje med Avstro - Ogrsko je bilo v zadnjem času prekinjeno zaradi vladne krize v Srbiji. Zdjaj je dobilo srbsko ministrstvo za javna dela nalogo, sestaviti komisijo za trasiranje pogojenih železnic, nakar se bo začelo diplomatično pogajanje.

Darila.

Upravištvu naših listov se poslali za „Ciril-Metodovo družbo“ Drag. Kocmut St. Juri ob Ščavnici 5-10 K z geslom:

V družbi veseli smo danes se zbrali, šolski smo družbi to vsoto dar' vali, da nam bodočnost lepša zasije, naloga častna je to — Prikljice!

A. Osterc, uč. pri Sv. Antonu v Slov. gor. 7-40 K, zbrala vesela družba dne 14. t. m., ko je praznovala god kar treh Antonov in Fr. Pirc častnikar v Kandiji 10 K, iz sodne poravnave Rudolfa Zupaneč, kroj. mojster v Toplicah ca. cerkovniku Matiji Novini iz Cerovce ker mu je slednji očital, da krivo vero uči (posredoval je dr. Jelenc odv. koncipient pri dr. Slancu v Novem mestu). Skupaj 22 K 50 vin.

Za „Pogoreleca Franceta Peterlina v Kosezah št. 13 pri Ilirski Bistrici“ Ivan Podboj žel. pristav na Rakeku 16 K, nabral za preganjanega reveža, neimenovani iz Dola pri Ljubljani 1 K, notar Anton Carli v Žuženberku 10 K, iz neke izvensodne kazenske poravnave Janko Končar iz Opatije 9 K, (darovali 3 Slovenci a 2 K, i. s. Weber J., Suštar A. in Končar J. ter 2 Hrvata in 1 Srb po 1 K, i. s. Marković K., Frlan J. in Munič A.) Anton Zajlah, pos. in mes. v Mokronogu in G. Zupet pos. in mes. v Škocjanu 10 K, (vsak po 5 K), dva neimenovana iz St. Petra na Krasu 5 K z geslom: „Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli“. I. E. Pavlič in J. Kavčič iz Il. Bistrice 3 K, (i. s. prvi 2 K, in drugi 1 K), Marija Karis iz Trsta 2-10 K, z geslom „V znamenju kristjanske ljubezni in z gorečo željo, da bi našla veliko posnemalcev. „Neimenovani“ iz Ljubljane-Trnovo 2 K z geslom:

Pergudilu se je pag, da en Far doli gre
— se je schal muma —
— ampag en Samaritan —
— se mu je smilil —

Celesnikov Juri iz Ljubljane 1 K, Ričič z „Grada“ — 50 K, Jos. Lavrenčič župan v Postojni 20 K z geslom: „V času zapostavljanja krščanske ljubezni“, „Prešernova soba pri „Roži“ v Ljubljani 14 K, neimenovana mož in žena v Ljubljani 2 K, in R. Pustoslavšek 1 K. — Skupaj 96 K 60 vin. Živeli nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. junija. Liberat Zöberer, vojak-pešec, 23 let, Zaloška cesta 29 (garnizijska bolnica).

Dne 19. junija. Franciška Gorjup, kuharica, 36 let, Radeškega cesta 9. — Ivan Okorn, krojač, 55 let, Stari trg 1. — Marija Podlesnik, mestna uboga, 74 let, Japljeva ulica 2.

Dne 20. junija. Despot Vojnovič, dninar, 35 let, Radeškega cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 17. junija. Ciril Karlič, črko-slikarski vajenec, 16 let.

Dne 18. junija. Ivana Bolčina, rejenka, 4 leta.

Današnji list obsega 18 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

RADIUM strapazin thanine

tovarne B. SPIGLER in SINOVI Hronov so izdelane iz najfinejše Amerikapreje, ter v lepoti in trpežnosti neprekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobele ter so znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo v manufakturni trgovini J. Ciuha, Ljubljana, Pod Trančo. — Zahtevajte vzorce za pralne preizkušnje.

Uči naj se človek

iz tega, kar doživi. Kdor je preteklo leto med velikimi početnicami preživel brezupno deževje, kdor je zmrzuje sedel na letovišču in si negoval nahod, da se je tudi naučil iz tega, da je treba biti previden in za vse slučaje vzeti seboj med popotno prtljago tudi par škatljic Fayerjevih pristnih sodenic — pazite na ime Fay! Fayerve sodenec stanejo K 1-25 škatljica in se dobivajo povsod.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Junj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19.	2. pop. 9. zv.	736.5 735.6	15.0 15.4	brezvevtr. sr. jug.	dež oblačno
20.	7. zv.	736.0	13.9	sl. jzah.	„

Srednja včerajšnja temperatura 14-6°, norm. 18-2° Padavina v 24 urah mm 10-9. Včeraj dopoldne do treh popoldne e z nevihto.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 20. junija 1914

Denar 1	Blagovni
40% majevna renta	80 85
4-20% srebrna renta	84 20
40% avstr. krona renta	81 40
40% ogr. krona renta	79 70
40% kranjsko dež. posojilo	89 —
40% k o češke dež. banke	85 75

Srečke.	420—	430—
Srečke iz l. 1860 1/2	670—	690—
„ tiske	286—	296—
„ zemeljske I. izdaje	277—	287—
„ „ II.	234—	244—
„ ogrske hipotečne	224—	234—
„ dun. komunalne	457—	467—
„ avstr. kreditne	481—	491—
„ ljubljanske	57 25	61 25
„ avstr. rdeč. križa	49 60	53 60
„ ogr.	27 50	31 50
„ bazilika	23 50	27 50
„ turške	213—	216—

Dolnice.	400—	400 50
Ljubljanske kreditne banke	600 25	601 25
Avstr. kreditnega zavoda	504 75	505 75
Dunajske bančne družbe	84 25	85 25
Južne železnice	682 75	683 75
Državne železnice	789 75	790 75
Alpine-Montan	285 —	288 —
Češke sladkorne družbe	266 25	267 25
Živnostenske banke		

Valute.	114 2	114 6
Cekini	117 95	118 15
Marke	95 90	96 05
Franki	95 65	95 85
Libre	251 75	252 50
Rublji		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 20. junija 1914.

Termin.		
Pšenica za oktober 1914	za 50 kg	13—
Rž za okt. 1914	za 50 kg	9 41
Oves za oktober 1914	za 50 kg	7 92
Koruzna za julij 1914	za 50 kg	7 67
Koruzna za avgust 1914	za 50 kg	7 81

Zahvala.

Povodom smrti naše iskreno ljubljene hčerke ozir. sestre, gospodične

Elze Lesjak

se tem potom najtopleje zahvaljujemo za vse izkazano nam sočustvovanje, za darovane krasne vence in šopke in sploh vsem, ki so jo spremlili na zadnji zemeljski poti k večnemu počitku. 2422

Globoko žalujoči ostali.

Zahvala.

Povodom prerane smrti našega iskreno ljubljega sina, ozir. brata, gospoda

Jožefa Podržaj

gostilničarja

izrazilo se nam je z vseh strani toliko prisrčnega sočustvovanja, da se moremo le tem potom zanje zahvaliti. Osobito zahvalo smo pa dolžni preč. gosp. župniku Jan. Barletu za mnoge tolažilne obiske med boleznijo pokojnikovo, slav. pevskemu društvu »Slavec« za gniljive žalostinke, vsem darovalcem krasnih vencev in vsem mnogobrojnim udeležnikom pogreba, ki so počastili spomin nepozabnega rajnika. Vsem in vsakemu še enkrat najtoplejša zahvala! 2423

Ljubljana, 19. junija 1914.

Žalujoči ostali.

Fellerjev blagodišeči rastlinski esenčni fluid z oblastveno varovano besedno znamko

„Elsa-Fluid“

osvežujoče, poživljuje, živce in mišice krepeče, bolečine tolažeče sredstvo je pristno samo v steklenicah z gori vpodobljeno varstveno znamko. Na tej sliki ne kažemo steklenice, da bi delali nepotrebno reklamo, nego da varujemo naše bralce pred zamenjajem z ničvrednimi ponaredbami. Tako pogosto kakor Fellerjev fluid z zn. »Elsa fluid« ponarejajo tudi preizkušeno, prebavo pospešujoče želodčno sredstvo: Fellerjeve odvajalne rabarske kroglice z oblastveno varovano besedno znamko

„Elsa kroglice“.

Ker smo se sami prepričali o dobrodejnih lastnostih obeh preparatov in jih večkrat čuli hvaliti od mnogih bralcev in zdravnikov, svetujemo, da se ponaredb varujete tako, da oboje naročite naravnost pri lekarnarju K. V. Feller v Stabul, Elsa trg št. 236 (Mrvaško).

Fellerjev fluid v 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenicah franko 5 kron.

Fellerjeve kroglice 6 škatlic franko 4 krona.

Trgovina

specerijske stroke, nad 25 let obstoječa v Celju, v mestu na glavnem prostoru, se takoj odda. 2418

Ponudbe na: „Srečni čas“, poste restante, Celje.

Prodajalka

V vseh strokah dobro izurjena prodajalka želi takojšnje službe v kaki trgovini ali filijalki. Cenj. ponudbe pod „Prodajalka št. 5.“ pošto ležeče Celje. 1419

Popolnoma nov „Underwood“

pisalni stroj

se ceno proda 2420 pred Prulami št. 23/I.

Veleprima 2424

ogrsko salame

5 kg kakor vzorec v papir zavith K 10-60 franko po povzetju dobavi Herman Friedmann, Szatmár, Ogrsko.

Hiša

na Savi pri Jesenicah, nasproti velike tovarne kjer se nahaja trgovina in gostilna se proda ali da v najem. Pojasnila daje lastnik Oton Homan v Radovljici.

Na obroke zlata verižica

za gospode in dame 60 gramov težka, K 140—, me-sečno 4 K. Prve vrste srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K. Pošilja se na vse strani. Kdor bi rad ceno kupil uro in verižico, naj piše takoj. R. Lechner, Bielefeld (Lundenburg) 299 trgovina z zlatino.

Zastopnik

dobro uveden v Ljubljani in po vsem Kranjskem ki stalno in neprestano obiskuje provinco; se išče od prve vrste tvornice za olje. Samo ponudniki prve vrste naj pišejo pod „Del“ na anončno ekspedicijo A. Hirschfeld, Trst.

knjigovodkinja

za trgovino z usnjem na debelo se išče s 1. ali 15. julijem. Slovenski jezik, nemška stenografija pogoj. Dobra plača. Ponudbe s prepisi izpričeval na Ignacija Stössl, Gradec, Griesgasse 15.

Glavni zastopnik

večje tovarne poljedelskih in hišnih strojev, ki je na Stajerskem, Koroškem in Kranjskem dobro vpeljan išče 2417

kompanjona

Oziralo se bo le na mlajšega, zdravega in v tej stroki izvežbanega zastopnika. Ponudbe pod: „Kompanjon 900“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Uganka za nagrado.

Zagoneten napis. Samo za en okro noje mog oče ob-leči ce lorod bi no.

Da postane moje podjetje znano, razdelim za reklamo znatne darove.

Prvi, ki reši uganko, dobi nagrado . . . K 200

Drugi, „ „ „ „ „ K 100

Tretji „ „ „ „ „ K 50

Vsak nadaljni 10., 20., 30. itd. rešilec za popolno obleko krasnega francoskega damška, belega ali barvastega. 2398

Z rešitvijo je treba poslati 1 K s pošto nakaznico ali v poštini znamkah za poštne in manipulačne stroške.

Rešitve se sprejemajo do 27. junija, premije pa se razporejajo 30. junija. Lokalne, telegrafične in ekspresne rešitve in one, pri katerih ni priložena 1 K, se ne bodo vpoštevale. Pošljite na naslov:

Em. Suchanková, pogorska tkalnica v Novém Městu n. Metuje, Češka.

Kino Metropol

v „Narodnem domu“.

„Trije mušketirji“. Ta Dumasov roman, ki je v slovenskem prevodu že skoro razprodan, se bo predvajal kot otvoritvena predstava v soboto ob 6. in pol 9. zvečer v Kino Metropol. Dolžina filma je 2600 m.

B. Götzl

Krasne novosti spomladanskih in poletnih oblek, površnikov
domaćega izdelka. Za naročila po meri največja izbira
tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence! Solidna postrožba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,
Mestni trg št. 19.

Posojila.

Brez porokov! Brez porokov!
Brez poprejšnjih stroškov
Častnikom, uradnikom, učiteljem, poduradni-
kom in penzionistom na mesečne obroke z
obrestmi K 6.16 za vsakih 1000 K

Posojila

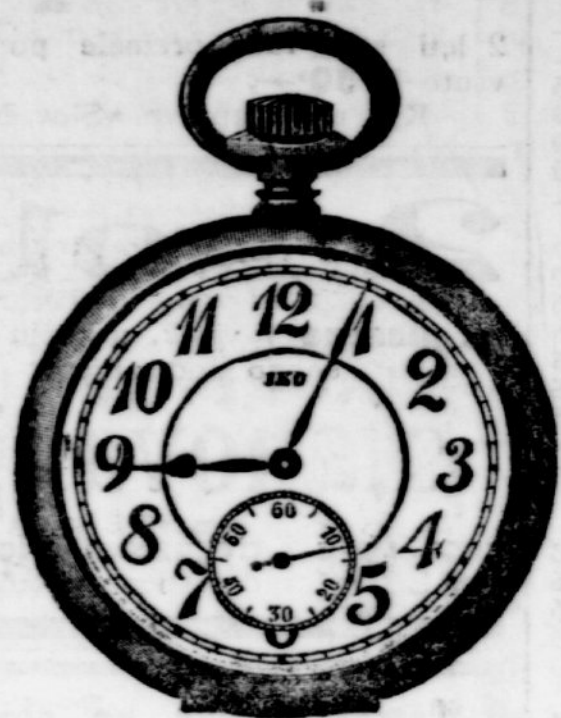
vsakemu proti porokom. Priskrbljevanje polic
tudi brez zdravniške preiskave do 70. leta.
Brezplačna pojasnila daje bančna in zava-
rovniška pisarna **krakovskega vzajem-
nega zavarovalnega društva v Gradcu,**
Schlesstättgasse 47. Hochparterre.
Vprašanja v nemškem jeziku. 2220

**Moški in ženske, ki so pri
bolezni sečne cevi**

(iztok sveže in zastarane) brezuspešno po-
kušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo
brezplačnega pojasnila o popolnoma ne-
škodljivem, povsod lahko izvršljivem
zdravljenju v zaprti kuverti, brez vsakega
natisa. Ozdravljenje v okoli 10 dneh.
Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti
znesek nazaj. 4564

Dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83.
(Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi du-
najska ali budimpeštanska razpošiljalnica,
v izogib vsem carinskim nepravilnostim.

Ne pustite se premotiti!**Samo Mestni trg 25**

kupite po nizki ceni in dobro pri svetovno-
znani solidni trdnosti

H. SUTTNER
Ljubljana šte. 4.

Lastna protokollirana tovarna ur v Avstriji.
Trdnost H. Suttner nima nobene podruž-
nice v Ljubljani in ne drugje.

Zahtevajte moj novi povečani cenik zastoj in poštnine prosto.

3600 hektolitrov zajamčeno pristnih

prirodnih vin

velefinih belih in svetlordečih K 44—,
rizling K 60—, 50% pristne sli-
vovke in tropinovec K 140— za
100 litrov proda 2013

J. KRAVAGNA
Ptuj, Stajersko.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo**in****zaloga štedilnikov**

se nahaja: 172

Ambrožev trg šte. 9.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

11-50 Velika zaloga 15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priljubljenih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Gg. učiteljem, učiteljicam in
drž. uradnikom 15% popusta.**Bleščeče belo perilo.**Kakor na soncu beljeno — izgleda
perilo po polurnem kuhanju s primesjo**Persil**

MODERNO PRALENO SREDSTVO

Persil ne vsebuje — kljub svojemu
bitremu učinku — nikakih perilu
škodljivih snovi. Zajamčeno neškod-
ljivo pralno sredstvo.

TOVARNA.

Gottlieb Voith
DUNAJ III. 1.

Napredaj po vseh trgovinah.

Krapinske toplice (Hrvaško.) zdravijo protin, rev-
matizem, ischias.

Pojasnica in pro-
spekte daje zastoj
ravnateljstvo.

PATENTE

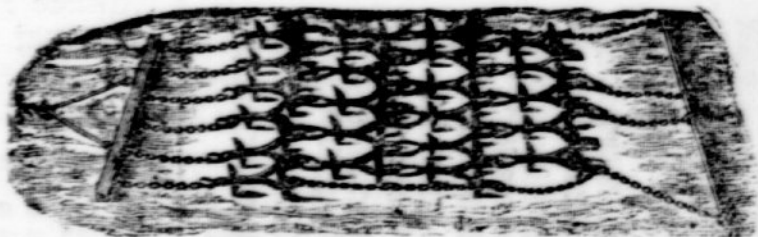
vseh dežela izposluje inženir

33

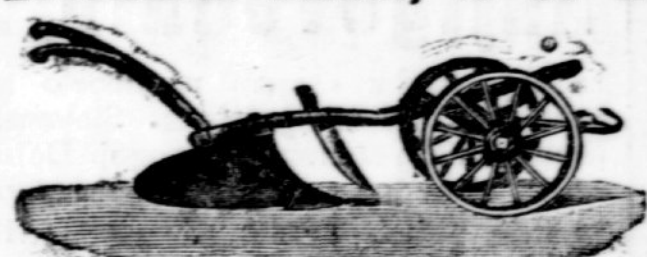
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Vse vrste plugov in travniške brane

priporočamo za spomlad
kakor: navadne in
zbojžane štajer-
ske plugove in dvoj.
hribovske plugove,
jeklene plugove za 7
do 50 cm globoko oranje,
osipalnice, okopalnice, nove travniške brane s
zvezdnimi členki, ki se med delom sami snažijo,

kosilne stroje

„Mc Cormick“, „Deering“
in „Zmaj“ in sploh vse stroje
in orodje za poljedelstvo
po znižani ceni.

Karol Kavšeka nasled.**Schneider & Verovšek**

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16.**GORČEVA**

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA ST. 14 NOVI SVET
MASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Dobre**sraice****ceno!**

Radi upeljave nove specialitete bodem prodajal
del svojega skladišča perila po znatno znižanih cenah.

Ne zamudite te redke prilike!

Začetek
v ponedeljek
14.
junija.

Konec
v soboto
28.
junija.

Specialna modna in športna trgovina
za gospode in dečke

J. KETTE**Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 3.****Zacherlin**

pomaga čudovito kot nede-
sežni „uničevalci mrčesa“.
Pristen samo v steklenicah.
Napredaj, kjer so obešeni plakati.

O naših močeh in slabostih.

(Povodom romana »Kontrolor Škrobar«.)
(Dolge.)

Slovenci ne znajo delati! Pogostoma se sicer čuje, da imajo tod in tam naše ljudi jako radi, ker so pridni pri delu, in znana stvar je, da imajo na primer v Trstu slovenske dekletke prav radi, ker so poštene, pridne in snažne, a s tem se ni rečeno, da znajo Slovenci delati v pravem zmislu te besede.

Vpliv trte nas je razdelil tudi v tem oziru. V pokrajinah, koder rase vino, se ljudje ogibajo trdnega dela kolikor mogoče, in če pridejo v Ameriko, kjer se spoznajo, kaj se pravi delati, omagajo jako hitro. Najraje dela vsak le to, kar mora in kar je neizogibno potrebno, a še to ne s potrebno temeljitostjo in natančnostjo, nego vse bolj površno, kakor bi mu bilo kdo ve kako pomagano, če je delo opravljeno.

V tem oziru so vsi stanovi precej enaki. Pri nas je tako, kakor da bi imeli vsi težke roke. Nemec je takorekoč bolan, če nima dela, Čeh je obupan, če mu kak groz zaslužka odide, Italijan je kakor mravlja, če ima akordno delo, naš človek pa dela z neko ravnodušnostjo, pač ker mora delati, če hoče živeti. Delo ni pri nas nikomur pravo veselje, dasi kmetovalec, obrtnik in trgovec koliko več zasluži, kolikor več delajo, ampak bridka dolžnost in ravno v tem, da smatramo delo samo za neprijetno dolžnost, se spozna, da ne znamo delati. Tiste intenzivnosti, tiste vztrajnosti in neumornosti v delu, ki jo vidimo pri Čehih, Nemcih in Angležih, ni pri nas. Mnogo več je indolentnosti površnosti in nesolidnosti. Na tem trpimo na vseh poljih človeške delavnosti. Če bi znali bolje delati in več delati, bi lagije odbijali tuji naval.

Delati pomeni zaslužiti. Kdor dela, ne da bi imel od tega sadove, ta trati svoje moči po nepotrebnem in razmetava svoj kapital, ki mu ga je dala narava. Gonilna sila pri vsakem delu je hrepenenje po zaslužku, čim bolj kdo hrepeni po zaslužku, čim bolj mu je na tem, da si pridobi kako imetje, toliko bolj marljiv in vztrajen je pri delu. Vsakega človeka cilij bi moral biti, da zasluži več kakor mu je potrebno za življenje, in samo ljudje, v katerih je tako hrepenenje močno razvito, pridejo res naprej in napravijo večje ali manjše premoženje.

Toda vsa delavnost in marljivost ne zaleže nič, če nima narod zmisla za štedljivost. Mi ga pa nimamo. Pri nas se vidi v vseh stanovih, da lahkomišelnost ravna z denarjem in ga lahkomišelnost razmetava. Malokdo živi svojim razmeram primerno in malokdo štedi. Treba je le naše ljudi gledati na veselice, kako lahko jim gre denar iz rok. In taki so vsi. Poglejmo uradništvo, kako je zadolženo, pa spoznamo posledice naše nesrečne inklinacije do neprevdarnega izdajanja denarja.

Naš narod ni ničesar tako potreben, kakor štedljivosti. To vcepti narodu, je največje važnosti za vso našo prihodnost. Če se narod nauči, omejevati svoje potrebe, če se nauči, zaslužiti kar največ mogoče, izdati pa kar najmanj mogoče, no, vedno manj, kakor znaša zaslužek, potem bo preskrbljeno za prihodnost in nobena moč nas ne bo mogla premagati. Štedljivost je trajno premagovanje samega sebe in subordinacija sedanjosti pod prihodnost, kdor štedi, skrbi zase in pomaga bodoči generaciji zagotoviti srečo.

Noben narod na svetu ne zna tako štediti kakor Francozi. Kake nesreče so jih že zadele. Stoletja so kralji neusmiljeno izsesovali narod, a ta je s štedljivostjo premagal to strašno početje. Kake velike vojske je vodila Francija, koliko ljudi in premoženj je šlo v nič, a narod si je vselej opomogel do novega bogastva, ker je znal štediti. Za Napoleona I. je Francija skoro izkpravala, toliko ljudi in denarja je izgubila, a kako hitro je bila zopet nogah. In leta 1870! Velika vojska z Nemčijo je nagonila silno mnogo ljudi, uničila velikanska premoženja, veljala milijone in milijone in končno je morala plačati pet tisoč milijonov frankov vojne odškodnine. Bismarck je takrat mislil, da je Francija za pol stoletja totalno uničena, a glej, pomagala si je v par letih in prebolela pred dobrimi štiridesetimi leti prizadeto ji velikansko škodo tako, da je danes Francija najbogatejša dežela na svetu. Vse to je storila občudovanja vredna štedljivost francoskega naroda.

Ravno tako so si pomagali Italijani s svojo štedljivostjo. Še pred tridesetimi leti je bila Italija v najnižerem razmerah. Ljudska beda je bila velikanska, a država je bila v takih stiskah, da je še na sol naložila velikanski davek. Ves svet je prorokoval Italiji državni bankrot, a

štedljivost italijanskega prebivalstva je omogočila državi, da je prešla tisto velikansko in dolgotrajno krizo ter Italijo politično in gospodarsko konsolidirala. Pred 30 leti še bankrotna Italija, je danes cvetoča država z velikim blagostanjem, narodna štedljivost pa je ustvarila toliko premoženj, da bo Italija kmalu začela še drugim državam posojati denar.

Ali pa pogledjmo Čeha. Samo svoji delavnosti in štedljivosti se imajo zahvaliti, da so tako hitro naprej prišli in zadobili tako moč.

Štedljivost je lastnost vseh lastnosti v naših materialističnih časih. Denar olajša življenje, omogoča hitrejšo gospodarsko in kulturno napredovanje ter povečuje politično in narodno moč. Od našega dela in od naše štedljivosti je največ odvisna naša prihodnost.

Ali imamo sploh prihodnost? Mislim: da. Čujemo pač pogostoma, da nazadujemo in nekaj resnice je v tem, ali naše nazadovanje ni tako, da bi se ne dalo popraviti.

Nazadujemo na severni meji, kjer prehajajo ne samo posamična posvetstva iz slovenskih v nemške roke, nego tudi cele občine. Nemški plazovi silijo od vseh strani v slovensko ozemlje. Na delu je nemški denar v zvezi z nemškim uradnim in javnim oblastnjami, podpiran od nemškega meščanstva in od slovenske gospodarske bede. Ta beda je glavni vzrok nastale korupcije in demoralizacije, kakor je vladni sistem kriv, da se toliko uradništva izneveri svojemu narodu.

Nazadujemo v tem, da se Nemci pri nas naseljujejo kot uradniki, uslužbenci in podjetniki. Kolonizira »Südmarka« in kolonizira — kar pride še veliko bolj v poštev — tako državna kakor južna železnica.

Nazadujemo v tem, ker pridobivajo Nemci med nami čedalje več pozicij — kulturnih in gospodarskih in ker potom Schulvereina in s pomočjo gospodarskega pritiska umetno množijo svoje vrste.

Nazadujemo zlasti s tem, ker v gospodarskem oziru ne napredujemo tako kakor Nemci.

Na jugu smo naval italijanskega elementa premagali, od severa prihaja čedalje hušji pritisk. Vendar, če vzamemo vse skupaj, moramo le priznati, da ni prav nobenega vzroka obupavati. Vladni sistem bo prejel ali slej premagani, z njim pa izgubi nemški naval več kakor polovico svoje moči in mu bomo sami kos, če bomo znali v slovenskem narodu vzgojiti tiste kreposti, ki so predpogoj obstanka: neutrudno delavnost in skrajno štedljivost. Tudi maloštevilni narodi postanejo lahko veliki in srečni. Poglejmo Švico ali Nizozemsko: obe sta majhni državi, a v obeh žive veliki, srečni in bogati narodi.

Ne, ni nam treba obupavati in z zasmehom lahko pahnemo od sebe očitanja o naši ničvrednosti, ki je vedno le izbruh pesimizma, porojenega iz kakega neuspeha. Kdor brez predsodkov pogleda življenje, ta pride sigurno do spoznanja, da smemo verjeti v razvoj in napredek in v srečno prihodnost Slovencev.
(Dolge prihodnosti.)

Mučen kašelj nam greni življenje, slabi telo in otežkoča vsako delo. Točno olajšanje in hitro odstranjenje omogoči blagoslovni Thymomel Scilla iz lekarne B. Fragner v Pragi. Steklenice po 2 K 20 v se dobivajo po skoro vseh lekarnah, pazite pa strogo na ime izdelovalca in izdelka.

3 zlati nauki

za zdravje želodca!

Kdor s „FLORIAN-om“ se krepi,
Zmeraj dober tek ima!

Če želodec godrnja,
Pij „FLORIAN-a“ pa ncha!

Ni otožen, ni bolan,
Ta, ki živi

Postavno varovano.

Štampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij
Ljubljana, Selenburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.
najnovije fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine prosto

Popravila in preoblike
:: točno in ceno. ::
Popravila in preoblike
:: točno in ceno. ::
dežnike
in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)
pokrivalet streh in klepar, vpeljalet
strelovodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.
Priporoča se si občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrlilom z
asbest-cementnim škrlilom (Eternit) palmet Hartschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.
Nišna in kuhinjska oprema. Posteljni posoda.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar
Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporočajo svoje bogate zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del toles (biklov)
kakor tudi
umetniški opni po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov in biclov
točno in solidno.
Cenovni motenji in poštnine prosto.

Gospodinje in kuharice, ki vam je mar snaznost stanovanja in kuhinje, zahtevajte pr
pečeh in štedilnikih patentirana

kurilna vratca

ki jih izdeluje edino Ivan Meglič, ključavničar v Ljubljani, Prule št. 6.

Varaždinske toplice (Hrvaško)
Staroslavno
Zvepleno
zdravilišče
Železniška, poštna, telefonska in brzojavna postaja. — Nov zdraviliški hotel z električno razsvetljavo. Staroznana radioaktivna zveplena kopel 58° C priporočljiva za itd. Fitna zdravilišča za bolezni v vratu, krhlu, prsih, jetrih, želodcu in v črevesih. — Električna masaža, blatne, ogelj. kisline in solne kopeli, zdravljenje z vroč. zrakom.
Odprto celo leto. Moderni komfort.
Novi hoteli. Krasna okolica. Vojaška godba. Prospekti zastoj od zdraviliškega ravnanstva. — Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert. 1413

Moderna ročna dela in materijal
M. DRENK
Ljubljana, Kongresni trg 7.
Veznine — primerna darila za neveste. — Predtiskarija.
Vezanje na roko in stroj. Plisiranje.
: Zaloga telovadnih oblek. :

Visoko, moderno podoba, lepoto linij, udobnost dajo samo
Warnerja Rust Proof
stezniki
(originalno amerik. izdelek).
Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se odstranile vloga. Za vsak kos se jamči.
Edina zaloga v Ljubljani:
Josipina Podkrajšek,
Ljubljana, Cevljarska ulica 2.
Priporočajo moderne bluze, spodnja krila, damsko in moško perilo. Otroško higiensko perilo TETRA, šivalne potrebščine, kakor tudi vse druge modne predmete najb. kakovosti.
Poštna naročila se izvršujejo točno!

LUD. ČERNE
juvelir in trgovec
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.
P. n. odjemalce, ki se v posesti plačilnih listkov, izdanih povodom
25 letnega obstoja moje tvrdke
vlijudno prosim, da se iste v svrhu razdelitve daril oddajo do
30. junija 1914
v moji trgovini. Na pozneje vposlane listke se ne bo oziralo.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtnar
Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16
priporočajo slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
:: izdelane vence, šopke in trakove. ::
Dalje ima na razpolago
:: za izposojevanje ::
ob mrvaških odrh
drevesno svetilce,
kakor tudi naj-
novije dekorativne
svetilce za dverane
in balkane.
Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahnej-
ših cvetlic in zelenjavi.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
:: točno in solidno. ::
Brezovška I. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana.

URA za reklamo

Kdor bi rad uro zastavil, elegantno procijsko uro za dame ali gospode po izbiri naj piše takoj na zalogo ur Fr. Schmidt, Praga, Vinskega.

Natacarskega vajenca

iz dobre hiše sprejme takoj koločvorska restavracija (M. Dolničar) Divača. 2389

Oda se takoj v najem zelo pripraven lokal za trgovino ali obrt

op. križpotju dveh državnih cest v Idriji. — Ponudbe naj se naslove: F. Bidič, Idrija. 2328

Hiša

se proda iz proste roke in sicer prostorna pritlična hiša z več sobami, veliko kletjo, pralno kuhinjo, z vrto za zelenjavo in nekaj sadnega drevja, solčna lega, prav v mirnem kraju, posebno priprava za kakavega upokojenca. Cena pod 9000 K. Ogleđa se pri lastniku F. P. v št. Vidu št. 68, p. Ljubljani. 2403

Ako kdo želi za majhen denar kupiti

hišo

naj si jo ogleda na prijaznem Posavju. Hiša je lepa, prostorna, nanovo prezidana, jako pripravna za letovišče ali penzioniste, pa tudi za delavce, ker ni daleč od mesta. 2242

Natančnejša pojasnila se dobe v gostilni Tavčarjev dvor, pošta Jetica pri Ljubljani.

Kupim vloma in ognja varno srednje veliko, še malo rabljeno

železno blagajno

(Wertheimerco). Ponudbe z navedbo velikosti in zadnje cene pod šifro „A. B. C. št. 100“, poste restante Begunje pri Lescah. 2330

Sprejem

kontorista

železnarja; obeh deželnih jezikov zmožnega. 2321

Ponudbe v katerih je navesti dosedanjno službovanje, dan mogočega vstopa in plačilni zahtevki, so vpsolati na: Peter Majdič, Celje.

Stanovanje

V bivših Predovičevih hišah kakor na Poljanski cesti št. 54 in na Predovičevem Seču se odda več različnih stanovanj in ena trgovina za mesec avgust, juli in tudi takoj. Polzevedbe pri hišniku. 2400

Korespondent

za slovenski, hrvatski, nemški in laški jezik, obenem spreten knjižgovedja, 30 let star, z dolgoletno prakso, izurjen stenograf in strojepisec, želi stalne službe. Sprejel bi tudi mesto tajnika kake mestne občine ali hranilničnega uradnika oz. sollicitatorja. Cenj. ponudbe pod „Veritas 21/2310“ na upravn. »Slov. Naroda«. 1810

Zasebni uradnik

iščo mesto: v kaki pisarni. Popolna verziranost v postopanju pred sodišči, v zemljiški knjigi, knjigovodstvu in brzopisu. Nastop takoj. 2387

Cenj. opisi pod „Lutina“, poštne ložeče Ljubljana.

Radi preselitve prodam pritlično

hišo

pod jako ugodnimi pogoji. 3 sobe s pritliklinami, v hiši je vodovod in zraven hiše lep sadni in zelenjadni vrt. Več pove lastnik Anton Mozetič, Novi Vodmat št. 29. 2412

Dražba košnje

nekdanjih Bončarjevih travnikov v Mestnem logu se vrši v nedeljo, 21. t. m. pop. ob 3. uri. Sestanek pri mitnici, Opekarska cesta.

Ženitna ponudba!

Posesnik in obrtnik na deželi, srednje starosti, se želi seznaniti z gospodično, staro 25 30 let, ki bi imela v gotovini 2000 K. Le resne ponudbe s sliko do 1. julija na uprav. »Sl. Nar.« pod „Lepa bodočnost“.

Spretni zastopniki ki obiskujejo priv. osebe in so dobro uvedeni, se proti vsaki proviziji sprejemajo od vsotno-znane firme za sukno. Ponudbe na naslov: Habsburgitz, Celje, Postfach Nr. 11. 2396

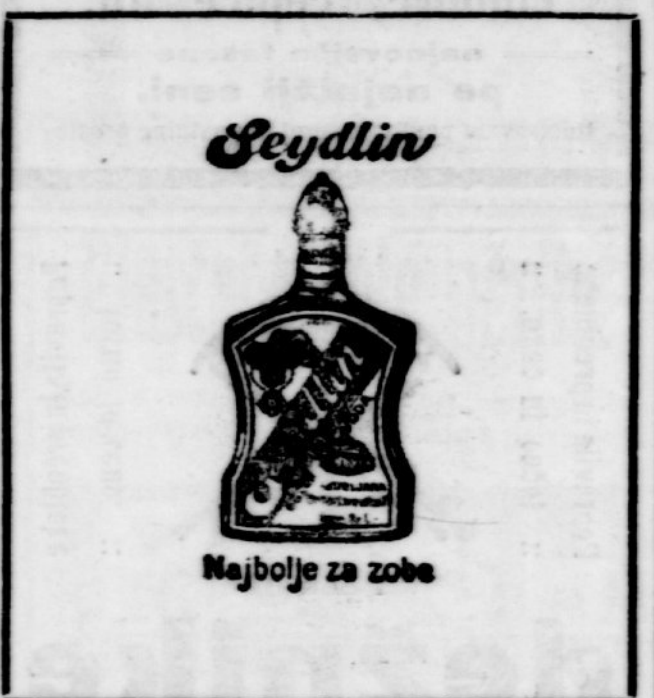
Mlada, luščna, 2388
Zober gobček,
Živa, urna
Hot golobček;
Hronič v škrinji
Hot pšenica,
Hdor želi si
Jake ptice,
Ja naj piše pod „Judit“
Na anončni eksvedit
Jos. Hočevnar v Ljubljani

Pojasnilo!

Znameniti profesorji in zdravniki priporočajo in rabijo za lastno porabo našo patentirano higienično iznajdbo. Zakonski dode natančno brošuro 20 od

Verlag für hygienische Litteratur Dunaj I., Wollzeile 12.

Kot tiskovino zastoj. Kot zaprto pismo proti znamki za 20 v. 2298

Najbolje za zobe

Battkejev tečaj

(20. julija do 6. avgusta). Solsko petje, primavista, izurjevanje posluha in glasbeni diktat za poučujoče in učee se. Vodstvo: Maks Battke (Berlin).

Klavirski metodika (27. julija do 12. avgusta).

Uvedenje v poučevalno prakso elementarne in srednje stopnje.

XVI. Letalni glasbeni tečaj, pričetek 17. julija 2390

za glasbeno nadaljno izobrazbo in pripravljanje na državni izpit — Prospekti zastoj. Kaiserjeve glasbene šole. Dunaj VII. Halbgasse 9.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I nadstropje, levo. 2414

Uradne dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnosti cenj. občinstva zopet v središču mesta.

„Priporočila in nametila le boljše“

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osebje izbira različnih služeb, zlasti za ženace. Vse to in kolikor možno hitro postroba zagotovljena.

Pri vsanjih vprašanjih se prosim za odgovor.

Lasne kite

najfinije kakovosti po 3, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lasne in brade „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasniče, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporočam

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vzpeti Montura in Struga trg).

Izdeluje vse lasnišarinske delo opitno in okusno. Kupuje zmečane in razne ženske lase

Stalni

2200

krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejemajo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Zaradi boleznj se da v Ljubljani

gostilna v najem

takoj ali za avgust.

Pismena vprašanja na F. Sittar, Gussow dopot, Sp. Slaka. Za odgovor je priložiti znamko. 2314

Rodbinska hiša

ali stanovanje na deželi s 3—4 prostornimi sobami s pritliklinami in z večjim vrto se za več let vzame v najem ali pa kupi. 2382

Cenj. podrobne ponudbe pod šifro „Rodbinska hiša“ do 25. t. m. na anončno ekspedicijsko J. Grégr, Praga, Jindřichova ul. 19.

Orožje

skrbno zastreljeno in opremljeno z avstr. zastrelnim pečatom, najboljše kakovosti, razpošilja c. in kr. dvorni dobavitelj

JAN KONRAD, razpošiljalnica, Most št. 443 (Češko).

Samokres K 680, 880, 980, Terceola K 320, Flobert Teschingov K 1120, lovske puške K 48 — in več v bogati izbiri.

Glavni katalog z nad 4000 slikami na zahtevo vsakomur gratis in franko. Brez rizika! Zamena dovolj, ali denaj nazaj!

Ženitna ponudba.

Podpisani imam dobro urejen restavrant in potrebuem dobre gospodinjke. Ker sam ne morem vsega urejevati. Slovenke, v starosti od 18 do 25 let naj se oglastijo in pošljejo svoje slike. Jaz sem star 21 let in se želim poročiti s pošteno Slovenko. Ker tukaj ni slovenskih deklet, zato se tem potom oglašam. Matera resno misli, naj mi pošlje sliko in pismo na naslov: Johan Rožič, 208 Ridge Rd Gary Ind. North America. 2369

Kneza Auerperga radioaktivno termalno kopališče

Dolenjskih železnih postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, čez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija. Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekti razpošilja topliško ravateljstvo. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. 1480

Za trgovino z mešaním blagom se išče

kompanjonka

z najmanj K 500.—. 2367

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda pod „Trgovina 203“.

Mladenič

ki se hoče posvetiti stavbnemu obrtu in risarstvu, se sprejme takoj v stavbno pisarno. 2364

Ponudbe pod „Praktikant“ na upravn. »Slov. Naroda“.

Proda se malo posestvo

z novo zidano hišo, davka prosto, obsega 4 sobe, 2 kleti, kuhinjo in 2 vrta. Posedstvo z njivami vred meri 2 orala. 2336

Natančna pojasnila daje lastnik Jakob Mikšič, p. Področica, Koroško.

Trg. pomočnik železninar in blagajničarka

se sprejmeta takoj pri tvrdki Plinter & Lenard v Gorici. Vstop takoj. 2365

Prodajalko

v trgovino mešanega blaga, popolnoma izvežbano, samostojno moč, sprejemem takoj v podružnico v Petrovčah pri Celju. 2342

Anton Vodenik, Žalec, Staj.

Naprodaj je na Dolenjskem ob državnih cestah ležeče, 2301

arondirano posestvo,

okoli 30 oralov zemlje. Približno polovica je gozda, drugo njive in travniki. Zraven spada hiša z gospodar. poslopji. Ogleda in izve se ravnotam. Grize št. 1, p. št. Vid na Dolenjskem. Naslov lastnice pri uprav. »Slov. Naroda“.

Eleg. stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kopalne sobe, in vse pritlikline, se na Franca Jožefovi cesti odda mirni stranki za avgust termin. 2376

Več se izve Poljanska cesta št. 18.

LOKAL s skladiščem ter izložbami v sredini mesta se išče za novembrov termin

Ponudbe pod „F. K. 518“ na upravn. »Slov. Naroda“. 2408

Slovenska trgovska šola v Ljubljani (Kongresni trg št. 2.) s pravico javnosti.

Sprejemno naznanilo.

Dvorazredna trgovska šola za dečke.

V pripravljani razred se sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 13 let in so dovršili vsaj štiri razrede ljudske šole.

V I. trgovski letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 14 let in ki napravijo posebno sprejemno izkušnjo. Brez sprejemne izkušnje se sprejemajo v I. letnik le učenci, ki so vsaj z uspehom dovršili 4. razrede kake srednje ali n. e. čanske šole.

Odhodno izpričevalo šole upravičuje do dveletne aktivne vojaške službe in nadomešča triletno učno dobo v trgovini.

Dvorazredna trgovska šola za deklice.

V I. trgovski letnik za deklice se sprejemajo učence, ki so stare najmanj 14. let in ki so dovršile ali 8. razred ljudske šole ali 3. razred meščanske ali 4. razred kake srednje šole.

Pripravljalnega razreda na dekliški šoli ni.

Vpisovanje se bo vršilo v soboto, 4. julija 1914, od 9. do 12. ure dopoldne, Pri sprejemanju imajo prednost sinovi in hčere trgovcev in obrtnikov.

K vpisu naj pridejo učenci, oziroma učence v spremstvu starišev ali njih namestnikov ter naj prinese s seboj kratek list, zadnje šolske izpričevalo in 15 kron vplačila ter prispevka k učilom.

Ostala pojasnila daje tudi pismenim potom

V LJUBLJANI, dne 12. junija 1914.

ravnateljstvo.

Zajamčen uspeh ali pa denar nazaj. Zdravniški izkaz o izvršnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pism na ogled.

Bužne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

Dr. A. Rixa kreme za prsi

oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8.— Razpošiljanje strogo diskretno. 1684

Kos. Dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 E.

Zaloga v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jeleni“, drogeriji Kano in „Adrija“.

Resljeva cesta. Resljeva cesta. Sejem za posodo.

Svojim cenjenim odjemalcem naznanjam, da bom prodajal na trgu za posodo od 25. junija do 7. julija porcelansko kuhinjsko posodo iz Karlovih var in drugo luksurijsno blago.

Za obilen obisk se priporoča

2404 KUS.

Brzjav. Le kratek čas. Brzjav.

Ravnokar smo dobili poročila, da odda

Prvo gorenjsko skladišče manufakturnega blaga v Kranju, Gorenjsko

spodaj navedene predmete po izvanredno nizki ceni in vam kar najbolje priporočamo ta ugodni nakup. 2399

Nudi se vam: 4 1/2 m pol. volnenega blaga za ženske obleke. — 2 1/4 m finega ripsa za bluzo. — 1 par ženskih nogavic. — 1 kom. pol. svil. robec. — 1 kom. pol. del. robec s svilenimi črtami. — 2 kom. žepna robca. — 1 kom. kambrikasta bluz. — 1 kom. ženski pas. — 1 kom. ženski glavnik (stranski). — 1 kom. ženski predpasnik in 210 m finega šofa za moško obleko (angleški vzorec). — Vse skupaj stane samo 30 K ali brez moškega šofa 14-20 K. Nobena prevara. Samo dobro blago. Pošilja po povzetju in se pripoča

Prvo gorenjsko skladišče manufakturnega blaga.

J. V. Stare, Kranj, Gorenjsko.

Domače podjetje

Anglež o Avstriji.

Skoro deset let je živel znameniti angleški publicist Henry Steed kot poročevalec londonske »Times« na Dunaju in je do dobra spoznal avstrijske razmere. Uspehe svojih opazovanj je zbral v posebni knjigi »The Hapsburg Monarchy«, a glej, tako liberalno kakor klerikalno dunajsko časopisje je to jako zanimivo delo popolnoma — zamlčalo. Ta knjiga je bila pač za dunajske kroge veliko presenečenje. Steed je živel na Dunaju v najlepšem soglasju z vsemi političnimi krogi, bil je vedno nevtralen in rezerviran in je tudi avstrijske razmere v svojem listu vedno jako zmerno kritikoval. Zdaj je pa izdal knjigo, v kateri te razmere jako ostro kritikuje. Posebno ostre sodbe izreka o dunajskem časopisju, zlasti o »N. Fr. Presse« in o vlogi, ki jo igrajo krščanski socialci v zunanji politiki. Ker na Dunaju niso mogli na Steedova očitanja nič odgovoriti, so pa njegovo knjigo — zamlčali.

Knjiga obsega mnogo jako zanimivih poglavij in osvetljuje tudi stvari, o katerih niti avstrijski davkoplačevalci ničesar ne vedo. Posebno zanimivo je poglavje o tisti instituciji, ki je za časa balkanske vojske vzbudila toliko nevoljo v celi Evropi, to je o tiskovnem uradu zunanje ministristva. Ta tiskovni urad je spoznala širša javnost pri nas posebno med balkansko krizo in najbolj pri aferi konzula Prochaska in franciškanskega patra Palica.

Steed je mnenja, da je največje zlo dunajskega časopisja in tistega, ki za njim stopinje pobira, njegova oficijoznost. Tiskovni urad ministristva zunanjih del, vojnega ministristva in ministristkega prezidija imajo nemško žurnalistiko na vrvi. Na videz se pač zdi, da imajo ti tiskovni uradi nalogo, dajati časopisju objektivne informacije, a v resnici je njihova naloga, nadzorovati časopisje in časnikarje, vplivati na liste, jih »subvencionirati« to se pravi podkupovati in če treba tudi zastrašiti. Tiskovni urad zunanje ministristva razvija veliko delavnost v vseh glavnih mestih evropskih in celo v Združenih državah ameriških. Ta urad ima vsak količnik pomembnejši inozemski list v evidenci in dunajski zastopniki teh listov so vedno pod nadzorstvom tajne policije. Cel štab žurnalistov po poklicu je vedno na razpolaganje za izdelovanje poročil za avstrijske in za inozemske liste. Plačani so iz ministristkega tajnega fonda. Če se kateri list ne da od tiskovnega urada obvladovati, se pa lotijo dobri prijatelji njegovega korespondenta, ter mu ponujajo »zanesljive informacije«, pa tudi denar. Tuji korespondenti, ki seveda nima na Dunaju posebnih zvez, pride v jako neprijeten položaj. Če odkloni ponudbo, mu je tiskovni urad nasproten in vsi oficijozni žurnalisti mu delajo težave; če sprejme ponudbo, pride lahko v nasprotje s svojim listom. V obče pa so inozemski korespondenti nedostopni; nekaj jih je pa, ki celo kar nič ne skrivajo, da so v vladni službi.

Na podoben način se postopa tudi s tujimi diplomati. Osebnosti tujih diplomatov se s pomočjo policije jako natančno preiščejo. Če ima tak diplomat kako slabost in se količnik kompromitira, dobi obvestilo: če ne boš podpiral politike tiskovnega urada, bomo zahtevali, da te tvoja država pokliče domov.

Steedova knjiga obsega tudi celo vrsto pikantnosti iz diplomatskega sveta. Največ se je Steed pač gibal med diplomati tripelentente, a prišel je tudi v druge kroge. Nekatera njegova razkritja so naravnost presenetljiva. Tako pravi, da mu je umrl skupni finančni minister baron Kallay že dober mesec pred umorom kralja Aleksandra in kraljice Drage v Belgradu rekel: »Verujte mi, kralj Aleksander bo živel samo še nekaj tednov.« Ko se je Steed sešel po umoru s Kallayem, ga je ta vprašal: »Ali zdaj verujete, da smo dobro informirani o dogodkih na Balkanu?« Pri tej priliki je Kallay rekel Steedu, da je glavni interes avstrijske politike, da črnogorski princ Mirko ne postane srbski kralj. To je bila tudi glavna skrb »Fremdenblatta«, ko je pisal o umoru kralja Aleksandra in kraljice Drage. Šele čez dva dni potem, se je veleoficijozni »Fremdenblatt« spomnil, da mora biti zaradi umora kralja in kraljice tudi ogorčen.

Pri popisovanju aneksijske krize riše Steed posebno ostro zavratnost takratnega ministra zunanjih del grofa Aerenthala. Ta je imel l. 1907. na Dunaju sestanek z ruskim ministrom zunanjih del, grofom Izvolskim. Ta je z Dunaja odpotoval v Livadijo in je carju poročal, da se je z Aerenthalom do počice natančno dogovoril glede justične reforme v Macedoniji. Car je na to vzel z mize brzojavko

ruskega poslanika v Carigradu, poročajočo, da je Aerenthal obljubil Turčiji preprečiti z Izvolskim dogovorjeno reformo, če da Turčija Avstriji koncesijo za železnico skozi Sandžak.

Izvolski in Aerenthal sta imela tudi na graščini sedanjega ministra zunanjih del grofa Berchtolda sestanek. Aerenthal je Izvolskemu naznanil, da namerava Avstrija Bosno anektirati in je kot kompenzacijo ponudil Rusiji otvoritev Dardanel. Aerenthal se je zavezal, da obvesti Izvolskega pravočasno, kdaj se izvrši aneksija, pa je ta dogovor prelomil.

Takih in enakih zanimivosti je vse polno v Steedovi knjigi in nič se ni čuditi, da so jo dunajski listi zamlčali.

Podpirajte dijaško podporno društvo „Radogoj“ v Ljubljani.

Samo mati ve, kakšne skrbi dela hrana dojenčka, ako materinega mleka, najboljša otroške hrane ni ali če ga ni zadosti. Kolikokrat si mati ne ve pomoči, kaj naj da otroku. — Vestna mati pa ne dela poskusov, ampak poseže po zaupanja vrednem, davnoslavnem preparatu, kakor je Nestléjeva moka za otroke in veselila se bo presenetljivih uspehov. — Poučna knjižica o otrokovem negovanju in poskušnjo Nestléjeve moke za otroke se dobiva popolnoma zastonj pri tvrdki Henrik Nestlé, Dunaj, I. Biberstrasse 6 k.

Najugodnejši uspehi, ki so se tekom dolgih let vedno dosegali pri rabi praškega domačega mazila, so mu zagotovili trajno mesto med doma rabljenimi in porabnimi sredstvi. Bolečine tolažeči, hladeči in antiseptični učinek je pripoznan pri vseh vrstah ranitev in ima pogosto prav presenetljive uspehe in je izdelovalen, B. Fragnerja, lekarnarja in dvornemu dobavitelju pridobil najboljši sloves po vsem svetu. Dobiva se po vseh tukajšnjih lekarnah. I. A.

MATTONIS

JEDINSTVEN U SVOJOK ANALITIČNOJ KAKVOČI NAJBOLEJŠE ODVAJNA NAJŠIRŠE PORODIČNO PICE

GISSHÜBLER

ČISTI PRIRODNI ALKALICNI KISELI IZVOR

KINTA

CYCLES

KCI

so splošno priljubljeni ker so nedosežni v teku in trpežnosti. Hlagovalite si jih ogledati ali zahtevajte cenik.

Karel Čamernik & Co.

Specijalna trgovina s kolesi, avtomobili, motorji in posami. deli

Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9—12.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval

Izstopnega izdelka za damo, gospo in otroke je vedno na izbiri. Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanji naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Razglednice

umetniške, in pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica 7.

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

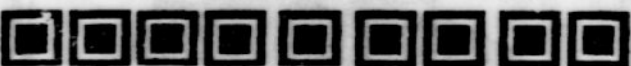
konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebne čelne, že obrabljene vozove in konjske oprave.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Najnovejši londonski kroj.
Pristno angleško blago.
Elegantna izdelava.
Točno in solidno.

TONI:
JAGER

LJUBLJANA,
Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

najnovejših vzorcev

za vezene obleke

in bluze.

Priznane izborni fotografski aparati

lastne in tuje konstrukcije. Dodelovanje vseh amaterskih posnetkov v našem ateljeju. Priporočamo pred nakupom aparata nas povprašati za svet. V sled hitre prodaje vedno svež material. Naše priljubljene kamere »Austria« in »Austria« se dobe tudi potom vsake trgovine s fotografskimi potrebčinami. Ravno izšli glavni katalog gratis. Trgovci naj se obrnejo na našo eksportno trgovino »Kamera Industrie« Dunaj VII. 2120

R. Lechner (Wilh. Müller)

s. in hr. dvorja manufaktur za fotografijo na Dunaju I. Graska 30 in 31.

Največja zaloga za vsako fotografsko potrebo.

delo mokre kleti, vlažna stanovanja zajamčeno suha

IA REFERENCE, AVSTR. PATENT

ZASTON. ŠT. 36 PROSPEKTI

Avst. Ceresitna družba z z. Dunaj XIX. Eisenbahnstrasse № 61. Tel. D. 252.

Franc Kos Ljubljana,
Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, modercerke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Dobro blago se samo hvali!

122

G. F. Jurásek

vglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Poljanska cesta 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, gitar, tamburic, citer, harmonik itd. Najboljše strune »Weichold« in druge ter vse potrebščine glasbil. — Jamčim pisмено 10 let. — Zavod za vglasevanje ter popravila glasovirjev in vseh glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vglasujem »Glasbeni Matic«, »Mladiki« in drugim slovenskim zavodom. Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, ki instrumente samo pokvarijo. Edini samostojni strokovnjak za vglasevanje ter popravila vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem

koncesionirana tyrdka

F. G. Jurásek.

Dr. Dralleja
brezova voda.

Conat
K 2-50 in 5-

Zahtevajte izrecno **dr. Dralleja** in pazite na to, da stoji to ime na etiketi. Samo to je jamstvo za pristnost in varuje pred premnogimi ponaredbami.

Dobiva se v zadevnih trgovinah.

Juri Dralle, Hamburg in Podmolkli n. L.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidno tvrdko

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša

Najnovejša

BLUZE : Domače obleke. : **KRILA**
: Pražni plašč. :
: Moške, damsko, porlo. :
: Sportne čepice, modercer. :

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higijensko perilo in druge potrebščine za novorojenčka.

Počinja na izbiro tudi na doželo.

Kolesa Janus

(3 let. jamstvo)

so glede na kakovost in nizko ceno nedosežna! Šivalni stroji, prišivalne, pnevmatike itd. po priložnostnih cenah.

Prekrasen katalog gratis in franko.

MAKS SKUTETZKY
Dunaj I., Stubenring št. 6.

Smrekovih in borovih

hlodov

se kupi vsaka količina franko vsak kolodvor. Ponudbe pod „Hlodi 2107“ na upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Kmetovalci!

Superfosfati

so v ceni precej znižani.

Dokazano najučinkovitejši, najcenejši nadomestilo za fosforjevo kislino za vse vrste zemlje in vse vrste sadežev.

prekašajo po zanesljivem, hitrem učinku vsa druga priporočena gnojila s fosforjevo kislino.

Amonijakovi, kalijevi, solitrovi superfosfati najcenejši, najdomanejša gnojila dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil, kupčevalci in kmetijska društva.

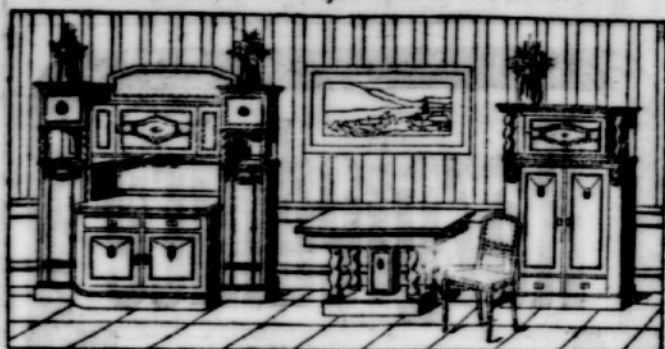
Centralna pisarna: 7
Ludvik Fortner, Praga, Příkopy 17.

Ottoman tukaj, Ottoman tam,
povsod me iščejo, povsod ljubijo.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalnica, orehov ali hrastov les
350.—

Jamči se za solidno delo.
Cene konkurenčne.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

Zobozdravniški in zobotehnični atelijé

v hotelu pri „Maliču“ nasproti glavne pošte

se priporoča p. n. občinstvu za vsa zobozdravniška in zobotehnična dela. Zobotehnični laboratorij vodi gospod **Leopold Weiss**, ki je izvrševal skozi 9 let svoj poklic v tujini in bil pozneje 4 leta nastavljen pri tvrdki O. Seydl kot prvi asistent in tehnik. — Atelije odgovarja najmodernejšim zahtevam higijene in je opremljen z najnovejšimi iznajdbami na polju zobotehnike. Vsakojako zdravljenje zob, vrši se brez bolečin.

Cene zmerno, za revnejše tudi primeren popust. 2174 Ordinaijske ure od 8. zjutraj do 6. ure zvečer.

Ljubljana, hotel pri „Maliču“, nasproti glavne pošte.

Trgovski sotrudnik

izkušen mešane stroke, posebno dober manufakturi, išče službe v večji trgovini. — Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod „manufakturi/2351“.

Tilsitski sir

v hlebi, okoli 5 kg težkih, dober kakor ementalški, zavrt v staniol, pošilja na vse strani 1 kg á K 1.40 z embalažo po povzetju parna mlekarne **Jos. Kobera, Louny (Česko)**. Pri večjem odjemu primerno ceneje. Spretni zastopniki se sprejmo.

Zastopniki

za Kranjsko se iščejo proti visoki proviziji. Po kratkem službovanju na poizkušnjo zagotovljeno mesto s pokojnino.

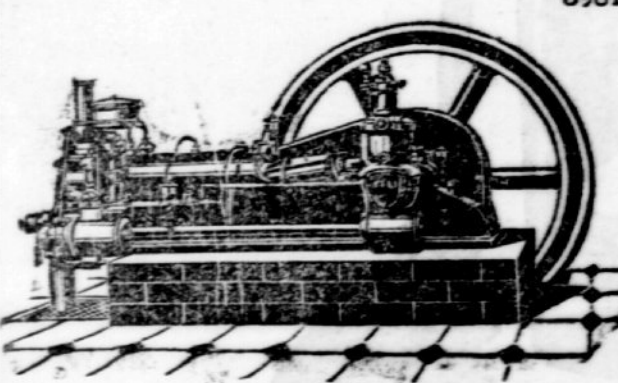
Ponudbe naj se vpošljejo na „Dunajsko mestno zavarovalnico“, Gradec, Herrengasse 11.

Pelinkopac
POKORNY
LIQUEUR MEDICINAL

Pazite na etiketo

Svetovno znani! Originalni motorji „Otto“

3981 za bencin, bencol, petrolin, surovo olje, sesalni plin, svetilni plin itd. Motorji za surovo olje „sistem Diesel“. Bencinove lokomobile. Najmodernejša konstrukcija. Največja tvornost! Najvarčnejši obrat! Doslej prodanih čez 121.000 motorjev z 1.300.000 konjsk. silami. Specialni prospekt 541 gratis.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstr. 53. st.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najhitrejša in najkrajša vožnja iz

Havre v New York odhod iz Ljubljane vsaki torek.

Vožnja iz **Havre v Kanado** odhod vsak mesec enkrat in iz

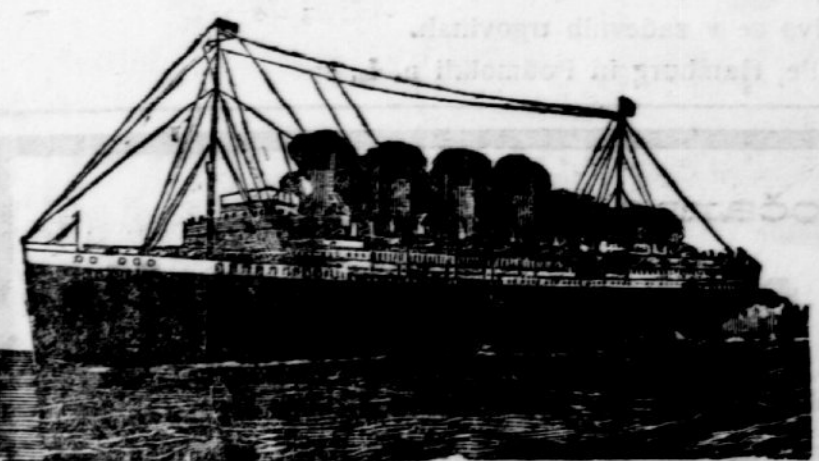
Bordeaux v juž. Ameriko.

Veljavne vozne liste (Sifkarte) in brezplačna pojasnila izdaja edino

Ed. Šmarda

konces. potovalna pisarna v Ljubljani, Dunajska cesta 10

Veljavne vozne liste za potnike iz Amerike nazaj v domovino po najnižji ceni.

Denar takoj kulantno

iz lastnega za trgovce, obrtnike, tvorničarje itd., za višje uradnike, častnike in privatne uradnike, strogo diskretno. Majhna vračila. Komerc. pisarna **Sandor Wiener** (prot.firma) **Pozun (Pressburg.)** 1873

Zivinske in mostne tehnice

(Brückenwagen)

izdeluje najceneje in najsolidnejše domača tverka

IVAN REBEK

stavbena in umetna ključavnice, Galje. Cenik brezplačno in franko na razpolago.

Za pokrivanje

in varstvena obveza različnih ranitev, da se z onečiščenjem ne morejo razviti v hude in težko celjive rane, je najboljši mešani vlažno mazilo

praško domače mazilo

imenovano, ki varuje rane in ohranja snaznost, bolečine in vnetje blaži in kot antiseptično delujoče in hladilno mazilo zaceljenje in zaraščanje ugodno pospešuje. — Skatljica 70 vin. Pristno samo s pol-leg stoječo varstveno znamko. En poizkus zadostuje. Ne dajte si vsiliti na domestil. Glavna zaloga

c. kr. dvorni dobavitelj le. **D. FRAGNER**, karna pri Črnem orlu, Praga, Mala strana, ogel Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Po pošti ako se pošlje naprej 8 K 18 vin. dobite 4 skatljice, ako 7 K 10 skatljico franko.

V Ljubljani v lekarnah **dr. G. Piccoli. R. Sušnik.**

Večja špecerilska trgovina v Ljubljani išče dobro izvežbanega trgovskega sotrudnika.

Ponudbe naj se naslovi pod „Stalna služba 150“, Ljubljana, poste restante.

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izberno vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati

Edna posebnost likerja je

Zdravnik želodca

Naznanilo.

Dovoljujem si slav. občinstvu kakor tudi gospodom stavbnikom naznanjati, da imam **veliko zalogo doma** 1221

izgotovljenih štedilnikov.

Delo je prav solidno izgotovljeno. Priporočam se tudi za vsa druga v mojo stroko spadajoča dela kakor vrtno, stopniščne, balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila, katera se točno in ceno izvršujejo. **Cene zmerno.**

RUDOLF GEYER, ključarski mojster
Cesta na Rud. železnico šte. 10, Ljubljana.

Prodaja vina.

Zadruga hrvatskih vinogradnikov v Zagrebu ima v svojih kletah 4000 hektoliter čistega, zajamčenega naravnega belega in rdečega vina, novega in starega nudi po kakovosti hektoliter za ceno od 35 do 100 kron, stavljen na kolodvor Zagreb. Prodaja se od 100 litrov naprej. Na vagone mnogo ceneje. Vsa nadaljna navodila daje

ravnatelj. zadr. hrv. vinogradnikov v Zagrebu, Kukovičeva ul. 5.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1913:

K 236,633.922.—

C. kr. priv.

Stanje denarn. vlog na hran. knjižice 30. aprila 1914:

K 89,882.810.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojni Marjiti trg-Sv. Petra cesta (v bliž. „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in rezerve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzovnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samostojne (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja, izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Spargasse 1.

priloga po tvojih cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr, „Mauser“ in „Bayard“ samokresni najbogatejši izbire že od K 550 naprej, Floberti in karabinice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 55 Cenovnik gratis in franko.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trboveljah

priloga svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

2181

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Globoko znižane cene! Globoko znižane cene!

POZOR!

Zaradi selitve se nudi samo še nekaj tednov ugodna prilika za cenen nakup

drobnega modnega in pletenega blaga.

Gosp. trgovcem na deželi priporočam različno blago v partijah po zelo ugodnih cenah. — Oddati je tudi padel in tri steklene omare.

Slavno občinstvo vladno vabi

2238

tvrdka Lud. Dolenc, Ljubljana, Prešernova ulica šte. 10—14.

Zagajni polno jarmenik in stroji za obdelovanje lesa vseh vrst zlasti patentni brzodelni jarmenik, jarmeniki cepilniki, (samice), bencin-ski jarmenik, enolistni in dvolistni.

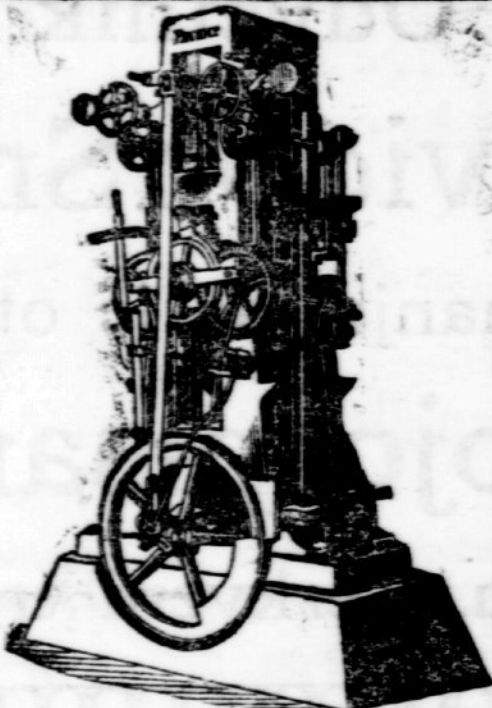
Vsi stroji za mizarje, kolarje, strugarje, sodarje, tesarje itd. itd.

Vsi stroji za izdelovanje pohištva iz vpognjenega lesa.

Stroji za lupljenje lesa.

Stroji za lesno volno.

Tvornica strojev G. TONNIES, Ljubljana P.

TURBINE

za vse vodne razmere z največjo izrabiljivostjo.

Precizijski regulatorji.

Patent prijavljen.

MODERNE 320

TRANSMISIJE.

Prevzem kompl. tvor-

niških oprav za vso

lesno industrijo. ::

Najfiniješe reference mnogo-

vrstnih obratov tu in v ino-

zemstvu. Sedaj se izdeluje

turbinska naprava za

1. kranjsko elektr. cen-

tralo: 2 turbine po 1600

konjskih sil.

Praktične in cené ograje

za predvrtovce, parke itd. itd.

807—II.

iz žičastih mrež in kovanega železa preprosto ali tudi najkrasneje opremljene, vrhne ograje iz kovanega železa, stonjske ograje, okenske mreže, ograje za grobove, grobnice, balkone in pročelja, večkrat sukane šesterokotne, v ognju pocinkane ter stirologate strojne žicaste pletenine za ograjitve gozdov, travnikov in vrtov, za varstvo proti zajcem, pasjake, fazanarije, voliere, igrališča za lawn-tennis, Rabitzve stene in monirsko gradbo, dalje mreže za pesek in gramoz, jeklena bodeča žica za plotove, ves ograjevalni material in vse zadevne izdelke dobavljajo po najnižjih cenah

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlgasse 26/42

tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in fr.

Dobiva se pri vseh večjih trgovcih z železno.

HAMBURG - AMERIKA LINIE.

Glavno zastopstvo:

FR. SEUNIG, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 28.

442 parnikov.

„Vaterland“

58.000 ton,

„Imperator“

52.000 ton.

Najnovejša in največja parnika na svetu.

Predno kupite vozne listke, pišite po brezplačna pojasnila ter podobe teh parnikov, kajti nudijo vam z našo vožnjo danes najprijetnejše in najsigurnejše potovanje v mednarodno osebito pa v novem meščanskem razredu obstojetno z 2, 4 in 6 posteljami z popolno opremo. V obednicah pri pogrnjenih mizah se donesa hrana po strežajih. Cena meščanskemu razredu 20—30 K višja.

Za vožnjo 6 1/2, največ 7 dni dam na zahtovo jamstvo.

Perje
za postelje in puh

priloga po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfiniješih otroških vozičkov in navadne do najfiniješe

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Nezanimam naročnikom se pošilja s porzajem.

Ustanovljeno 1868.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov l. t. d.

Čističniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke
hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1'80.

Zoper kašelj, zasliženost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostransko priporočeno trpotčev sok. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna tonletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijsve specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh belgijskih blagaj.

Razpodišja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko. Prohážka
lekarna pri zlatem orlu
Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Važno za „Sokole“!

Ravnokar sem dobil jako lične

zletne znake. :: Cena 60 v.

Ker sem edini pooblaščen od „Slovenske Sokolske Zveze“, sem prepričan, da bodejo brati „Sokoli“ segali po istih, osobito pa še, ko je polovica čistega dobička v prid „Slovenski Sokolski Zvezi“. Pri naročilu več komadov dam primeren popust. Se priporoča

MILKO KRAPES, urar in trgovec,
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

2353

Vsled najvišjega odobrenja Njegovega ces. in kr. apostolskega Veličanstva

30. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija obsega 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron.

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 2. julija 1914. Srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelno loterijo na Dunaju III., Verdere Zollamstrasse 5, po loterijah, tržakah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, po menjalnicah itd.; igralni načrti za kupovalce srečk zastoj. — Srečke se dopošljejo poštne prosto.

Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij. (Oddelek za dobrodelno loterijo).

1994

Triumph-
Štedilnike, peči,
trajnošporeče vlože
(za uzidat v lončene peči)

varstvena zramka

ceniki zastoj!

Do glavni naslovi se usakemu naznani jo.

Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z. z. o. z. Wels
Gorenje Avstrijsko.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vladna postrežba in spalnice po novem urejene kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

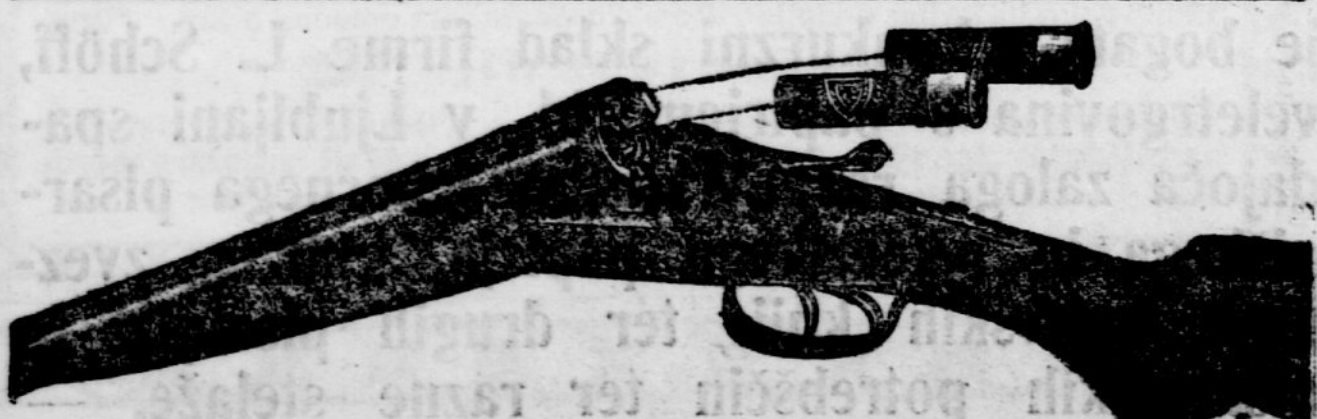
Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc
v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odsej stov. 35,

od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

Ljubljana Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

217

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suških in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke treceve in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

SANATORIJ ELISABETINUM

zdravilišče za notranje, kirurške in ženske bolezni. Bolniška oskrba sester križark. — Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmernе. — Moderno opremljena Röntgenova soba. — Udobno urejeno kopališče z vsemi zdravilnimi pripomočki. V sanatorij se sprejemajo tudi poročniški slučajji.

Poljanska cesta 16.

1059

Telefon št. 141.

PEGE

in vse napake pošti, ogrce, rdečo hrapavo kožo, nosno rdečico, celo gube odstrani odino in samo

dr. A. Rixa pasta Pompadour

v malo dneh. Oblastveno preiskano in spoznano za zjamčeno neškodljivo. Najtopleje priporočeno od mnogih profesorjev in zdravnikov. Ako ne učinkuje, denar nazaj. Poizkusna škatlica K 1.—, velika škatlica K 3.—. Kod. dr. A. Rixa, laborat. Dunaj IX. Berggasse 17/2. Zaloge v Ljubljani: lekarni „Zlati jelen“, drog. A. Kano, drog. „Adrija“.

2205

Anton Presker

krojač

40

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

„Salvator“

gumijevi podpetniki.

Medosežni po elastičnosti, lahкотnosti, trdnosti.

Glavna zaloga:

Anton Krisper, Ljubljana.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

vozni koles.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“,
Pletilni stroji vseh velikosti.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene Matice in edini zapriseženi strokovnjak c. kr. deželne sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunsko cerkve.)

Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stigl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Laubberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamenja najugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navidezne „pofelne“ pri kričalcih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Na prodaj

je bogata v konkurzni sklad firme L. Schöff, veletrgovina s papirjem itd. v Ljubljani spadajoča zaloga raznovrstnega izbornega pisarniškega in pisemskega papirja, knjižic, zvezkov, trgovskih knjig ter drugih pisalnih in pisarniških potrebščin ter razne stelaže. —

Blago se odda v večjih celotnih partijah brez kakršnegakoli jamstva najboljšemu ponudniku. Ponudbe je vložiti

do 1. julija 1914.

podpisanemu upravitelju konkurznega sklada, kjer je na vpogled inventurni zapisnik. Blago se lahko vsak čas ogleda. Ponudniki so zavezani na svoje ponudbe do končne odločitve upniškega odbora. Potrjena kupnina se mora takoj plačati, kupljeno blago pa odstraniti do 25. julija t. l.

Ljubljana, 8. julija 1914.

Dr. Anton Svigelj, odvetnik v Ljubljani
kot upravitelj konkurznega sklada L. Schöff.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve marni. trgovine

priporoča

klobuke

slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmernе. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber
dežnikov in oolnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
številka
154.

BRATA EBERL

trkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.

nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica št. 6.

Električna sila.

C. kr. moško in žensko učiteljsko v Ljubljani.

Oznaniilo.

Zglasila za sprejem v I. letnik c. kr. ženskega učiteljskega v Ljubljani sprejema ravnateljstvo

v nedeljo 28. junija od 9. do 1. ure,

v I. letnik c. kr. moškega učiteljskega pa

v sredo 8. julija od 2. do 6. ure.

K zglasitvi je prinesiti s seboj krstni (rojstni) list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravstveno izpričevalo uradnega zdravnika in izkaz o stavljenih kozah.

V Ljubljani, dne 12. junija 1914.

2312

Ravnateljstvo.

Odvetnik

dr. Gvidon Srebre

naznanja, da je otvoril

svojo pisarno

v Celju, Cerkevni trg št. 4.

2344

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, filnatli modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

„Anker“

držba za življensko in rentno zavarovanje na Dunaju
generalni zastop za v Gradcu, Herrengasse št. 18. in glavni zastop za
Kranjsko Leopold Grünfeld in Fran Aumann v Ljubljani prevzemajo

: vseh vrst življenska in rentna zavarovanja.

Svetovne police družbe so v smislu liberalnih zavarovalnih pogojev že po kratkem obdobju neizpodbitne in nepropadne z avtomatičnim podajanjem in ob skromni dodatni premiji obrnejo tudi

vojni riziko in invalidnostno sozavarovanje,

katero zadnje zavarovanje za slučaj invalidnosti poleg ustavitve plačevanja premije tudi še garantira za ves čas trajanja zavarovanja prejemanje rente v visokosti 10 odstotkov zavarovane glavnice. — Od 1. januarja l. 1911. na novo uvedeni dividendni načrt C. zagotavlja zavarovancu družbe izdatno

udeležbo dobička

ki se v polici sami v največjem delu garantira. — Pojasnila dajo neobvezno in brezplačno generalni zastop v Gradcu ter glavni zastopstva v Ljubljani, Leopold Grünfeld in Fran Aumann, v Celje in Mariboru ter vsi gosposke inšpektorji in agenti.

Stanje zavarovanj konec 1913 čez 600 milijonov kron
Aktiv Konec 1913 čez 200 milijonov kron
Izplačil Konec 1913 čez 400 milijonov kron

Osebe, ki imajo zveze v beljskih krogih, se vabijo da prevzame naše zastopstvo.

Najboljši češki nakupni vrh.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivoga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prava polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K; kg velečnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivoga 6 K, 7 K, belega, črnega 10 K; najfinišni prani puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franco.

Zgotovljene postelje in gostonitnega rdečega, monankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, s dvema zglavnicama, 80 cm dig, 60 cm šir., polnjena s novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 18 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Perna, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnice, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franco. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franco. **S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.**

Ljudevit Borovnik

puškar v Gorvlijah (Gor-lach) na Koroškem.

se priporoča v polovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce na najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

tvrdke **G. HELL & COMP.** ki ga pripravljajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah s odličnim uspehom uporabljajo proti vsake vrste izpuščajem slasti proti kroničnim in luskastim lišajem in parazitarnim izpuščajem, luskam na glavi in v bradi, ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Pri tedovratnih kožnih boleznih rabite jako uspešno Bergerjevo kotranovo-žvepleno milo. Kot blažje kotranovo milo za ženske in otroke: Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Dalje brez kotrana jako slavno: Bergerjevo boraksovo milo in sicer proti ogroženju, ogorenju, pegam, mozoljem in drugim neprilicam kože. Gena komada vsake vrste z navodilom o uporabi 70 vinarjev. Novo: Bergerjevo tekoče kotranovo milo je izvestnega učinka pri kožnih boleznih in sklinam na glavi in v bradi kakor tudi kot sredstvo za rast las. Steklenica 1 K 50 vin. Zahtevajte po lekarnah in sadnih trgovinah izključno Bergerjevo kotranovo milo in pazite na poleg stojajo varstveno znamko in na polegstočji firmni podpis **G. Hell & Co.** na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomom na Dunaju 1883 in s častno srebrno ploščo na svetovni razstavi v Parizu leta 1900. Tvornica: **G. Hell & Comp., Opava in Dunaj L., Helderstr. 11/13.** V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Milana Leustika dedič, Ph. Mr. Josip Čizmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy** in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.

Kuponem 3-10 dolgo
(za parno moško obleko)
(suknja, hlače, telovnik)
» stane samo »

1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistiški loden, svilnate kamgarne, blago za damske obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana: Zaloge tvornice za sukno **Siegel-Imhof v Brnu (Brünn).**

Vzorci gratis in franco. Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 615

Izboljšajte promet v svoji gostilni z najboljšim in najcenejšim plzenskega tipa češkim budejeviškim delniškim pivom.

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu Lacroza, Gradec, palači prve hrvatske štedionie Zagreb, Napredak, Sarajevo, Beranek, Banjaluka i. t. d. Informacije podaja češka delniška pivovarna v Čeških Budejevicah, Roza Rohman, Ljubljana, Bogumil Ponka, Trst. 2505

Najnovejše steznike, različnih krojev, Tango, brez palčic, rije prostih, kratkih, dolgih, trikot, elastičnih a jour, držce za prsa, životke (Miederleiberl) kakor vse higijsne otroške, dekliške in damske potrebščine priporoča č. damam tu in na deželi svojo bogato izbero edina specialna trgovina 938

J. GORJANC, preje Kocjan
sv. Petra cesta 28, nasproti „Zlate kaplje“
kjer se tudi izdeluje steznike, pasove, ravnodržalce po meri, čisti in popravlja. — Posebna soba za pomirjevanje.

Obisk se želi.

Pesek, kremen, odpadki kamna itd.

se dajo s cementom mešani porabiti z **dr. Gasparyja stroji in oblikami** za zidne kamene, strešno opeko, otle čoke, plošče, stopnice, cevi, betonske podboje, stropne kamene itd.

Tvornica strojev za **drobilne stroje in mešalne stroje**
Dr. Gaspary & Co., Markranstätt, Nemčija
Razkazniški prostori s ca. 50 stroji v obratu.

Pojasnilna brošura št. 24 zastoj.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana
Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijsni čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Najboljše švicarske vezenine.

A. ŠARC
last. Jadviga Sarc
Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Perilo za dame in gospode po meri.

Najboljše platno v vseh širjavah.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Luserjev obliž za turiste

Zahtevajte pri nakupu vedno izrecno Luserjev obliž za turiste
po R 1-26, najboljši in najzanesljivejši pomoček proti kurjim ošesom in žuljem. Dobiva se po vseh lekarnah.
Glavna zaloga lekarna A. Schwenk, Dunaj-Meidling. Premnoge ponaredbe, ki nikdar ne dosežejo Luserjeve
originalne znamke, dokazujejo izborna kakovost Luserjevega obliža za turiste. Pozor pred ponaredbami!

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Rimska cesta št. 19

oblastv. konc. inštalater za električne naprave, luči, prenos
sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelvodne naprave!
Poprava v stroko spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, pre-
računi na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najno-
vejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

Garantirano naravna dalmatinska vina in tropinovec

po jako povoljnih cenah razpošilja
CIRIL ZANETA
poselnik vinogradov 1948
Spljiti (Dalm.). Ceniki zastoj in franko.

Lepo kmetijsko poslopje je na prodaj.

V prijaznem kraju, deset minut od mesta in pet minut od kolodvora
na Spodnjem Stajerskem, pripravno za mlekarstvo, lesno trgovino in kmetijstvo.
Odda se pod ugodnimi pogoji. Posedstvo ima najlepšo lego, primeroma 10
oralov gozda, 10 oralov njiv in 10 oralov travnikov. Hiša in vse gospodarsko
poslopje je v prav dobrem stanju, zraven lep vrt in dva sadonosnika tudi je
zraven mlin z 3 pari kamnov. Iz kmetije se lahko redi do 20 glav živine.
Natančnejša pojasnila daje **Obrtna Kreditna zadruga v Slovenjgradcu.**

Gritzner

šivalni stroj je najboljši.

Garancija 10 let. Edino zastopstvo vseh
specijalnih strojev. Gritznerjev stroj krpa
(maši) perilo, nogavice in veze (štika), krog-
ličen tek. — Nizka cena (tudi na obroke).

Vsi spadajoči deli in kolesa.

Josip Petelinc, Ljubljana, Križevniška ulica 7

Zahtevajte ilustriran prospekt, poštne prost.

KAŠLJAJOČIM

otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkaja in odločuje slez,
lajša in pomirja dušljivi kašelj, od-
pravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje
njih število. — Na stotine zdravnikov je
že oddalo mnenja o presenetljivo točnem
učinku Thymomel Scillae pri oslovskem
kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosimo vprašajte svojega zdravnika.
1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko ako
se pošlje naprej 2-90 K. 3 steklenice ako
denar naprej 7-10 K. 10 steklenic ako
denar naprej za 20- K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka,

izdelovalca in na var-

stveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah:

dr. G. Piccoli, R. Sušnik.

Prvovrstni, elegantni in cenó
so

naši

svetovnoslavni

TURUL
čevlji

Twornica za čevlje, **TURUL**

Alfred Fränkel, kom. dr.

Prodajalnica **A. SELJAK**, zastopnik

Ljubljana, Stritarjeva ulica.

POZORI

POZORI

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:

Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Perilo
za golobne zavojke
v zalogi.

Izdelovanje nevestinskih oprem.

Perilo
za deteta
v zalogi.

Ustanovljeno 1870.

Moško, damsko in otroško

perilo

lastnega izdelka

daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranj, zavodov, sa-
mostanov i. t. d. v

LJUBLJANI.

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica

moškega perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila.

Najnovejši stroji.

Perilo se na način prve dunajske čistil-
nihe zlika brezhibno kakor novo in se
vse do srede poslano perilo zgotovi v
soboto tistega tedna.

Priznana najpoštenjša postrežba.

Posteljno perje, puh in kapek.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 K 700.000.000—

Vlog „ 43.500.000—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in posloja proti 5% obrestim in najmanj 4% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Občni zbor Zadružne Zveze v Celju.

V Celju, 18. junija.

Danes dopoldne se je vršil v tukajšnjem Narodnem domu ob izredno obilni udeležbi občni zbor Zadružne zveze v Celju. Zlasti so bile močno zastopane male kmečke zadruge. Od 128 včlanjenih zadrug jih je poslalo 66 nad 100 zastopnikov. Predsednik dr. Božič je zato mogel v svojem pozdravnem govoru z veseljem konstatirati interes na združništvu v narodnih kmečkih in tudi meščanskih krogih, ki se je pokazal z obilno udeležbo na občnem zboru. Govornik je nadalje omenil, da je bilo leta 1913 v splošnem opaziti pri nas olajšanje tiste gospodarske krize, ki je ležala prejšnji dve, tri leta kot mora nad vsemi slovenskimi deželami. Rezultat kaže, da so naše posojilnice z malimi izjemami to krizo precej dobro prebolele. Cilj načelstva je bil kakor prejšnja leta, tako tudi lani Zvezo utrditi. V ta namen se je intenzivno ukvarjalo s sanacijo bolnih zadrug pa tudi z zmanjšanjem izposojil. Zlasti se je trudilo načelstvo z ozdravljenjem dveh hudih ran slovenskega združništva, to je z Glavno posojilnico v Ljubljani in s Posojilnico v Šoštanju. Vseh sej načelstva je bilo l. 1913 22.

O stanju in delovanju Zadružne zveze v l. 1913 je poročal Zvezin tajnik Miloš Stibler. Iz njegovega preglednega in instruktivnega referata priobčujemo le sledeče glavne podatke: Zadružna zveza v Celju je v letu 1913 končala trideseto leto svojega delovanja med Slovenci in primorskimi Hrvati. Nje zasluge za razvoj slovenskega združništva v prejšnjih desetletjih so znane. V zadnji dobi, v dobi splošne gospodarske krize, je tudi ta organizacija trpela; neumornemu delu Zvezinega vodstva pa gre zasluga, da so se v organizacijo povrnilo zopet redne zmere in da je Zveza danes na znatraj trdnjša, kakor je bila kdaj poprej. Glede Šoštanja in Glavne posojilnice, teh najhujših ran iz zadnjih let, je Zveza popolnoma krita in ji ne preti iz tega nobena kriza več. Računski zaključek za leto 1913 izkazuje bilančno stanje 1.532.800 K 40 v, čisti dobiček 3961 K, rezerve koncem poslovnega leta 72.012 K 15 v, deleži 93.200 K. V dobi najhujše krize je Zveza rabila visoke bančne kredite. Stanje istih je bilo koncem leta 1911 623.401 K 70 v, koncem 1912 334.000 K, koncem 1913 pa 80.000 K, iz česar sledi, da je Zveza izvršila v zadnjih letih tudi glede odplačevanja izposojil veliko razbremenilo delo. Blagovni oddelek se je pečal s skupnim naročevanjem umetnih gnojil in poljedelskih strojev ter skupno prodajo sena za vojaške dobave v Pragi. Denarni promet znaša v tem oddelku 75.872 K 34 v proti 30.340 K 22 v v letu 1912, dobiček pa 691 K 51 v. Blagovni oddelek se peča le s posredovanjem na račun članov. Je star še le dve leti in bo Zveza za izpopolnitev s potrebno previdnostjo storila vse, kar v tem oziru zahteva koristi članstva. Tudi v preteklem letu je Zveza posvečala revizijskemu delu največjo pozornost. Redne revizije so se izvršile v 72 zadrugah ter se je porabilo za to 256 dni. Razen tega pa se je izvršilo približno 100 izrednih revizij in kratkih nenadnih obiskov v posameznih zadrugah. Zvezini funkcionarji in uradniki so v pretečenem letu obiskali skoraj vse članice ter se je vsaka prilika porabila v to, da so se z zadrugariji v posameznih zadrugah vršila posvetovanja o zboljšanju in poglobitvi združnega poslovanja. Kakor vsa prejšnja leta, je tudi lani Zveza storila za pouk izredno mnogo. Vršila so se tri velika okrožna zborovanja: prvo v Gorici za Goriško, kjer je bilo udeležencev 55, drugo v Mariboru s 30 udeleženci in tretje v Celju s 120 udeleženci. V teh velikih okrožnih zborovanjih se je razpravljalo o naukih zadnje krize s posebnim oziranjem na združno delo, o sedanjem stanju kmetijskega združništva, o revizorjevih izkušnjah, o izpopolnitvi Zvezine denarne centrale, o združnem nakupovanju in združnem prodajanju kmetijskih potrebščin in kmetijskih pridelkov ter o drugih važnih združnih vprašanjih. Razen tega se je vsega skupaj vršilo po drugih 41 manjših združnih poučnih sestankov. Izdala se je v pretečenem letu tudi knjižica, ki poljudno razpravlja o važnosti posojilnic, in sicer pod naslovom »Slovenci, čuvajmo svoje posojilnice«. Te knjižice se je izdalo v 10.000 izvodih ter je že vsa razpečana. Končno je za pouk skrbelo tudi Zvezino glasilo »Zadruga«. Kar se specijalno tiče organizatoričnega delovanja, snovanja novih zadrug, se Zveza v pretečenem letu

s tem še ni pečala, kakor je bilo že omenjeno, pač pa je v obstoječih zadrugah pripravljala tla za skupno naročanje in prodajanje kmetijskih potrebščin in kmetijskih pridelkov. V kolikor se bo pokazala potreba za snovanje samostojnih zadrug za blagovni promet, se bo to delo izvršilo letos in v bodoče. Članice je štela Zveza koncem leta 1913. 128.

Ko je k poročilu tajnika Stiblerja, ki so ga navzoči zadrugariji živahno odobraval, še prebral knjigovodja A. Kunej revizijsko poročilo Splošne zveze kmetijskih zadrug na Dunaju in podal poročilo nadzorstva dr. Milan Gorišek, se je vnela živahna debata, ki so se je udeležili dr. Pipuš, dr. Kukovec, Smertnik, dr. Gorišek in Julij Robič. Dr. Kukovec je dal pri tem natančna pojasnila, kako je sedaj s konkurzom »Glavne« in s sanacijo šoštanjske posojilnice. Omeniti moramo pri tem, da so padle od mnogih govornikov ostre besede na naslov poslanca in denuncijanta Verstovška ter se je izreklo začudenje, kako more stranka, ki je poslala poslanca Verstovška v parlament, dopustiti oviranje sanacijske akcije v Šoštanju, ki vendar ne zasluje drugega namena, kakor obvarovati kmetovalce tega okraja večjih gospodarskih škod in izgub. V odgovor na neosnovane napade, ki so jih v šoštanjski zadevi naperili gotovi politični krogi iz osebnih in strankarskih interesov na deželnega poslanca dr. Kukovca, je temu občni zbor za njegov ogromen trud izrekel prisrčno zahvalo.

Občni zbor je soglasno odobril računski zaključek za l. 1913, sklenil, da se pripiše čisti dobiček posebnemu rezervnemu zakladu in določil, da ostanje prispevki članic tudi za bodoče leto isti kot dosedaj. — Odobrile so se nato nekatere izpremembe pravil ter so se izvolili v načelstvo sledeči gospodje: dr. A. Božič kot predsednik, dr. V. Kukovec kot prvi in Josip Uličar kot drugi podpredsednik; kot udje načelstva: A. Mirnik, E. Kalan, Josip Berk, Fr. Roblek, Ludovik Plavšak, dr. Milan Gorišek, Anton Gnus, Fran Punčuh, A. Miklavčič, dr. K. Janežič, Mih. Verbič in dr. R. Pipuš. V nadzorstvo so bili izvoljeni: Josip Smertnik kot predsednik, kot udje nadzorstva Fr. Pirkmaier, Feliks Robič, Fr. Toplak, K. Schwentner, Fran Pikel, dr. L. Stiker, M. Goričar, Fr. Kocbek in Mih. Turk.

Pozdrave skupščini so poslali: Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, Češke zveze v Pragi, Brnu in Opavi ter predsednik Splošne zveze na Dunaju baron Störck.

Ceno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega »Mollovega Seiditz-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatlica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom.

Bergerjeva med. in hig. mila iz tvornice G. Hell & Komp., Opava in Dunaj, I. Helfertorferstrasse 11—13 uživajo svetovni sloves. Namesto trdga Bergerjevega kotranovega mila se rabi enako koncentrirano Bergerjevo tekoče kotranovo milo proti luskinam na glavi in v bradi in kot pomoček za rast las. Cena steklenici 1 K 50 v. Samo pristno s podpisom firme G. Hell & Komp. Po vseh lekarnah in drogerijah.

Srečo in bogastvo nudi loterija, a ne vsem, kajti dobe le nekateri, dočim je onih, ki izgube, neprimerno več. Komur je za denar vseeno, ta naj čita sobotni oglas glavnega zastopstva srečkovnega oddelka Češke industrijske banke, glasom katerega z nakupom dobrih vrednostnih srečk zamore obogateti, na vsak način pa mu je zajamčen za vsako srečko po najmanj en dobiček, trajna vrednost srečk in s tem tedaj varnost za srečko izdanega denarja. Ker so za naročnike srečk določene tudi nagrade in premije, je marsikomu dana prilika, dobiti poleg izbornih vrednostnih srečk tudi še velik ali pa ves del zanje izdane kupnine nazaj. Ponudba je vseskozi poštna in se tedaj sama od sebe priporoča. Ker se prihodnje žrebanje vrši že v prihodnjih dneh, pišite še danes po pojasnilo, ki vam ga takoj brezplačno pošlje: Srečkovno zastopstvo, Ljubljana 1.

Kdo? Kaj? Kje?
Je Coletti?
100.000 K nagrade,
kdor ga najde!

Resnično si ne morete predstavljati, kakor izredno dobrodejna so redna umivanja glave s Pixavonom. Pixavon je voljno, tekoče kotranovo milo, ki so mu na patentiran požlahtnjalni način odvzeli zoprni kotranov duh. Splošno je znano, da smatrajo kotran za naravnost suvereno sredstvo za negovanje las in kože na glavi. Najznamenitejši dermatologi imajo negovanje las s kotranovim milom za najbolj učinkovito. Tudi v daleko znani Lassarjevi metodi negovanja las igra poraba kotranovega mila za umivanje glave bistveno vlogo. Pixavon ne čisti samo las nego zaradi kotrana, ki je v njem, naravnost poživlja lasišče. Pixavon se prekrasno peni in se prav rad da splakniti z las. Ima prijeten duh in zaradi kotrana, ki ga obsega, deluje proti parazitarnemu izpadanju las. Steklenica stane poltretjo krono in zadostuje za več mesecev. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Vsi boljši damski in moški frizerji izmivajo glave s Pixavonom.

Pozor!
Zahtevajte pri Vašem trgovcu ne samo »kocke za govejo juho«, temveč vedno izrečno

MAGGI kocke
za govejo juho
po 5 v
kajti to se
priznalo najboljšo!

Samo prave z imenom MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križcem!

Proti
zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Realjeva cesta št. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborno delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Pristen dober
brinjevec
se dobi pri
L. SEBENIKU v Spod. Siški.
Trgovina

z mešaním blagom, žganjetódom in trafiko, v prometnem kraju Sav. doline, tik farne cerkve (pošta v hiši), se odda s 1. oktobrom brez záloge pod jako ugodnimi pogoji v najem.

Lepa prilika za trg. sotrudnike, ki se želijo etablirati.

Ponudbe pod »Stara trgovina« na Anončno ekspedicijo J. Hočevar v Ljubljani.

Singer šivalni stroji so neprekinljivi v trajnosti in vsestransko uporabo.

Singer šivalne stroje dobite samo v naših prodajalnah z »S« izveškom.

SINGER Ko.
dola. družba šivalnih strojev.
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.
Kranj, Glavni trg št. 119.
Novo mesto, Glavni trg št. 45.
Kočevje, Glavni trg št. 79.

Krvna bolezen
: ni strahota. :
Vsi smo ljudje in vsem prete venečne bolezni (sifilis), škrofeljni, kožne bolezni in druge od slabe krvi izvirajoče bolezni. Vseh teh nepravil — naj bodo stare kolikor hočejo se rešite samo z **KROGLICAMI GERON.** zdraviljem s Prospekti zastoj. Škatlica z natančnim navodilom za zdravlje 6 kron.
Izdovalec: lekarnar Fowler, Pariz.

Naroča se iz glavne zaloge:
E. LEDERER, lekarnar,
Budimpešta IV. Museumring 21.

Smrtno naznanilo.
Samo 2206
Ting-Ting
usmrti vse stenice z zalogo vred.
Dobiva se povsod v steklenicah po 60 h. Zraven spadajoča razpršilnica 20 h (se nabavi samo enkrat). Generalna zaloga: **Friderik Traub, Dunaj, XVIII/1, Genslg. 4.** V Ljubljani pa **Anton Kanc, drogerija** in **B. Čvančara, drogerija.**

Carl Kronsteinerja
proti vremenom odporne apnene
fačadne barve

obastveno varovane
V 50 različicah od 24 h kilogram naprej.
Že desetletja najbolj preizkušene, prekašajo vse ponaredbe. Edini primerni pleskalni material za že poharvana pročela.

Emajlne fasadne barve, ki se ne od-
dajo se umivati, krijejo z eno potezo, brez
grundiranja, emajlne trde, porabne
samo pomešane z mrzlo vodo. Raz-
kuževalne, nestrupene, porodne. Idealno
barvanje za notranje prostore, še ne
podbarvane fasade, lesene stavbe, ka-
kor kolnice, paviljone, plotove itd.
Dobivajo se v vseh niansah, stroškov
za štirjaški meter 5 vinarjev. Knjige
z vzorci in prospekti zastoj in poš-
nine prosto.

Carl Kronsteiner, Dunaj III, Hauptstr. 120
Glavna zaloga za Ljubljano: **Brata Eberl**

Kovaškega in
kolarskega pomočnika
sprejem takoj v trajno delo.
Anton Petkovšek, Sp. Logatec.

Išče se trezen in zanesljiv
: ključavničar :
ter pomožni delavec za mlin.
Ponudbe pod »Zanesljiv« na
upravn. »Slov. Naroda«.

Za našo popravilalno delavnico
se sprejme

strugar
(Eisendreher)

proti dobri plači.
Vevške papirnice pri Ljubljani.

Ali hočete otvoriti trgovino?

Potem ne zamudite imenitne pri-
like kupiti pod zelo ugodnimi pogoji
različno blago za mešano trgo-
vino, kakor tudi tehtnice, mere
i. t. d. in nekaj oprave, vse v
dobrem stanu, za smešno ceno.

Ponudbe je pošiljati na upravn.
»Slov. Naroda« pod šifro »Slučaj
1914/2372«.

Košnja

na travnikih ob Dolenj-
ski cesti pod Rakovnikom
oddaja se v nedeljo, dne
21. junija ob 5. uri pop.
Kupci se snidejo v go-
stilni Plankar.

V celjskem Narodnem domu se
oddaja v najem

lokal za trgovino

s 1. avgustom t. l. dalje bodeta še
dve drugi trgovini v isti hiši
dobiti v najem s 1. januarjem 1915.
Nudi se tedaj prilika za etabliranje
narodnih trgovcev na lepem promet-
nem mestu.

Pojasnila daje **Posojilnica v**
Celju.

Vsakovrstne
slamnike

od preprostih do najfinejših
priporočam gosp. trgovcem in slav,
občinstvu za obila naročila. Nizke,
stalne cene, postrežba točna in solidna.

Franc Cerar, tovarna slamnikov
Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.

Dijakom

je za dobro izpričevalo najboljšo darilo

WAFFENRAD
(orožno kolo) najboljšo kolo monarhije

K O L O
»KOSMOS«

dobro, ceno ljudsko kolo.
Katalogi gratis in franko od zastopnikov
Ivan Jax & sin, Ljubljana.
Avstr. orožni tovarniška družba, Steyr,
Ljubljana: **Jax in sin, Kostanjevica: Alojzij**
Gatsch, Kočevje: Fran Tschinkel, Novo
mesto: Fran Kenda, Bled: Ivan Rus.

Berson
gumijevi podpet-
niki so
najboljši!

Lekarniški aspirant

z dveletno prakso, želi premeniti svoje mesto in nadaljevati pouk v kakšni lekarni v Ljubljani oz. kakem drugem mestu (trgu) na Kranjskem. Vstop 1. avgusta ali 1. sept. t. l.

Ponudbe s pogoji pod „Lekarniški aspirant“, poštno ločeno Ljubljana, glavna pošta. 2363

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K, 3-4z ilustriran cenovnik i zdravniškimi nasveti gratis in franko (zaprt) 30 h). — L. Singer, higienična masur-faktura, Dunaj VI Wiesingerstr. 8 F.

Mnogo denarja prihranijo kolesarji!!

K 85 — namesto K 125 — Za reklamo razpošljem 500 novih koles „Torpedo“ s prostim tekom elegantne oblike s svežo pnevmatiko in 3 letnim jamstvom. Ista kolesa z gorsko pnevmatiko K 90 —. Sveži plašči à K 4 —, 5 —, 6 —, zračne cevi K 2-80, 3 —, 3-50. Popravila, emajliranje, ponikljanje in vse sestavine po tvorniških cenah. Ob sklicevanju na „Slovenski Narod“ 5% popusta na moje nizke katalogne cene.

A. Weissberg, tvorniška zaloga, Dunaj II, Untere Donaustr. 23 S.

Cenovniki gratis. Kupčija na obroke izključena. Slovenska korespondenca.

Nepremočljivost betonske in belega apna malta.

Osušenje vlažnih zidov in prostorov.

Proti vremenu odporne stene, kamor lije dež in fasade z belim zidom povzroči samo

„STEARIT“

Neutrpijiv za vsako novo stavbo. Zahtevajte prospekt G od kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co. Prodajna pisarna in zaloga F. P. Vidlo & Co. v Ljubljani.

Prosim, oglejte si predležne oblike nog in ne bodete prišli težko do prepičunja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Človeške noge niso vse enako oblikovane, vsaka noga ima svoje posebnosti in te posebnosti upoštevati je dožnost vsakega izkušen. večšaka. 61 Poskusitepri.

Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska obuvla, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 4.

Pozor! Vile, stanovanjske hiše, stavbne parcele

v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo: 3936

Valentin Accetto, Trnovski pristan št. 14.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

= USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI =

Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRESERNOVA UL. ST. 7

SANATORIJ

z vsemi fizik.-dietetičnimi sredstvi zlasti za živčne, žilne in srčne bolezni, ženske bolezni in bolezni in slabega prebaviljanja.

Specialiteta:

Ogljikovokisne toplice (30°) — Lahmannovo zdravljenje. — Obširne zračne kopeli. — Zdravljenje z odebelenjem in shujšanjem. Zračne kolibe. — Opravilna terapija. — Povoljne cene.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se 12 vplačili.

Kopališče Topolšica

„Biser Spodnje Štajerske“.

Zdravljenje z odebelenjem in shujšanjem. Zračne kopeli. — Obširne zračne kopeli. — Zdravljenje z odebelenjem in shujšanjem. Zračne kolibe. — Opravilna terapija. — Povoljne cene.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 80,780.726-18 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129,985.304-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa posla daj: čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

SANATORIUM EMONA

ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI. — PORODNIŠNICA

LJUBLJANA, KOTENSKA ULICA 4

SEF-ZDRAVNIK PRIPRAVIL DR. FR. DERGANČ

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Reden ladijski promet iz Trsta v New York po nizkih cenah.

Potniki III. razreda dobe med vožnjo prosto vino in tudi v Trstu do odhoda ladje hrano in stanovanje prosto.

Pojasnila, vozne karte: Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25 Cunard Line, Trst, Via Miramar 7.

Vsi odjemalci pišejo, da je od vseh vrst

malinčevega sirupa

kar jih pride na trg, najboljši oni lekarnarja Piccolija v Ljubljani. — Poštni zavitek franko vozna in zavoj K 560.

Razpošilja se tudi v sodih in v steriliziranih steklenicah po 1 kg. Naročila izvršuje

lekarnar Piccoli, Ljubljana.

Cenovniki gratis in franko.

Zbirka avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodatnim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novjšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vln.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Obrežno kopališče JELSA Dalmacija.

Peščene in solne kopeli.

HOTEL JADRAN

v prijetni južni legi, brez prahu, v neposredni bližini morske obali, opremljen z modernim komfortom, izborna kuhinja, poglavito primerno za okrevajoče. Zmerne cene.

Pojasnila daje lastnik **Milho Zulfic.**

Zdravilišče

Gleichenberg

Štajersko

Neprekinljive vrednosti pri vseh boleznih sopil. Svetovno-slavni zdravilni vrelci (Emin vrelci, Konstantinov vrelci.) Pojasnila in prospekte pri zdrav. komisiji v Gleichenbergu. Sezija: 15. maja do 30. septembra.

TEREZIJA CVETKO

Ljubljana, Kolodvorska ulica 8

naznanja p. n. občinstvu, da otvori prvo dunajsko

pralnico in likalnico perila.

Prevzame v pranje in likanje srajce, ovrtnike, manšete, robce itd. kakor tudi damsko, posteljno in drugo perilo, ki se tiče te stroke. Cenjenemu občinstvu se najtopleje priporoča in jamči za najfinejšo in točno postrežbo.

1973

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.

Odhod.

6-00 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

6-51 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. maja ob nedeljah in praznikih od 1. julija Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra Radeče-Bela peč Trbiž vsak dan.)

8-05 dopoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-05 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

12-52 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

1-55 popoldne. Osební vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-32 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

6-35 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bubenjarcje. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-35 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vllissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-56 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

10-55 dopoldne. Osební vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Grosupljega in (od otvoritve) Bubenjarcjev, Metlike, Črnomlja.

11-18 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

2-35 popoldne. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od dne otvoritve naprej) Bubenjarcjev, Metlike, Črnomlja.

4-33 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

7-53 zvečer. Osební vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

8-20 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-23 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od otvoritve naprej) Bubenjarcjev, Metlike, Črnomlja.

11-51 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana gl. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-40, 11-50, 3-12, 7-15, (11-20 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 3,000.000 kron. 152

Stritarjeva ulica števil. 2.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **4 1 0** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 2 0** = = = vsak vrst po dnevnem kurzu. = = =

Rezervni fond okroglo 1,000.000 kron.